

Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14

Školní vzdělávací program Brána jazyků

zpracovaný podle
Rámcově vzdělávacího programu
pro základní vzdělávání
2016

Obsah:

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	9
2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	10
3) CHARAKTERISTIKA ŠVP	14
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	18
Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	18
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP (plánu pedagogické podpory) žáka se SVP	19
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuálně vzdělávacího plánu) žáka se SVP.	19
Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.	20
Péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole dle jejich speciálních vzdělávacích potřeb.....	20
Obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:	20
Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	20
Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky	22
Začlenění průřezových témat na 1. stupni	24
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA OSV (11)	24
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA VDO (4).....	25
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH VMEG (3)	25
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA MUV (5)	26
5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA EV (4).....	26
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MEV (7).....	27
Začlenění průřezových témat na 2. stupni	28
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA OSV (11)	28
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA VDO (4).....	29
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH VMEG (3)	29
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA MUV (5)	30
5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA EV (4).....	30
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MEV (7).....	31
4) UČEBNÍ PLÁNY A OSNOVY	32
Učební plán (souhrnně)	32

Učební plán pro 1. stupeň	33
Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň (16 disponibilních hodin).....	33
Učební plán pro 2. stupeň	34
Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň: (18 disponibilních hodin).....	34
5) UČEBNÍ OSNOVY	36
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	36
Charakteristika vzdělávací oblasti:	36
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	36
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	36
Ročník: 1.	38
Ročník: 2.	41
Ročník: 3.	45
Ročník: 4.	49
Ročník: 5.	53
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	57
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	57
Obsahové, časové a organizační vymezení	57
Ročník: 6.	60
Ročník: 7.	76
Ročník: 8.	94
Ročník: 9.	109
CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK	124
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	124
Ročník: 1.	126
Ročník: 2.	129
Ročník: 3.	132
Ročník: 4.	135
Ročník: 5.	139
CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK	142
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	142
Obsahové, časové a organizační vymezení	142
Ročník: 6.	146
Ročník: 7.	150
Ročník: 8.	154
Ročník: 9.	158

CIZÍ JAZYK - NĚMECKÝ JAZYK	162
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	162
Obsahové, časové a organizační vymezení	162
Ročník: 7.	165
Ročník: 8.	167
Ročník: 9.	170
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	173
Charakteristika vzdělávací oblasti:	173
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	173
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	173
Ročník: 1.	176
Ročník: 2.	178
Ročník: 3.	181
Ročník: 4.	183
Ročník: 5.	186
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	188
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	188
Obsahové, časové a organizační vymezení	188
Ročník: 6.	190
Ročník: 7.	192
Ročník: 8.	195
Ročník: 9.	198
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	200
Charakteristika vzdělávací oblasti:	200
INFORMATIKA	200
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	200
Ročník: 5.	202
Ročník: 6.	205
Ročník: 8.	209
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	212
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	212
Vyučovací předmět: PRVOUKA	217
Ročník: 1. – 2.....	217
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	220
Ročník: 3.	220

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA	224
Ročník: 4	224
Ročník: 5	226
Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA	230
Ročník: 4.	230
Ročník: 5.	233
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	235
Charakteristika vzdělávací oblasti	235
Charakteristika vyučovacího předmětu DĚJEPIS	235
Ročník: 6.	239
Ročník: 7.	243
Ročník: 8.	246
Ročník: 9.	248
Charakteristika vyučovacího předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	251
Ročník: 7.	254
Ročník: 8.	258
Ročník: 9.	263
ČLOVĚK A PŘÍRODA	268
Charakteristika vzdělávací oblasti	268
FYZIKA	268
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	268
Ročník: 6.	270
Ročník: 7.	273
Ročník: 8.	276
Ročník: 9.	278
CHEMIE	281
Charakteristika vyučovacího předmětu:.....	281
Ročník: 8.	284
Ročník: 9.	288
PŘÍRODOPIS	291
Charakteristika vyučovacího předmětu:.....	291
Ročník: 6.	293
Ročník: 7.	295
Ročník: 8.	299
Ročník: 9.	302

ZEMĚPIS	306
Charakteristika vyučovacího předmětu:.....	306
Ročník: 6.	308
Ročník: 7.	314
Ročník: 8.	316
Ročník: 9.	319
UMĚNÍ A KULTURA	323
Charakteristika vzdělávací oblasti	323
HUDEBNÍ VÝCHOVA	323
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	323
Ročník: 1	326
Ročník: 2	328
Ročník: 3.	330
Ročník: 4	332
Ročník: 5.	334
HUDEBNÍ VÝCHOVA	336
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	336
Obsahové, časové a organizační vymezení	336
Ročník: 6.	338
Ročník: 7.	341
Ročník: 8.	345
Ročník: 9.	349
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	354
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	354
Ročník: 1.	356
Ročník: 2.	358
Ročník: 3.	359
Ročník: 4.	361
Ročník: 5.	363
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	366
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	366
Ročník: 6.	368
Ročník: 7.	373
Ročník: 8.	378
Ročník: 9.	381
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	385

Charakteristika vzdělávací oblasti	385
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	385
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	385
Ročník: 6.	388
Ročník: 8.	395
TĚLESNÁ VÝCHOVA	402
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	402
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:	402
Ročník:1.	404
Ročník:2.	406
Ročník: 3.	409
Ročník: 4.	412
Ročník: 5.	415
TĚLESNÁ VÝCHOVA	418
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	418
Ročník: 6.	420
Ročník: 7.	424
Ročník: 8.	429
Ročník: 9.	434
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	439
Charakteristika vzdělávací oblasti	439
PRACOVNÍ ČINNOSTI	439
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	439
Ročník: 1.	441
Ročník: 2.	443
Ročník: 3.	445
Ročník: 4.	447
Ročník: 5.	449
PRACOVNÍ ČINNOSTI	451
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	451
Tematický okruh: PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ	453
Ročník: 7.	453
Tematický okruh: PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	455
Ročník: 7.	455
Tematický okruh: PŘÍPRAVA POKRMŮ	456
Ročník: 7.	456

Tematický okruh: PŘÍPRAVA POKRMŮ	458
Ročník: 8	458
Tematický okruh: SVĚT PRÁCE	460
Ročník: 8.	460
Tematicky okruh: SVĚT PRÁCE	462
Ročník: 9.	462
Tematický okruh: VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	464
Ročník: 9.	464
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	465
KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	465
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	465
Obsahové, časové a organizační vymezení	465
Vyučovací předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	467
Ročník: 9.	467
KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE	470
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	470
Vyučovací předmět: KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE	472
Ročník: 9.	472
ESTETICKÁ VÝCHOVA	474
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	474
Vyučovací předmět: ESTETICKÁ VÝCHOVA	476
Ročník: 9.	476
FINANČNÍ GRAMOTNOST	480
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	480
Vyučovací předmět: FINANČNÍ GRAMOTNOST	482
Ročník: 9.	482
6) PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	485
Zásady hodnocení a klasifikace žáků.....	485

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP	:	Školní vzdělávací program Brána jazyků
Název školy	:	Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14 (právní subjekt)
Adresa	:	Palackého tř. 14, 796 01 Prostějov
Ředitelka školy	:	Mgr. Jana Prokopová
Kontakt	:	tel. 582 345 060, web: www.palacka.com mob. 737 932 738, skola@palacka.com
Zřizovatel	:	Statutární město Prostějov
Adresa	:	Magistrát města Prostějova Náměstí T.G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov
Platnost ŠVP	:	od 1. září 2016
Projednáno ped. radou	:	25. 8. 2016
Schváleno školskou radou	:	29. 8. 2016
Číslo jednací	:	ZSPALPV/575/2016
Koordinátor ŠVP	:	Mgr. David Navrátil
IČO	:	47922486
IZO	:	102591172
Skartační znak	:	A 30

.....
Podpis ředitelky + razítko školy

2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy : Základní škola s 1. a 2. stupněm, s mateřskými školami, se školní družinou a s výdejními stravami (bez vývařoven)

Charakteristika pedagogického sboru:

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, na každém pracovišti ZŠ působí zástupkyně ředitelky, v MŠ vedoucí učitelky a práci vychovatelek ŠD má na starost vedoucí vychovatelka. Ve škole pracuje výchovný poradce, který absolvoval kurz VP, metodik prevence sociálně patologických jevů a koordinátor environmentální výchovy. Někteří pedagogové jsou proškoleni jako dyslektičtí asistenti, věnují se individuálně žákům se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP). Pedagogický sbor byl proškolen v práci s interaktivní tabulí, učitelé aktivně přistupují k dalšímu vzdělávání.

Dlouhodobé projekty:

- školní časopis Postřeh, soutěže časopisu
- výchova k ekologii (sběrové akce, Den Země)
- organizace sportovních soutěží (volejbal, přehazovaná, florbal)
- příležitostná spolupráce se zahraničními školami
- vlastivědný projekt „Praha – historie a současnost“ (pro 8. roč.)
- Motýlí výlety (prevence patologických jevů - pro 6. roč.)
- schránka důvěry
- žakovská rada
- sponzorování zvířat v ZOO Kopeček u Olomouce
- adopce na dálku
- divadelní představení dramatického kroužku pro rodiče a žáky školy
- organizace akcí žáků 2. st. pro žáky 1. st. a MŠ
- „Autorské čtení“ pro rodiče
- spolupráce s HZS a Městskou policií
- spolupráce s městskou knihovnou, muzeem, kinem a ZUŠ

Umístění školy:

ZŠ Palackého tř. 14: 5. ročníky + 2. stupeň ZŠ – kapacita asi 500 žáků

ZŠ Skálovo nám. 5: 1. – 4. ročník ZŠ – kapacita asi 350 žáků, školní družina – kapacita 130 žáků

ZŠ Čechovice – 1. stupeň ZŠ – kapacita 150 žáků, školní družina – kapacita 100 žáků

MŠ Čechovice – kapacita – 84 žáků

MŠ Mánesova – kapacita – 50 žáků

Součástí právního subjektu jsou i výdejny stravy. Jídlo je dováženo pro všechna pracoviště z vývařovny ZŠ Prostějov, ul. Dr. Horáka 24.

Charakteristika žáků:

Většina žáků bydlí v okolí školy, někteří dojíždějí z okolních vesnic.

V běžných třídách jsou integrováni žáci s specifickými vývojovými poruchami, se kterými pravidelně pracují dyslektické asistentky, popř. asistentky pedagoga. Integrujeme zde i žáky nadané i mimořádně nadané.

Do kurzu k získání základního vzdělání se hlásí uchazeči starší 16 let.

Podmínky školy:

Pracoviště ZŠ, Palackého tř. 14 - v této budově se vyučují žáci 5. ročníku a žáci 2. stupně. V přístavbě školy je tělocvična se 2 sály, kterou využíváme i pro volnočasové aktivity nejen našich žáků, ale i některých sportovních oddílů.

V areálu je také školní pozemek a venkovní hřiště - to je využíváno i odpoledních hodinách a o víkendech. V budově se nachází výdejna obědů, k dispozici je žákům školní bufet i automaty s nápoji, které jsou umístěny v odpočinkové zóně v 1. poschodí. Ve 2. patře budovy mají žáci k dispozici stůl pro stolní tenis, který mohou využívat i o přestávkách. Pro výuku praktických činností využíváme školní kuchyňku. Budujeme a modernizujeme odborné učebny fyziky, přírodovědy, zeměpisu, chemie, počítačové učebny, jazykové učebny i učebnu literární výchovy. Šatny jsou vybaveny moderními skříňkami. V budově funguje zabezpečovací čipový systém.

Pracoviště ZŠ, Skálovo nám. 5 – dvoupatrová budova s prostorným dvorem a malým školním pozemkem, který využívá školní družina. V suterénu je tělocvična, šatny a sprchy, WC a keramická pec. V každém poschodí jsou odpočinkové zóny, vybavené hracími prvky. V přízemí jsou šatny a výdejna stravy. V budově je 14 učeben vč. počítačové učebny a učebny přírodovědy, knihovna, sborovna, 2 kanceláře a 8 kabinetů.

Pracoviště ZŠ Čechovice – jednopatrová budova s 5 učebnami, 2–3 oddělení ŠD. V 1. poschodí se nachází místnost, kterou využíváme na dělení jazyků. V budově se nachází malá keramická dílna, pracovna zástupce ředitele, sborovna, kabinet a výdejna stravy. Školní dvůr a víceúčelové hřiště je využíváno především pro činnost ŠD.

Pracoviště MŠ Čechovice a MŠ Mánesova ulice – charakteristika ve vlastním školním vzdělávacím programu pro mateřské školy.

Hygienické podmínky na všech pracovištích odpovídají všem platným zákonným normám. Stravování je zajišťováno ve výdejnách stravy, které na jednotlivých pracovištích slouží jak žákům, tak i ostatním pracovníkům. Strava se dováží z vývařovny na ZŠ Prostějov, ul. Dr. Horáka 24. Zařízení jednotlivých výdejen je majetkem naší školy. Stravu ve výdejnách vydávají naše pracovnice.

Mezinárodní spolupráce:

Zapojujeme se do jazykových projektů, organizujeme 1- denní poznávací výlety do německy mluvících zemí, podporujeme ve studiu dívku z Indie.

Obecné cíle školy:

- výběr takového učiva, které zajistí žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na životní praxi a na další studium
- využívat vzdělávací metody a prostředky, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, zejména pak ty, které vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, k vyhledávání, analýze a účelnému využívání informací z různých zdrojů tak, aby motivovaly žáka k touze po sebevzdělávání
- vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách

Vlastní hodnocení školy:

oblasti	cíle	metody a nástroje	časové rozvržení
personální podmínky	odborný růst pedagog. pracovníků	vyhledávání a účast na DVPP	průběžně
materiálně technické podmínky	zlepšování okolí školy zlepšování materiál. podmínek	rozhovory, analýzy, pozorování	průběžně
klíma školy	zlepšování vztahů mezi zaměstnanci a mezi žáky spokojenost žáků spokojenost pracovníků	pozorování, dotazníky, rozhovory pozorování, rozhovory, dotazníky	průběžně průběžně
průběh vzdělávání	naplňování stanovených cílů začleňování žáků do soutěží	pozorování, rozhovory, hospitace, ped. rady	průběžně
výsledky vzdělávání	naplňování očekávaných výstupů	rozhovory, pozorování, hospitace	průběžně

	dosažení co nejkvalitnějších výsledků dle možností žáka	analýza žákovských prací	
	minimalizovat výchovné problémy	individuální přístup pedagogické práce a výchovného poradce, rozbor hodnocení žáků	průběžně s využitím čtvrtletního hodnocení
spolupráce s rodiči	spokojenost rodičů se školou zlepšování spolupráce s rodiči zlepšování vztahů mezi vyučujícími a rodiči zlepšování informovanosti rodičů o práci školy	rozhovory dotazníky konzultace, pohovory pozorování, rozhovory webové stránky, vitríny a nástěnky, letáčky žakovské knížky	průběžně 3x ročně v rámci schůzek s rodiči průběžně průběžně, před zápisem do 1. třídy

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Na škole pracuje klub přátel školy, který ze svého rozpočtu pokrývá mnoho různých zájmových aktivit žáků školy, přispívá žákům na lyžařský výcvikový kurz, na školy v přírodě, programy s protidrogovou prevencí, zajišťuje také odměny pro vítěze různých soutěží. K finančním zdrojům rozpočtu klubu přátel školy patří především příspěvky od rodičů a výtěžky z různých akcí, pořádaných KPŠ.

Rodiče jsou pravidelně seznamováni s prospěchem a chováním žáků na třídních schůzkách a konzultacích. Mohou se informovat o známkách i docházce prostřednictvím internetu. V případě nutnosti jsou rodiče zváni do školy individuálně, ale i oni samotní mohou přijít do školy kdykoliv po dohodě s učiteli.

Pořádáme Dny otevřených dveří na jednotlivých pracovištích, školní jarmark, do kterého se rodiče zapojují jako organizátoři.

O akcích školy je veřejnost informována průběžně prostřednictvím webových stránek, školního časopisu, často se o akcích našich žáků píše v regionálním tisku i v internetových novinách města.

Kromě klubu přátel školy je na škole ustanovena i školská rada, která se schází minimálně dvakrát za rok. Úroveň spolupráce školy a rodičů vyhodnocujeme na základě dotazníkového šetření.

Spolupracujeme úzce s PPP a SPC, dále s městskou knihovnou, muzeem, kinem, ekologickým sdružením IRIS, se sportovními oddíly volejbalu a florbalu, s jejichž podporou počítáme při pořádání turnajů. Již tradičně organizujeme turnaje ve volejbalu a přehazované pro prostějovské školy, v posledních letech jsme pořádali i turnaje ve florbalu.

V neposlední řadě organizujeme nebo se účastníme řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost jako je např. vítání občánků, prodej výrobků na školním jarmarku, výstavy žákovských výtvarných prací, pořádáme divadelní představení, autorská čtení a jiné.

3) CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP). Cílem základního vzdělávání je pomoci všem žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám vyvíjel v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně se vyvíjel v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání a dosahoval svého osobního maxima. Každoročně žádáme o přidělení asistentů pedagoga, úzce spolupracujeme s PPP a SPC a ostatními odbornými pracovišti.

Zaměřili jsme se na práci s výpočetní technikou, výuku finanční gramotnosti a estetiku a výuku cizích jazyků, zvláště pak na rozšířenou výuku anglického jazyka. Výuka anglického jazyka začíná již od prvního ročníku a počet hodin výuky Aj se postupně v dalších ročnících navyšuje a v devátém ročníku je ještě rozšířena o konverzaci v anglickém jazyce, která probíhá 1 hodinu týdně.

Škola se soustředí na všestranný harmonický rozvoj osobnosti dítěte s respektováním jeho individuality, motivujeme žáky k aktivnímu učení se, a to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale kompetencím důležitým pro praktický život.

Zavádíme do výuky efektivní metody práce (např. skupinové a projektové vyučování), vybavujeme školu moderními pomůckami a nábytkem

PRIORITY ŠKOLY:

- 1) Rozšířená výuka cizích jazyků, zvláště pak anglického jazyka
- 2) Rozšířená výuka informačních a komunikačních technologií
- 3) Rozvíjení komunikační dovednosti obecně i komunikační dovednosti v cizích jazycích
- 4) Realizace projektů zaměřených na prevenci nežádoucích jevů

- 5) Podpora rozvoje pohybových dovedností a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu
- 6) Rozvíjení estetického cítění žáků

V rámci stanovených priorit škola žákům nabízí :

Rozšířená výuka jazyků

Nabízíme:

- od 1. ročníku je zahájena rozšířená výuka anglického jazyka, v každém ročníku je pak využito na rozšíření výuky Aj disponibilních hodin
- v 9. ročníku konverzace v cizím jazyce, možnost konzultací

Rozšířená výuka informačních a komunikačních technologií

Nabízíme:

- tři odborné učebny výpočetní techniky vybavené dataprojektorem, všechny počítače jsou připojeny na internet, učebny využívají žáci 1. i 2. stupně, v odpoledních hodinách i školní družina
- podporu výuky s využitím výpočetní techniky a multimediálních výukových programů a postupné obměňování PC a interaktivní tabule do dalších učeben
- využití disponibilních hodin pro posílení výuky (6. ročník)

Rozvíjení komunikační dovednosti obecně i komunikační dovednosti v cizích jazycích

Nabízíme:

- výuku dramatické výchovy, vlastní divadelní představení
- projekt Autorského čtení
- soutěže časopisu Postřeh
- nabídka zahraničních zájezdů do německy mluvících zemí

Realizace projektů zaměřených na prevenci nežádoucích jevů

Nabízíme:

- projekt prevence „Motýlí výlety“ pro žáky 6. ročníků
- projektové dny prevence sociálně patologických jevů se specifickým zaměřením podle jednotlivých ročníků
- využití příspěvků ve školním časopise
- pořádání anket a besed, fungování schránky důvěry
- možnost řešit problémy prostřednictvím žakovské rady
- adopce na dálku
- sponzorování zvířat v ZOO Kopeček u Olomouce

Podpora rozvoje pohybových dovedností a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu

Nabízíme:

- sportovní halu a venkovní sportovní areály
- sportovní zájmové kroužky
- účast v různých sportovních turnajích a soutěžích (volejbal, přehazovaná, vybíjená, fotbal, florbal, plavání, fotbal, atletika, školní olympiáda)
- výchovu ke zdraví zaměřujeme na prevenci civilizačních chorob

Rozvíjení estetického citění žáků

Nabízíme:

- keramické dílny s hrnčářským kruhem a keramickými pecemi
- zájmové kroužky keramiky, výtvarné výchovy
- další zlepšování podmínek pro výtvarnou tvorbu a vybavení učeben
- možnost podílet se na výzdobě prostor školy

Kurz pro doplnění základního vzdělání

Na naší škole lze absolvovat kurz pro doplnění základního vzdělání. Výuka probíhá formou konzultací po dobu jednoho školního roku. Žákům jsou k samostudiu zapůjčeny potřebné učebnice a poskytnuty okruhy učiva a požadavky ke zkouškám. Žák vykonává zkoušky ze všech předmětů, které jsou v učebním plánu 9. ročníku. Zkoušku z cizího jazyka může složit buď z Aj nebo z Nj. Na závěr klasifikačního období obdrží žák vysvědčení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- učitel komplexně spojuje přírodní a společenské jevy
- učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel pomáhá žákům s porozuměním a užíváním odborné terminologie
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých zdrojů
- učitel zadává žákům zajímavé domácí úkoly
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování, porovnávání a nalézání souvislostí získaných informací

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- učitel připravuje problémové, krizové a mimořádné situace z praktického života podněcující tvořivé nápady žáků a jejich realizace
- učitel využívá chybná řešení žáků ve výuce
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci navrhnou reálná řešení, docházejí k vlastním závěrům, vyhodnocují a obhajují výsledné poznatky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení

- učitel používá k prezentaci učiva multimediální učebnu

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- učitel zadává práci ve skupinách založenou na komunikaci mezi žáky, diskusi a respektování názorů druhých lidí
- učitel učí žáky interpretovat text, prezentovat materiál – grafy – statistiky.
- učitel pomáhá žákům osvojit si kultivovaný ústní projev
- učitel vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými nejen ve školním prostředí
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené podobě
- učitel využívá metod kooperativního učení, které vedou ke spolupráci žáků
- učitel umožňuje žákům: prezentovat své práce, zhodnotit je a obhájit výsledky, reagovat na hodnocení spolužáků, argumentovat vhodným způsobem a přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých

- učitel využívá skupinových forem výuky a vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel mění role žáků ve skupině, učí žáky respektovat stanovená pravidla a vztahy ve skupině
- učitel využívá praktických cvičení a úkolů
- učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků při učení
- učitel navozuje situace k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti ve skupině
- učitel spoluvytváří pracovní atmosféru v třídním kolektivu

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí toleranci k individuálním rozdílům žáků (národnost, kultura, názory)
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- učitel zahrnuje do výchovy žáků ekologické prvky
- učitel připravuje žáky na bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- učitel formuje charakterové rysy žáků

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti v reálnou možnost uplatnit získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních, hygienických pravidel při praktických a laboratorních úkolech
- učitel zadává práci tak, aby měli žáci možnost si práci sami zorganizovat, navrhnout pracovní a časový postup
- učitel doplňuje výuku žáků exkurzí, besedou, výstavou

- učitel pomáhá k profesní orientaci žáků také výběrem obsahu učiva volitelných předmětů a zájmových útvarů
- učitel vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastních reálných schopností
- učitel navozuje situace směřující k sebehodnocení žáka (např. hry, soutěže, diskuse, modelové situace)
- učitel předvede a naučí žáky základní postupy I. pomoci
- učitel zahrne do výuky znalosti z běžného praktického života

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření (§ 16 školského zákona). Podpůrná opatření realizuje škola, popř. školské zařízení. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

System péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Vzděláváme zejména žáky se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie atd.), žáky se specifickými poruchami chování, žáky s vadami řeči, tělesným postižením a žáky s lehkým mentálním postižením. Vzdělávání těchto žáků probíhá na 1. i 2. stupni školy nejčastěji formou individuální integrace a ve spolupráci se zákonnými zástupci, s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem Olomouckého kraje – pracoviště Prostějov a Mohelnice a ZŠ a MŠ logopedickou v Olomouci (pracoviště Prostějov).

Na základě vyšetření a doporučení PPP nebo SPC se společně s dětmi i s rodiči snažíme pracovat na nápravě poruchy, volíme individuální přístup v problémových oblastech výuky, vybíráme vhodný způsob kontroly výsledků i způsob hodnocení žáků. Na 1. i 2. stupni pracují s dětmi učitelé jednotlivých předmětů, odborně vyškolení pedagogové event. asistenti a využívají se možnosti, které nabízí individuální integrace event. zohlednění žáka.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními má škola na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení, tato opatření mají podobu jednak individualizace přístupu k žákovi a jednak tzv. plánu

pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola uplatňuje pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP (plánu pedagogické podpory) žáka se SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Pokud zvolená podpora žákovi pomáhá, je mu poskytována do doby nezbytně nutné, tedy do zlepšení stavu. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuálně vzdělávacího plánu) žáka se SVP.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a výchovným poradcem, popř. speciálním pedagogem. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním se příslušný pedagog seznámí se závěry a doporučeními příslušného ŠPZ. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Plnění IVP se vyhodnocuje průběžně, nejméně však jednou ročně.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi

vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje s příslušnými ŠPZ, které vydaly konkrétním žákům příslušné doporučení podpůrných opatření.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnosti, metodikem prevence a školními speciálními pedagogy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a předáváním informací od příslušných ŠPZ třídnímu učiteli a ve spolupráci s ním případně i dalším učitelům, kteří jsou zapojeni v rámci svého předmětu do podpůrných opatření u konkrétního žáka.

Péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole dle jejich speciálních vzdělávacích potřeb

Obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- diagnostika potřeb žáka - spolupracujeme s PPP a SPC
- učitelé se seznámí s danými doporučenými podpůrnými opatřeními u jednotlivých žáků a připravují se na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vyučující spolupracují se speciálními pedagogy, výchovným poradcem, asistentem pedagoga a se zákonnými zástupci žáků
- učitelé vhodně organizují výuku
- pedagogové zpracovávají dle potřeb žáka PLPP nebo IVP, kontrolují jeho plnění a pravidelně jej vyhodnocují
- vyučující umožňují žákům používání vhodných relaxačních a kompenzačních pomůcek
- vyučující podporují nadání žáka
- dle potřeby spolupracují učitelé s dalšími odborníky – logopedem, psychologem, psychiatrem, neurologem apod.
- vyučující vyhledávají činnosti, ve kterých může být žák úspěšný, a navozují příjemnou atmosféru při práci

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola zabezpečí (případně umožní):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- podpůrná opatření při vzdělávání žáků dle doporučení ŠPZ
- jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména v oblasti metod výuky (respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů)
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)

Jako podpůrné opatření pro žáky se SVP mohou být v naší škole zařazeny podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče, vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobíme vzdělávacím předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci IVP.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaný žák je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Výuka nadaných a mimořádně nadaných žáků probíhá takovým způsobem, abychom stimulovali rozvoj jejich potencialu včetně různých druhů nadání. Využíváme pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se SVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán pedagogické podpory zahrnuje způsob vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem vzdělávacích potřeb žáka.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce nebo třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP učiteli zodpovědnému za zápis informací do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, metodikem prevence a školními speciálními pedagogy. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem. Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje zejména s Pedagogicko-psychologickou poradnou Olomouckého kraje.

Provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata

1.	Osobnostní a sociální výchova	OSV
2.	Výchova demokratického občana	VDO
3.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech	VMEG
4.	Multikulturní výchova	MUV
5.	Environmentální výchova	EV
6.	Mediální výchova	MEV

Začlenění průřezových témat na 1. stupni

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA OSV (11)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Prv, Hv, Vv Pč, Tv	Čj, M, Prv, Hv, Vv Pč, Tv	Čj, Aj, M, Prv, Hv, Vv Pč, Tv	Aj, M, Př, Vl, Hv, Vv Pč	Čj, Aj, M, Hv, Vv, Pč Inf
2. sebepoznání a sebepojetí	Prv,	Prv	Prv	Čj,	Př, Čj
3. seberegulace a sebeorganizace	Hv,	Hv,	Prv, Hv	Čj	Př, Čj, Inf, Pč
4. psychohygiena	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj	Tv	Tv
5. kreativita	M, Vv	Čj, M, Vv, Pč	Čj, M, Vv, Pč	Čj, M, Vv, Pč	Čj, M, Vv, Inf, Pč
6. poznávání lidí	Čj, Prv, Hv, Pč, Tv	Čj, Prv, Hv, Pč, Tv	Čj, Prv, Hv, Pč, Tv, Aj	Čj, Př, Vl, Vv, Pč, Tv, Aj	Čj, Aj, Př, Vl, Vv, Pč, Hv, Tv
7. mezilidské vztahy	Čj, Pč, Tv, Prv	Čj, Pč, Tv, Prv	Čj, Pč, Tv, Prv	Čj, Hv, Tv, Vl	Čj, Aj, Hv, Inf, Pč, Tv, Př, Vl
8. komunikace	Čj, M, Prv, Vv	Čj, M, Prv, Vv	Čj, Aj, M, Prv, Vv	Čj, M, Aj, Př, Vl, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Pš, Vl, Vv, Tv
9. kooperace a kompetice (soutěživost)	Čj, M, Tv, Vv, Pč	Čj, M, Tv, Vv Pč	Čj, M, Prv, Tv, Vv, Pč	Čj, Aj, M, Př, Vl, Tv, Vv, Pč	Inf, Čj, Aj, M, Př, Vl, Tv, Vv, Pč
10. řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj	Čj,	Čj,	Čj,	Čj,
11. hodnoty, postoje, praktická etika					

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA VDO (4)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. občanská společnost a škola			Prv	VI	VI
2. občan, občanská společnost a stát			Prv	VI	VI
3. formy participace občanů v politickém životě					
4. principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Prv	VI	VI

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH VMEG (3)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá	Čj, Hv	Čj, Hv	Čj, Prv, Hv	Čj, Aj, Hv, VI	Čj, Aj, VI, Hv
2. objevujeme Evropu a svět	Čj	Čj	Čj, Prv	Aj, VI	Aj, VI, Čj
3. jsme Evropané	Čj	Čj	Čj, Prv	Aj, VI	Aj, VI

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA MUV (5)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. kulturní diference			Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj, V1
2. lidské vztahy	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, V1	Čj, V1
3. etnický původ					
4. multikulturalita					
5. princip sociálního smíru a solidarity					

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA EV (4)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Př	Př
2. základní podmínky života	Prv	Prv	Prv	Př	Př
3. lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv	Př	Aj, Př
4. vztah člověka k prostředí	Prv, Pč	Prv, Pč	Prv, Pč	Př, Pč	Př, Pč

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MEV (7)

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
2. interpretace vztahu mediálního sdělení a reality			Čj	Čj	Čj
3. stavba mediálních sdělení					
4. vnímání autora mediálních sdělení					
5. fungování a vliv médií ve společnosti					
6. tvorba mediálního sdělení			Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj
7. práce v realizačním týmu					

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do předmětů

Začlenění průřezových témat na 2. stupni

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA OSV (11)

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. rozvoj schopností poznávání	M,F,Inf, Př,Z,Čj,Aj,VO, D,Vv,Hv,	M,F,Inf,Př,ZČj,Aj,Nj,D, VO,Vv,Pc	M,F,Inf,Př,Z,ChČj,Aj,Nj, VO,D,Vv,Hv,Pc	M,F,Inf,Př,Z,ChČj,Aj, Nj, VO,Vv, Hv , FG, Est, Pc, KCj
2. sebepoznání a sebepojetí	VO	Nj, VO, Pc, Aj	Př, Ch, VO, Pc, Nj, Aj	VO, Ch, Nj, Est, KCj
3. seberegulace a sebeorganizace	M, Inf, ČjVv, VO	M, Inf, Čj	M, Inf, Ch,Čj,VO, Nj, Pc	M, Ch, Čj, VO, Vv, Nj, Pc
4. psychohygienu	M,Z, Vv, VO	M, VO,Vv	M, VO, Vv, Nj	M, Vv,VO, Est
5. kreativita	F,Inf, Čj,Aj, VO, Vv, Hv,	F, Inf, Aj,Čj, VO, Vv	F, Inf, Nj,Aj, Čj, VO, Vv,Hv	F, Inf, Nj, Aj, Čj, VO,Hv,Vv, Pc, Est, KCj
6. poznávání lidí	Aj, VO, Hv	Nj, VO, Pc, Aj	Ch, VO, Pc, Nj	Ch, VO, Pc, Nj, Pc
7. mezilidské vztahy	Inf, Z, VO, Vv,	Inf, Z, Nj, VO, Vv,Pc	Inf, Př, Z, Ch,Nj, VO, Vv, Pc	Z, Nj, Ch, VO, Vv, Pc, Est, KCj
8. komunikace	Čj, Aj, VO, Vv, Hv,	F, Nj, Aj, Čj, VO, Hv, Vv, Pc	F, Ch, Nj, Aj, Čj, VO, Vv, Hv, Pc	F,Ch, Nj,Aj,Čj, VO, Vv, Hv, Est, Pc, KCj
9. kooperace a kompetice (soutěživost)	Inf, M, Aj, Čj, Vv, VO, Hv	Inf, M, Čj, Aj, Nj, VO, Vv	Inf, M, Ch, Aj, Čj, VO, Hv, Vv	Inf, M, Ch, Aj, Čj, Nj, VO, Vv, Hv, Est
10. řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VO, Vv, F	Z, VO, Pc, Vv	Z, Ch, VO, Nj, Vv	Ch, Nj,Aj,VO, Vv, FG, Est,KCj
11. hodnoty, postoje, praktická etika	Inf, Z, VO, Vv	Inf, Z, VO, Hv, Vv	Inf, Z, Pc, VO, Vv, Ch	Inf, Z, Vv, Ov, Nj, Ch, D, Est

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA VDO (4)

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. občanská společnost a škola	VO	VO, Nj	VO, Ch, Pc	VO, Ch, Pc, D
2. občan, občanská společnost a stát	VO, D	VO, D	VO,D, Ch,	VO, D
3. formy participace občanů v politickém životě	VO	VO	VO	VO, D
4. principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	Z	VO, Ch	VO, Ch, Z

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH VMEG (3)

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá	Aj, Čj, D, Vv, Hv, Fy, VO	Z, Nj, Aj, Čj, Vv, Hv,	Čj, AJ, Nj, Vv, Z	Čj, Aj, Nj, D, Vv, VO, Est, KCj
2. objevujeme Evropu a svět	D, Vv	D, Vv	Z, Vv, Hv	D, VO, Vv, FG, Est
3. jsme Evropané	Vv	Z, Vv, D, Nj	Vv, Hv, Nj, Z	Z, VO, Vv, D, Nj, Est

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA MUV (5)

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. kulturní diference	Čj, VO, Vv,	Z, Čj, VO, Vv, Hv, D, Aj	Př, Z, Ch, Čj, VO, Vv, Pc, D	Čj, VO, Ch, Vv, D, Est, KCj
2. lidské vztahy	Čj, VO, M, Vv, Aj	Čj, M, VO, Vv,	Čj, Př, Z, M, Ch, VO, Vv,, Pc, D	D, Ch, Fg, Vv, M, Vv, Est, Čj, KCj
3. etnický původ		VO, D	Př, Z, VO	VO, D, Fg
4. multikulturalita	Aj, Vv, VO	Aj, Nj, Vv,	Aj, Nj, Vv, Hv, D, Ch	Aj, Nj, Vv, D, Ch, Est, KCj
5. princip sociálního smíru a solidarity	Z, VO	VO	VO, D	VO, D

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA EV (4)

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. ekosystémy	Př, Z, D, F	Př,	F, Př, Ch	F, Př, Ch
2. základní podmínky života	Př, Z, F	Př, VV	Př, Ch, NJ	Př, Ch
3. lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př, Z, Vv, F	VO, Pc, Vv M	D, F, M, Z, Vv, Aj	F, M, Př, Ch, Vv, D, Z, Aj
4. vztah člověka k prostředí	Z, Vv, VO	VO, Pc, Vv, ČJ, D	Př, Ch, Z, Vv,	Př, Ch, VO, Vv, Nj, Aj

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MEV (7)

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z, VO, Nj, Hv	Z, VO, Nj, Hv	Čj, Z, Ch, VO,PC,Hv	Čj, Z, Ch, VO, Fg, Nj, Hv, KCj, Pc
2. interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	D, Vv		Čj, Hv	Čj, Hv
3. stavba mediálních sdělení	VO	VO	VO	VO, Čj, KCj
4. vnímání autora mediálních sdělení	Vv			Čj
5. fungování a vliv médií ve společnosti	VO, Vv, Inf	Inf, VO, Vv,	Inf, VO, Vv,	Inf, VO, Čj, D, Vv, Fg, Pc
6. tvorba mediálního sdělení	Inf, Čj, VO, F	Inf, Čj, VO, Vv, F	Inf, Čj, VO, Vv, F	Inf, Aj, Čj, VO, Vv, F, KCj
7. práce v realizačním týmu	F, Čj,	F, Př, Čj, Vv,	F, Př, Čj, Pc, Vv,	F, Př, Čj, Vv, KCj, Pc

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do předmětů

4) UČEBNÍ PLÁNY A OSNOVY

Učební plán (souhrnně)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Hodinová dotace								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+2	6+2	6	4+1	3+1	4	4
	Cizí jazyk	1	2	3	3	4	4	4	4	4
	2.cizí jazyk							2	2	2
Matematika a její aplikace		4	4+1	4+1	4+1	4+1	3+1	4+1	4	4+1
Informační a komunikační technologie						1	+1		1	
Člověk a jeho svět		2	2	2	3+1	3+1				
Člověk a společnost	Dějepis						2	2	2	2
	Výchova k občanství							1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika						1+1	1+1	2	2
	Chemie								2	2
	Přírodopis						1+1	2	2	1+1
	Zeměpis						1+1	2	1+1	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						1		1	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce - pracovní činnosti		1	1	1	1	1		1	1	1
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace	Finanční gramotnost/estetika									+1
	Konverzace z cizího jazyka									+1
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26	28	30	32	32

Člověk a svět práce:

7. ročník   *Příprava pokrmů, Pěstivelské práce a chovatelství*
Svět práce, Práce
s technickými materiály
8. ročník   *Příprava pokrmů*
Svět práce
Využití digitálních technologií,
9. ročník   *Svět práce*

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Hodinová dotace					celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+2	6+2	6	39(33+6)
	Cizí jazyk	1	2	3	3	4	13(9+4)
Matematika a její aplikace		4	4+1	4+1	4+1	4+1	24 (20+4)
Informační a komunikační technologie						1	1
Člověk a jeho svět		2	2	2	3+1	3+1	14(12+2)
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce - pracovní činnosti		1	1	1	1	1	5
Průřezová témata		P	P	P	P	P	0
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26	118

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň (16 disponibilních hodin)

- z disponibilní časové dotace jsou posíleny:
  - Český jazyk a literatura (1 hodina v 1. a 2. ročníku, 2 hodiny v 3. a 4. ročníku)
  - Anglický jazyk (1 hodina v 1. a v 5. ročníku a 2 hodiny v 2. ročníku)
  - Člověk a jeho svět (2 hodiny ve 4. a 5. ročníku)
  - Matematika (1 hodina v 2., 3., 4. a 5. ročníku)
- průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Hodinová dotace				celkem
		6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	3+1	4	4	17 (15+2)
	Cizí jazyk	4	4	4	4	16 (12+4)
	2. cizí jazyk		2	2	2	6
Matematika a její aplikace		3+1	4+1	4	4+1	18 (15+3)
Informační a komunikační technologie		+1		1		2 (1+1)
Člověk a jeho svět						0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství		1	1	1	3
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1+1	2	2	8 (6+2)
	Chemie			2	2	4
	Přírodopis	1+1	2	2	1+1	8 (6+2)
	Zeměpis	1+1	2	1+1	1	7 (5+2)
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1		1		2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce - pracovní činnosti			1	1	1	3
Průřezová témata		P	P	P	P	
Volitelné předměty	Finanční gramotnost/estetika				1	(+1)
	Konverzace z cizího jazyka				1	(+1)
Celková povinná časová dotace		28	30	32	32	122

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň: (18 disponibilních hodin)

- dva volitelné předměty vyučovány v 9. ročníku:
  - Konverzace z cizího jazyka, žáci mají na výběr z konverzace z anglického a německého jazyka
  - Estetika a finanční gramotnost
- z disponibilní časové dotace jsou posíleny:
  - Český jazyk a literatura (1 hodina v 6. a 7. ročníku)
  - Anglický jazyk (1 hodina v 6., 7., 8. a v 9. ročníku)
  - Matematika (1 hodina v 6. ročníku, 1 hodina v 7. ročníku a 1 hodina v 9. ročníku)

- Informační a komunikační technologie (1 hodina v 6. ročníku), navazuje na 1. stupeň
- Fyzika (1 hodina v 6. ročníku a 1 hodina v 7. ročníku)
- Přírodopis (1 hodina v 6. ročníku a 1 hodina v 9. ročníku)
- Zeměpis (1 hodina v 6. ročníku a 1 hodina v 8. ročníku)
- druhý cizí jazyk je realizován v 7. – 9. ročníku po dvou hodinách týdně
- průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně
- vzdělávací oblast Člověk a svět práce se realizuje v těchto tematických okruzích:
  - v 7. ročníku Příprava pokrmů a Pěstitelské práce a chovatelství
  - v 8. ročníku Svět práce a Příprava pokrmů
  - v 9. ročníku Svět práce a využití digitálních technologií

5) UČEBNÍ OSNOVY

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se realizuje ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova: žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Jazyková výchova: žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova : žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a

produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- učitel žáky vhodně motivuje k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k tomu, aby sami navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry
- učitel nabádá žáky k vzájemné pomoci
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- učitel umožňuje žákům prezentaci svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učitel důsledně trvá na respektování svých pokynů žáky

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- učitel připravuje žáky na zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se vyučuje ve všech ročnících :

v 1., 2., 4. ročníku – 8 hodin týdně

ve 3. ročníku – 9 hodin týdně

v 5. ročníku – 6 hodin týdně

Žáci pracují ve třídě, využívají školní knihovnu nebo učebnu výpočetní techniky

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV, VMEG, MEV

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 1.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Jazyková výchova	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov</p> <p>rozlišuje slovo, slabiku, hlásku</p> <p>rozlišuje a čte dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>pozná větu</p> <p>ve svém mluveném projevu užívá správné tvary slov a vyjadřuje se ve větách</p>	<p>vyvozování abecedy</p> <p>Písmena: malá, velká, tiskací a psací</p> <p>opis a přepis slov a vět</p>	PRV, HV	OSV 10 OSV 9
Komunikační a slohová výchova	<p>vázaně slabikuje, čte slova, věty a krátké texty</p> <p>při čtení dbá na správnou výslovnost</p> <p>učí se číst věty se správnou intonací</p> <p>rozumí krátkým přečteným větám</p> <p>rozumí jednoduchým písemným pokynům</p>	<p>upevňování čtenářských dovedností a návyků</p> <p>výrazné čtení</p> <p>správná intonace a slovní přízvuk</p> <p>správné dýchání a přiměřené tempo řeči</p>	PRV, HV, VV	OSV 8 OSV 7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Literární výchova	<p>adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání)</p> <p>umí odpovídat na otázky celými větami, učí se vyjádřit své zážitky krátkými větami</p> <p>volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje písemný projev</p>	<p>členění jazykového projevu</p> <p>dodržování správných zásad při psaní</p> <p>automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků</p> <p>úhledný písemný projev</p>	PRV	<p>OSV 1</p> <p>MUV 2</p> <p>OSV 4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a dokáže tvořit jednoduché věty podle obrázků</p> <p>rozvíjí paměť jednoduchými říkadly a básněmi</p> <p>učí se vyjadřovat své pocity z přečteného textu</p>	<p>vyprávění s využitím obrázkové osnovy</p> <p>přednes, reprodukce textu, poslech, zážitkové čtení</p> <p>dojmy čtenáře, poučení</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova</p>	<p>Žák dle svých schopností: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>porovnává významy slov, rozpozná slova opačného významu, slova podobného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves, vyhledává je v textu</p> <p>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<p>hláskosloví nauka o slově stavba slova</p> <p>slova nadřazená, podřazená, souřadná slova opačného významu</p> <p>slovní druhy</p> <p>krátký souvislý mluvený projev význam slov</p>	<p>PRV, HV</p>	<p>OSV 10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova	<p>rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, vyslovuje je s patřičnou intonací a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky</p> <p>odůvodňuje a píše správně i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách</p> <p>slova se skupinami dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě</p> <p>slova s ů,ú</p> <p>velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob,zvířat a místních pojmenováních</p> <p>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti a adekvátně na ně reaguje</p> <p>respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru, volí vhodné oslovení a rozloučení</p>	<p>věta a souvětí</p> <p>správný pravopis dle očekávaného výstupu</p> <p>upevňování čtenářských dovedností a návyků</p> <p>výrazné čtení</p> <p>omluva,žádost,vzkaz, zpráva</p> <p>dialog, mluvčí a posluchač</p>	<p>PRV,HV,VV</p>	<p>OSV 8</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Literární výchova	vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem	zdvořilostní obraty výběr vhodných komunikačních prostředky	PRV	
	pečlivě vyslovuje v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, využívá pauzy a důraz svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou píše krátká sdělení dle pokynů učitele	správná intonace a slovní přízvuk správné dýchání a přiměřené tempo řeči		
	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy s využitím osnovy		
	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování správných zásad při psaní		
	píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje písemný projev	automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku</p> <p>vyjadřuje pocity z přečteného textu</p> <p>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>pracuje tvořivě s literárním textem</p> <p>podle pokynů učitele vymyslí závěr jednoduchého příběhu</p>	<p>úhledný písemný projev vyprávění s využitím obrázkové osnovy</p> <p>přednes</p> <p>základy literatury poezie- báseň, rým, sloka próza – povídka, pohádka</p> <p>volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně</p>	<p>VV, HV, PRV</p>	<p>OSV 9 OSV 5</p> <p>VMEG 3</p> <p>MEV 1</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Jazyková výchova	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky /1.-2.ročník/, odůvodňuje a píše správně y, ý, i, í po měkkých a tvrdých souhláskách, píše správně velká písmena v typ. příp. vlastních jmen a místních pojmenování, tvoří a správně určuje druhy vět a vyslovuje je s patřičnou intonací, umí vyznačit a určit část příponovou, předponovou a kořen slova</p> <p>memoruje abecedu, řadí slova abecedně (slova s rozlišnými počátečními písmeny), učí se pracovat se seznamy, slovníky encyklopediemi</p> <p>porovnává významy slov, slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>odůvodňuje, píše y, ý ve vyjmenovaných slovech, vyhledává v textu slova příbuzná, určí dvojice slov různého významu, umí správně použít předpony vy, vý</p>	<p>hláskosloví nauka o slově stavba slova</p> <p>abeceda</p> <p>slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova protikladná</p>	PRV, HV	OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova	<p>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, určuje mluvnické kategorie u sloves, podst. jmen</p> <p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>skládá věty ze slov, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy, umí utvořit souvětí podle vzorců, rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky</p> <p>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti /3. ročník/</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené</p>	<p>vyjmenovaná slova</p> <p>slovní druhy slova ohebná a neohebná</p> <p>krátký, souvislý mluvený projev význam slov</p> <p>věta a souvětí spojky a spojovací výrazy</p> <p>upevňování čtenářských dovedností a návyků výrazné čtení</p> <p>výběr vhodných komunikačních prostředků</p>	<p>PRV, HV, VV</p>	<p>OSV 8 komunikace</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>složitosti</p> <p>respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru /2.-3.ročník/</p> <p>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost /3.ročník/</p> <p>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <p>volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích / 3.ročník/</p> <p>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev /3.ročník/</p> <p>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<p>omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač zdvořilostní obraty</p> <p>výběr vhodných komunikačních prostředků</p> <p>správná intonace a slovní přízvuk správné dýchání a přiměřené tempo řeči</p> <p>členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy s využitím osnovy</p> <p>dodržování správných zásad při psaní automatizace psacího pohybu, odstraňování</p>	<p>PRV</p>	<p>OSV 8 OSV 7 MUV 1 MUV 2 OSV 6 MEV 1 MEV 2 MEV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Literární výchova	<p>píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje písemný projev píše věcně i formálně jednoduchá sdělení /3.ročník/</p> <p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh /2.-3.ročník čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje pocity z přečteného textu /3.ročník/ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění /3.ročník/</p> <p>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele</p>	<p>individuálních nedostatků úhledný písemný projev</p> <p>vyprávění s využitím obrázkové osnovy</p> <p>přednes, reprodukce textu</p> <p>dojmy čtenáře, poučení základy literatury poezie- báseň, rým sloka próza – povídka, pohádka</p> <p>volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně</p>	VV, HV, PRV	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Jazyková výchova	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplném základní skladební dvojici označuje základ věty</p>	<p>Význam slov</p> <p>Stavba slova</p> <p>Slovní druhy Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen, koncovky podstatných jmen</p> <p>Základní větné členy</p>	VL, PŘ, LV	<p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Komunikační slohová výchova	<p>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje</p> <p>píše správně i/y po obojetných souhláskách</p> <p>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p> <p>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>posuzuje úplnost jednoduchého sdělení</p> <p>reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Spojovací výrazy</p> <p>Vyjmenovaná slova /slova příbuzná/</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Uvědomělé plynulé čtení</p> <p>Výběr podstatných informací, jejich zápis</p> <p>Orientace v textu</p> <p>Orientace v naučných textech přiměřených věku</p>	VL, PŘ	<p>OSV 6 poznávání lidí</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p> <p>MEV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<p>Pravidla dialogu</p> <p>Členění vět, frázování Síla a barva hlasu</p> <p>Spisovné tvary v psaném a mluveném projevu</p> <p>Členění textu na odstavce</p> <p>Sestavování osnovy</p>		<p>MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MEV 2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Literární výchova	<p>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Vlastní tvorba</p> <p>Druhy a žánry dětské literatury /umělecká a věcná, lidová slovesnost/</p> <p>Přirovnání, básnické výrazy</p> <p>Přenesené a zastaralé výrazy</p> <p>Verš, rým</p>		<p>MUV1 kulturní diference</p> <p>OSV 5 kreativita</p> <p>MUV 1 kulturní diference</p> <p>VMEG 2 objevujeme Evropu a svět</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Jazyková výchova	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplném základní skladební dvojici označuje základ věty</p>	<p>Význam slov</p> <p>Stavba slova</p> <p>Slovní druhy Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen, Koncovky podstatných jmen koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých</p> <p>Základní větné členy</p>	VL, PŘ, LV	<p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 10 OSV 1 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	
Komunikační slohová výchova	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	VL, PŘ	OSV 8	
	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Spojovací výrazy			
	píše správně i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova /slova příbuzná/			
	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s podmětem			
	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Uvědomělé plynulé čtení			OSV 6
	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Výběr podstatných informací, jejich zápis			OSV 7
	posuzuje úplnost jednoduchého sdělení	Orientace v textu			
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Orientace v naučných textech přiměřených věku				

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Literární výchova	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Pravidla dialogu		MEV 2
	rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	Porovnávání názorů		MEV 1
	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Členění vět, frázování Síla a barva hlasu		
	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Spisovná, hovorová a nespisovná řeč		MEV 2
	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Členění textu na odstavce		
	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavování osnovy		MEV 6
	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání		MUV1 kulturní diference

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>rozlišuje různé typy uměleckých textů</p> <p>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem Vlastní tvorba</p> <p>Druhy a žánry dětské literatury /umělecká a věcná, lidová slovesnost/</p> <p>Přirovnání, básnické výrazy Přenesené a zastaralé výrazy Verš, rým</p>		<p>OSV 5 MUV 2</p> <p>MUV 1</p> <p>VMEG 2 VMEG 1</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci čtyři hodiny týdně v 7, 8. a 9. ročníku a pět hodin týdně v 6. ročníku. Výuka je rozdělena na část mluvnickou, slohovou a literární.

Předmět směřuje k tomu, aby se žáci naučili jazyk lépe užívat, aby si vypěstovali náležitý vztah k mateřskému jazyku a uměli vybírat z jeho bohaté zásoby nejvhodnější výrazové prostředky podle toho, co a jak chtějí sdělit, aby se vyjadřovali přiměřeně, vhodně, slušně a vkusně. Rovněž předmět směřuje k tomu, aby písemné projevy žáků byly jazykově správné a slohově vhodné.

2. stupeň navazuje na 1. stupeň. Procvičuje se pravopis, pozornost se věnuje všem složkám jazykovědy a společenské funkci literatury.

Výuka českého jazyka se nedělí na skupiny a probíhá ve třídách a v literární učebně.

Charakteristika

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Učí se posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním, zpětně kontrolujeme pomocí otázek.
- Vedeme žáky k věcnému čtení – zdroj informací, k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení.
- Učíme žáky samostatně zpracovávat výtah z odborného textu (připravenost na samostatné studium).
- Podněcujeme tvořivost žáků.
- Vedeme žáky k vlastní četbě.
- Pomáháme žákům osvojit si základní jazykové a literární pojmy.
- Vedeme žáky k účasti v olympiádách a soutěžích.
- Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby si poznatky osvojovali aktivně, vlastní činností.
- Zapojujeme žáky do samostatné práce, na závěr požadujeme odůvodnění.
- Podněcujeme žáky, aby teoretické poznatky uplatnili k vyhledávání, určování a hodnocení jazykových jevů.
- Klademe důraz na studijní čtení – formulování hlavních myšlenek textu, tvoření výpisků, výtahu, referátů.
- Vedeme žáky k práci s informacemi ze všech možných zdrojů.
- Vedeme žáky k prezentování jejich myšlenek, názorů, nápadů ve školním časopise.
- Učíme žáky hodnotit mluvnická, jazyková, literární cvičení spolužáků (kladné i záporné stránky).
- Podporujeme různé aktivity žáků (soutěže, divadla, akce pro mladší spolužáky a pro MŠ).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými.
- Učíme žáky základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla
- Učíme žáky vést správně dialog.
- Vedeme žáky k naslouchání.
- Učíme žáky rozlišovat spisovnou a nespisovnou češtinu a vhodně užít dle situace.
- Klademe důraz na vlastní tvořivé psaní, na vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu.
- Usilujeme o to, aby žáci formulovali dojmy z četby, divadelního a filmového představení, názory na umělecké dílo.
- Podněcujeme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Kompetence sociální a personální

- Používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Zapojujeme žáky do společných projektů, do účasti v soutěžích.
- Učíme žáky diskusi.
- Vedeme žáky k hodnocení práce spolužáků, k sebehodnocení.
- Klademe důraz na zvládnutí pravidel mezilidské komunikace.
- Usilujeme o to, aby žáci naslouchali druhým, přijali názor druhého, respektovali jej.

Kompetence občanské

- Usilujeme o to, aby žáci pochopili každodenní potřebu pracovat.
- Zapojujeme žáky do práce v třídních kolektivech.
- Klademe důraz na domácí přípravu.
- Motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví.

- Zapojujeme žáky do kulturního dění.
- Motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních.

Kompetence pracovní

- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- Klademe důraz na mezipředmětové vztahy.
- Pomáháme žákům získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti (mluvený i psaný projev).
- Poskytujeme studentům, talentovaným žákům možnost dalšího sebevzdělávání.
- Vedeme žáky k tvořivé činnosti s literárním textem.
- Vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MLUVNICE	Žák dle svých schopností :			
Aktivizace učiva 5. ročníku	- procvičuje a aktivizuje učivo			
Rozvrstvení národního jazyka	- odlišuje spisovný a nespisovný projev - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - chápe různý význam, různé funkce dialektů, obecné češtiny a spisovného jazyka	Jazyk a jeho útvary	zeměpis 6 - 9	OSV 1 OSV 3 MUV 1 MUV 2
Jazykověda	- poznává a ovládá rozdělení nauky o jazyce - seznamuje se s příručkami - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími	Jazykověda a její složky Jazykové příručky		OSV 1 OSV 3 OSV 9
Stavba slova a pravopis	- rozlišuje kořen, část příponovou, předponovou, koncovku - zvládá změny kvantitativní a kvalitativní - zvládá pravopis souhláskových skupin - využívá znalostí slovo- a tvarotvorných - využívá znalosti stavby slova - odlišuje rozdílné významy slov - rozlišuje pády	Stavba slova Slova příbuzná Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-	literární výchova 6 chemie 8	OSV 1 OSV 8 OSV 9

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - odůvodňuje a píše správně - spisovně vyslovuje - pracuje s jazykovými příručkami - rozlišuje psanou podobu slova a výslovnost 	/vze- Předložky s/se, z/ze i/y po obojetných souhláskách	literární výchova 6	OSV 1 OSV 3 OSV 8
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy, správně je třídí - jmenuje slovní druhy v ustáleném pořadí - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	Druhy slov Podstatná jména		
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje skutečnost mimojazykovou a kategorie mluvnické - využívá gramaticky správné tvary - poznává odchylky od spisovné normy v tvarech užívajících se v kraji - poznává tři hlavní typy osobních jmen - využívá jazykových příruček - odůvodňuje tvary a pravopis 	Podstatná jména	literární výchova 6	OSV 9 OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje tři druhy přídavných jmen - rozlišuje rozdíly v přivlastňování - vyhledává přídavná jména a určuje mluvnické kategorie - tvoří spisovné tvary - rozlišuje spisovné a nespisovné koncovky - užívá jmenných tvarů bez pravopisných obtíží - rozlišuje přídavná. jména a podst. jména u tvarů-ovi/-ovy 	Přídavná jména		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - stupňuje přídavná jména - věnuje pozornost pravopisu, ale i výslovnosti - odůvodňuje pravopis - pracuje s jazykovými příručkami 	Zájmena		OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - dovede vyjmenovat druhy zájmen - jmenuje řady zájmen - poznává druhy zájmen v textu - skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary - rozlišuje spisovné a nespisovné tvary - převádí zájmena do náležitých tvarů 	Číslovky		OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje druhy číslovek a uvádí na ně příklady - vyhledává číslovky v textu - správně čte a píše složitější číslovky - umí psát číslovky řadové číslicí 	Slovesa	literární výchova 6	OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - dovede skloňovat číslovky dva, oba - vyhledává slovesa v textu - rozlišuje mluvnické kategorie - rozlišuje tvary způsobu podmiňovacího přítomného a minulého - užívá spisovných tvarů podmiňovacího způsobu - zvládá pravopis slovesných koncovek - odůvodňuje pravopis - pracuje s jazykovými příručkami 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Skladba (Větné členy)	<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje tvarosloví a aktivizuje učivo - vyhledává celý slovesný tvar - určuje přísudek - rozlišuje druhy přísudku - nahrazuje jeden typ přísudku jiným - vyhledává podmět a určuje slovní druh, kterým je vyjádřen - rozlišuje podmět vyjádřený a nevyjádřený - poznává podmět několikanásobný - vyhledává základní skladební dvojici - zvládá pravopis koncovek přičestí - náležitě odůvodňuje pravopis - aplikuje poučení o pravopisných pravidlech v praxi 	<p>Přísudek Podmět Shoda přísudku s podmětem</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rozvíjející větné členy - rozlišuje závislost rozvíjejících členů na řídicích členech vyjádřených různými slovními druhy - rozlišuje podmět a předmět - vyhledává příslovečné určení a určuje druhy - vyhledává přívlastky 	<p>Předmět Příslovečné určení Přívlastek</p>	literární výchova 6	<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1</p>
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje a aktivizuje učivo - rozebírá věty 	Větné členy		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
(Věta a souvětí)	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - vybírá vhodné spojovací výrazy v souvětí - určuje věty hlavní a vedlejší - zvládá interpunkci v jednoduchých souvětích - vytváří si komunikační dovednosti 	<p>Věta jednoduchá Souvětí</p>		<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje získané poznatky při vytváření vět - zapojuje větné výpovědi do souvislých jazykových projevů - zamýšlí se nad formální i významovou stránkou utvořených vět, souvětí - vytváří souvislé projevy - procvičuje a aktivizuje učivo 	Tvoření vět	literární výchova 6	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MEV 6 MUV 1</p>
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje učivo o hláskách - čte s náležitou délkou samohlásek - rozlišuje grafické a zvukové podoby jazyka - vyslovuje znělé a neznělé souhlásky - chápe spodobu znělosti - dbá na výrazný přednes, výrazné čtení - užívá různých typů melodií spjatých s obsahem vět - využívá tempa, intonace, přízvuku, pauzy - dbá na kulturu mluveného projevu 	<p>Hláskosloví Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty</p>	literární výchova 6	<p>OSV 1 OSV 8 OSV 9 MUV 2</p>
Aktivizace učiva	<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje a aktivizuje probrané učivo 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
SLOH				
Úvod do slohu	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s jazykem – nástrojem dorozumívání v běžném životě - seznamuje se s prostředky komunikace 			
Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady vypravování - sestavuje osnovu vypravování a chápe její význam - osvojuje si pravidla zápisu přímé řeči - volí vhodné jazykové prostředky pro vypravování - dodržuje časovou posloupnost - využívá jazykových prostředků spisovných, vhodných, výstižných - odlišuje spisovný a nespisovný projev - vypráví podle obrázků - vytváří vlastní písemný projev - dovede se rozhodnout pro vlastní námět - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	Vypravování	literární výchova 6 výtvarná výchova 7 - 9	OSV 5 OSV 8 VMEG 1 MEV 6 MEV 7 MUV 1
Popis	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje přesně, výstižně a srozumitelně - volí vhodné jazykové prostředky pro popis - posuzuje volbu podstatných a přídavných jmen - citlivě zvažuje volbu přirovnání - popisuje podle obrázku 	Popis předmětu Popis osoby Popis děje Popis pracovního postupu	pracovní činnosti 6 - 7	OSV 5 OSV 8 OSV 9 VMEG 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává dle popisu jednoduché předměty ve třídě - poznává význam pracovního postupu v běžném životě - chápe nutnost dodržet pořadí pracovních úkonů - vystihuje dostatečně popisovanou činnost - hledá výstižná pojmenování - zpracovává jednoduchý pracovní postup - posuzuje úplnost či neúplnost sdělení - píše správně po stránce obsahové i formální - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve světě informací - posuzuje hodnověrnost, důvěryhodnost zpráv, reklamy - má vlastní názor a obhajuje své stanovisko - samostatně a s porozuměním zvládá třídění informací - rozlišuje podstatné a podružné informace - odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení - volí vhodné jazykové prostředky - pracuje ve skupině - píše správně po stránce obsahové i formální - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, 	<p>Zpráva Oznámení Pozvánka Upozornění Plakát Jednoduché tiskopisy</p>		<p>VMEG 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MEV 7 MUV 1 MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Jak se učíme	<p>jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvažuje, přemýšlí, hledá vztahy mezi fakty - zdůvodňuje, vysvětluje, zjišťuje a doplňuje vlastními poznatky získanými z jiných zdrojů - ověřuje správnost - zaznamenává klíčová slova nebo důležité věty - sděluje informace - pracuje s naučným textem - zapamatovává si podstatné - pozorně čte text - pracuje s encyklopediemi, slovníky - píše správně po stránce obsahové i formální 	<p>Výpisky Výtah</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9</p>
Dopis	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá nejběžnější způsob písemného dorozumívání - vyjadřuje se stručně, věcně, zdvořile - předává informace - dodržuje přesně stanovenou normu - užívá moderní prostředky sloužící k rychlé výměně informací - porovnává správný a chybný text 	<p>Osobní dopis Úřední dopis Pohlednice Korespondenční lístek Fax Telegram E-mail</p>	<p>občanská výchova 6 informatika 7 - 9 anglický jazyk 9</p>	<p>OSV 8 OSV 9 MUV 2</p>
Dopis	<ul style="list-style-type: none"> - píše dopisy různým adresátům - píše správně po stránce obsahové i formální 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Všechny slohové styly	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - vytváří vlastní písemné projevy na různá témata - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální - vede správně dialog - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchých sdělení - hodnotí, posuzuje, srovnává - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - porozumí písemným nebo mluveným pokynům - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči - na základě vlastního zážitku tvoří krátký mluvený projev 	Všechny slohové styly		OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1 MEV 6 MEV 7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
LITERATURA	Žák dle svých schopností:			
Úvod do literatury	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s učivem - beseduje o knihách, ilustrátorech - vyhledává informace o knize - rozpoznává části knihy - rozlišuje základní literární druhy (poezie, próza, drama; lyrika, epika, drama) a žánry a porovnává je - chystá referáty 		výtvarná výchova 7 - 9	OSV 1 OSV 8
Pohádky	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje si znalost o pohádkách - sleduje proměnu pohádek v čase - poznává různé formy pohádek - poznává různé podoby pohádek - seznamuje se s autory pohádek - čte ve vhodném tempu - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - tvoří vlastní literární text a zpracovává ho i výtvarně - při rozboru textů používá literární pojmy - volně reprodukuje text podle svých schopností 	<p>Pohádky lidové, umělé, kouzelné, legendární, zvířecí</p> <p>Pohádky prozaické, veršované, dramatické</p> <p>Pohádky české a jiných národů</p> <p>Hrdinové pohádek</p>	výtvarná výchova 6 - 9 český jazyk a sloh 6	OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1 MUV 2 MEV 6 VMEG 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Báseň	<ul style="list-style-type: none"> - beseduje o vlastní četbě, o filmových pohádkách - vypravuje pohádku - pokouší se o dramtizaci textu - prohlubuje si znalosti - poznává žánry a formy (báseň, píseň, lidová tvorba) - pozornost věnuje jazyku básně - formuluje vlastní dojmy - při rozboru textu užívá literární pojmy 	<p>Lyrika, poezie Báseň, verš Píseň, lidová tvorba Báseň epická Lyrika přírodní, milostná, vlastenecká</p>	český jazyk a sloh 6	OSV 1 OSV 5 OSV 9 MUV 1 MUV 2
Báseň	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává jazykové a básnické prostředky - přednáší z paměti text - čte s porozuměním - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - seznamuje se s některými básníky - výrazně čte a přednáší - vnímá estetickou hodnotu díla 			
Bajky	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje znalosti o bajce - poznává různé formy a podoby bajky - za slovy hledá jejich skutečný obsah - rozpoznává jinotaj (alegorii) - vyhledává poučení v bajce - seznamuje se s autory bajek - čte jasně a srozumitelně - dovede přednést bajku, popř. výrazně čte - volně reprodukuje text (čtený i slyšený) - při rozboru textu užívá literární pojmy 	<p>Bajka klasická, moderní Bajka prozaická, veršovaná Bajky české a jiných národů</p>	dějepis 6 český jazyk a sloh 6	OSV 1 OSV 8 OSV 9 MUV 2 MEV 6 MEV 7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Báje, mýty	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává lidové rčení, přísloví, slovní humor - rozlišuje bajku napsanou ve verších a v próze - vyjadřuje své pocity z přečteného - tvoří vlastní literární text a pokouší se o ilustraci <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává báje, mýty a odlišuje je od ostatních vyprávění - seznamuje se autory - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text - beseduje o vlastní četbě - vypravuje některou z bájí - pokouší se o ilustraci - vyhledává rčení a vysvětluje je 	<p>Báje, mýty antické i dřívější literatury</p> <p>Hrdinové bájí, mýtů</p>	<p>dějepis 6</p> <p>zeměpis 7</p> <p>český jazyk a sloh 6</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 8</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p> <p>VMEG 1</p>
Pověsti	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje si znalosti o pověsti - poznává různé formy starých příběhů - chápe důležitost poznání minulosti - poznává slovník a styl historické prózy - vyhledává popis místa, osoby, děje - rozpoznává spisovnou češtinu, nářečí, archaismy - seznamuje se s autory 	<p>Pověst, kronika, legenda</p> <p>Pověsti české a jiných národů</p> <p>Pověsti regionální</p>	<p>dějepis 7</p> <p>zeměpis 8</p> <p>český jazyk a sloh 6</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>MEV 6</p> <p>MEV 7</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Balady	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje umělecký a neumělecký text - při rozboru textů používá literární pojmy - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - pokouší se o vlastní výtvarný projev - volně reprodukuje text podle svých schopností - beseduje o vlastní četbě pověstí (popř. filmu) - získává znalost – co je balada - poznává různé formy balad - rozpoznává mezilidské vztahy v baladách - chápe souvislost s lidovou slovesností - věnuje pozornost stavbě a jazyku balady - vyhledává jazykové prostředky balady - seznamuje se s autory balad - přednáší z paměti text - čte s porozuměním - čte výrazně - orientuje se v textu - vyjadřuje vlastní dojmy - pokouší se o dramatizaci balady - beseduje o baladách i autorech - volně reprodukuje text - srovnává baladu a romanci - při rozboru využívá literární pojmy - vnímá estetickou hodnotu díla 	<p>Balada lidová, umělá Lidová slovesnost Stavba a jazyk balady Bylina Romance</p>	<p>občanská výchova 6 český jazyk a sloh 6 výtvarná výchova 6 - 9</p>	<p>OSV 1 OSV 8 OSV 9 MUV 2 VMEG 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Blok dramaticko-dialogický Divadlo Film Televize	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s autory - získává znalosti v oblasti dramaticko-dialogické - osvojuje si literární pojmy - charakterizuje postavy, prostředí - věnuje pozornost stavbě dramatu - převádí text do divadelní podoby - přednáší část textu - volně reprodukuje text (čtený, slyšený, zhlédnutý) - vypravuje příběh - pokouší se o dramatizaci textu - zpracovává jednoduchý scénář - vyjadřuje vlastní dojmy a zpracovává je - beseduje o divadelních představeních, filmu, televizních pořadech - vyjadřuje se i mimikou - při rozboru využívá literární pojmy - vnímá estetickou hodnotu díla 	Drama, tragédie, komedie Monolog, dialog, dějství Film, scénář Postavy v dramatu Filmová tvorba pro děti a mládež Televizní tvorba	český jazyk a sloh 6	OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 2
Svět lidí a zvířat Povídka	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si literární žánr – povídku - charakterizuje literární postavy - rozpoznává mezilidské vztahy - uvědomuje si, že člověk je součástí přírody - srovnává jednání dětských hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, k ostatním lidem, ke zvířatům, rostlinám a věcem - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a zdůvodňuje jejich užití 	Povídka Povídka ze současnosti, historická, s přírodní tematikou	český jazyk a sloh 6	OSV 1 OSV 5 OSV 8 MUV 1 MUV 2 VMEG 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Svět lidí a zvířat	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje strukturu a jazyk literárního díla - rozpoznává obsah sdělení díla - vnímá estetickou hodnotu díla - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - čte výrazně - volně reprodukuje text - vypravuje příběh - zpracovává osnovu 			
Svět fantazie, dobrodružství, úsměvu	<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje vlastní zážitek - beseduje o vlastní četbě - při rozboru užívá literární pojmy - seznamuje se s autory povídky <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje literární postavy - rozpoznává mezilidské vztahy - srovnává jednání dětských hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, k ostatním lidem, ke zvířatům, rostlinám a věcem - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a zdůvodňuje jejich užití - analyzuje strukturu a jazyk literárního díla - rozpoznává obsah sdělení díla - vnímá estetickou hodnotu díla - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - čte výrazně - volně reprodukuje text 	<p>Povídka</p> <p>Povídkaře současnosti, dobrodružná, humoristická, detektivní, sci-fi</p>	český jazyk a sloh 6	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje příběh - zpracovává osnovu - vypravuje vlastní zážitek - beseduje o vlastní četbě - při rozboru užívá literární pojmy - seznamuje se s autory povídky - pokouší se o ilustraci 			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
 Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
 Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MLUVNICE	Žák dle svých schopností :			
Aktivizace učiva 6. ročníku	- procvičuje a aktivizuje učivo			
Tvarosloví	- rozlišuje slovní druhy - rozlišuje mluvnické kategorie - tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě - rozlišuje případy označující části těla a případy, v nichž jde o přenesení významu slova - využívá jazykových příruček - odůvodňuje tvary a pravopis	Druhy slov Podstatná jména	přírodopis 8	OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	- vyhledává přídavná jména a určuje mluvnické kategorie - rozlišuje spisovné a nespisovné koncovky - pracuje s jazykovými příručkami - odůvodňuje pravopis	Přídavná jména	literární výchova 7	OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	- jmenuje druhy a řady zájmen - procvičuje skloňování a užívání vztažných zájmen	Zájmena		OSV 1 OSV 3

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává číslovky a určuje jejich druh - zvládá pravopis - rozlišuje spisovné a nespisovné tvary číslovek (zejm. dva, oba) 	Číslovky	literární výchova 7	OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mluvnické kategorie sloves - chápe obtížnější přítomné tvary sloves - rozpoznává přičestí minulé (zejm. u 2. sloves. třídy) - seznamuje se s infinitivem sloves typu „péci, moci“ - rozlišuje rod činný a trpný - převádí slovesa do trpného rodu - převádí slovesa do činného rodu - zvládá a odůvodňuje pravopis - pracuje s jazykovými příručkami 	Slovesa		OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - důkladně se seznamuje s příslovci - seznamuje se s druhy příslovcí - tvoří příslovce - využívá příslovečných spřežek - stupňuje příslovce, zesiluje a zeslabuje jejich význam 	Příslovce		OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje předložky - nahrazuje příslovečná určení (předložková spojení) vedlejšími větami 	Předložky		OSV 1 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává spojky 	Spojky		OSV 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> - užívá synonymních spojek - rozlišuje částice a jiné slovní druhy - rozlišuje částice a uvádí další příklady - rozlišuje citoslovce podle významu - nahrazuje citoslovce jinými způsoby vyjádření - vysvětluje význam rčení (vyjádřený citoslovci) 	<p>Částice</p> <p>Citoslovce</p>		<p>OSV 8</p> <p>OSV 1 OSV 8</p> <p>OSV 1 OSV 8</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - poznává pravopis začátečních písmen v různých typech několikaslovných vlastních jmen a názvů - pozornost věnuje jménům míst, úřadů, ulic apod. v okolí bydliště - procvičuje a ověřuje správný pravopis velkých písmen - procvičuje psaní i/y v koncovkách podstatných jmen, přídavných jmen - procvičuje pravopis koncovek příčestí - pravopis odůvodňuje - pracuje s Pravidly českého pravopisu 	<p>Psaní velkých písmen</p> <p>Procvičování i/í – y/ý</p>	<p>zeměpis 6 - 9</p> <p>literární výchova 7</p>	<p>OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9</p>
Význam slov	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, že znalost přesného významu slova je pro rozvoj jazykových dovedností závažná - chápe důležitost rozšiřování slovní zásoby - zvyšuje si úroveň jazykového vyjadřování - vhodně volí jazykové prostředky 	<p>Slovo</p> <p>Věcný význam slov</p> <p>Sousloví</p> <p>Rčení</p> <p>Slova jednoznačná a mnohoznačná</p>	<p>literární výchova 7</p> <p>občanská výchova 6 - 9</p> <p>chemie 8, 9</p> <p>fyzika 6 - 9</p> <p>přírodopis 6 - 9</p>	<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává rčení a vysvětluje - pracuje se slovníkem - vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná - rozlišuje metafory a metonymie - chápe rozdíly mezi synonymy - rozlišuje synonyma slohově a posuzuje jejich spisovnost - pozornost věnuje slovům krajo­vým (dialektickým) - nahrazuje opakující se slova synonymem - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - odlišuje homonyma od slov mnohoznačných - využívá slov citově zabarvených ve slohových a literárních útvarech - využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů - poznává jazykovou stránku termínů - rozlišuje termíny domácího a cizího původu 	<p>Synonyma Homonyma Slova citově zabarvená Odborné názvy</p>	dějepis 6 - 9	
Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> - chápe slovotvorný proces - rozlišuje základní způsoby tvoření - upevňuje pravopisné návyky - chápe jazyk jako svébytný historický jev - seznamuje se s vývojem slovní zásoby a způsoby jejího obohacování 	<p>Slovní zásoba Způsoby jejího obohacování Odvozování Skládání Zkracování</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje slovo odvozené se slovem základovým - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - zvládá pravopis slovtvorný - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou - užívá složeniny - rozlišuje zkratky a zkratková slova - respektuje regionální názvy - rozpoznává přechylování podstatných jmen - odvozuje od podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 			
	<ul style="list-style-type: none"> - správně tvoří a vhodně užívá různé syntaktické konstrukce - rozvíjí logické a abstraktní myšlení - rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné - poznává podmět ve větách dvojčlenných - mění věty jednočlenné na dvojčlenné a naopak - zamýšlí se nad funkcí různých konstrukcí - užívá větné ekvivalenty - poznává, že v některých situacích je užití vět nemožné 	<p>Věty jednočlenné Věty dvojčlenné Větné ekvivalenty</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje věty podle jejich formy - sleduje průběh melodie - porovnává vhodnost různých variant vzhledem ke komunikačním podmínkám 	Druhy vět podle funkce	literární výchova 7	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Skladba</p> <p>Větné členy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hlasitě čte - poznává doplňovací a zjišťovací otázky - vyhledává přísudek - rozpoznává druhy přísudku - rozlišuje přísudky slovesné jednoduché a složené - určuje přísudek a slovní druh, kterým je vyjádřen - vyhledává slovesa způsobová a fázová - rozlišuje věty, ve kterých jsou slovesa <i>být, stát se, stávat se</i> plnovýznamová, nebo sponová - rozpoznává podmět - určuje podmět a slovní druh, kterým je vyjádřen - rozlišuje druhy podmětu - využívá podmět všeobecný ve rčenicích a přirovnáních - odlišuje všeobecný podmět od nevyjádřeného - zvládá pravopis koncovek přičestí - vyhledává a určuje předmět - určuje, kterým slovním druhem je předmět - poznává znaky předmětu - rozlišuje pádové otázky 	<p>Přísudek</p> <p>Přísudek slovesný</p> <p>Přísudek jmenný se sponou</p> <p>Přísudek jmenný beze spony</p> <p>Podmět</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Předmět</p>		<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Skladba	- vyhledává příslovečné určení - rozpoznává znaky příslovečného určení - určuje druhy - odlišuje příslovečné určení od předmětu	Příslovečné určení	literární výchova 7	
	- vyhledává přívlastek - rozpoznává znaky přívlastku - určuje druhy přívlastku - nahrazuje přívlastek shodný neshodným a naopak	Přívlastek		
	- poznává znaky doplňku - odlišuje doplněk od jiných větných členů - procvičuje a odůvodňuje pravopis (koncovky doplňku)	Doplněk		
	- rozpoznává několikanásobné větné členy - zvládá interpunkci	Několikanásobné větné členy		
Věta a souvětí	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - vyhledává přísudky - vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - rozlišuje věty hlavní a vedlejší - poznává základní znaky věty hlavní - poznává základní znaky věty vedlejší - rozlišuje jednotlivé druhy vedlejších vět - vyhledává spojovací výrazy u jednotlivých druhů vedlejších vět - nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak	Věta jednoduchá Souvětí Věta hlavní Věta vedlejší Druhy vedlejších vět Přísudková Podmětná Předmětná Příslovečné Přívlastková Doplňková	literární výchova 7	OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Stavba textová	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pravopis syntaktický - poznává, že věta přísudková nahrazuje jmennou část přísudku - rozlišuje větu podmětnou a předmětnou - rozlišuje větu způsobovou a měrovou - rozlišuje větu příčinnou a účelovou - rozlišuje větu podmínkovou a časovou - rozlišuje větu doplňkovou od ostatních - správně argumentuje (v mluveném i psaném projevu) - zvládá interpunkci - určuje větné členy - nahrazuje jeden prostředek druhým - používá slova v platnosti různých větných členů - poznává slovesa předmětová - poznává rozdíly ve významu sloves - rozpoznává, kdy je předmět v chybném tvaru - užívá správných prostředků - vybírá vhodné lexikální prostředky - poznává, že v textu bývají pojmenování nahrazována zájmeny apod. - rozeznává vztahy mezi slovy - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zvládá pravopis syntaktický 	<p>Opakování o stavbě větné</p> <p>Tvoření vět</p> <p>Stavba textová</p>		<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Aktivizace učiva	- procvičuje a aktivizuje učivo			
SLOH	Žák dle svých schopností:			
Úvod do slohu	- seznamuje se s jazykem – nástrojem dorozumívání v běžném životě - seznamuje se s prostředky komunikace			
Vypravování	- zvládá různý stupeň obtížnosti projevu (podle konceptu, podle osnovy, z paměti) - dodržuje časovou posloupnost - vypráví příběh z vlastní četby - nápaditě užívá dějových sloves - umí sdělit obsah promluv jednotlivých postav - vhodně užívá přímé řeči - vymyslí a napíše scénář pro filmový šot - volí vhodné jazykové prostředky pro vypravování - využívá jazykových prostředků spisovných, vhodných, výstižných - odlišuje spisovný a nespisovný projev - vytváří vlastní písemný projev - dovede se rozhodnout pro vlastní námět - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vypravování Scéna z filmu Scéna ze hry Scéna z knihy Příběh ze života	literární výchova 7	OSV 1 OSV 5 OSV 8 MEV 6 VMEG 1
Popis	- pochopí a ocení funkce popisu	Popis výrobků	pracovní činnosti 6 -	OSV 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - naučí se využívat pracovní postupy v běžném životě - zvládne dodržování pořadí pracovních úkonů - dokáže vnímat krásu uměleckého díla a vyjádřit svůj názor a pocity - je schopen používat výstižná pojmenování - formuluje svoje dojmy - popisuje přesně, výstižně a srozumitelně - volí vhodné jazykové prostředky pro popis - píše správně po stránce obsahové i formální - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<p>Popis pracovních postupů Popis uměleckého díla Užití odborných názvů v popisu</p>	<p>7 výtvarná výchova 7 - 9</p>	<p>OSV 3 OSV 5 OSV 8</p>
Líčení	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen samostatně vylíčit místo, které důvěrně zná - je výstižný, působivý - využívá jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu - využívá básnické prostředky - pozoruje různá líčení, hodnotí je, pokouší se dokončit text ve stejném stylu jako úryvek 	<p>Líčení (Subjektivně zbarvený popis)</p>	<p>literární výchova 7</p>	<p>OSV 5 OSV 8 OSV 9 MEV 6 VMEG 1</p>
Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit svůj vztah k charakterizované postavě - rozlišuje psychické vlastnosti a charakter člověk 	<p>Charakteristika vnější Charakteristika vnitřní</p>	<p>občanská výchova 6 literární výchova 7</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Životopis	<ul style="list-style-type: none"> - umí se vyjádřit k zevnějšku člověka - zvládá pečlivou volbu slov - dokáže vyslovit svůj osobní názor - nebojí se lišit od názoru ostatních - dovede vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy - využívá přirovnání - zvláštnosti vyjadřuje pomocí rčení 			
	<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit časové vztahy - zachovává časovou posloupnost - dokáže nabídnout požadované údaje - pochopí význam úředního dokumentu - zvládá bezchybné vyplňování předtištěných dotazníků - dodržuje přehlednost, věcnost, stručnost - dokáže rozlišovat důvěrné informace od obecných důležitých údajů - umí zaznamenat přehled životních úspěchů zajímavého člověka - umí nabídnout krátkou životopisnou črtu - poznává, které údaje životopis obsahuje - užívá správné jazykové prostředky 	<p>Životopis Sestavování vlastního životopisu Životopis v umělecké tvorbě</p>	<p>občanská výchova 6 dějepis 7 literární výchova 7, 8, 9</p>	<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9</p>
Žádost	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje části úředního dopisu - zvládá výběr zdvořilostních obrátů - je stručný, výstižný - dodržuje stanovenou formu, grafickou úpravu - umí se písemně omluvit 	<p>Žádost Formulování ústní a písemné žádosti</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výtah	<ul style="list-style-type: none"> - řádně zdůvodňuje svoji žádost, argumentuje - nabízí spisovně napsaný text - ovládá platné normy úpravy písemností - využívá pravidla českého pravopisu - zpracovává administrativní písemnosti <ul style="list-style-type: none"> - porozumí obsahu textu - pozorně čte - dokáže pracovat se zjištěnými fakty - umí vyvozovat závěry - je schopen ověřit si správnost svého poznatku - osvojí si práci pravidelně pracovat se slovníky, encyklopediemi, odbornými časopisy - umí vysvětlovat, sdělovat informace - naučí se třídit poznatky podle důležitosti - vybírá vhodné jazykové prostředky - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - ujasní si rozdíl mezi osnovou, výpisky a výtahem 	<p>Výtah Výtah z odborného textu</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8</p>
LITERATURA	Žák dle svých schopností:			
Příběhy psané životem	<ul style="list-style-type: none"> - ví, že příběhy se mohou odehrávat v různé době, v různém prostředí - ví, že příběhy odrážejí osudy lidí (někdy šťastné, jindy smutné) 	<p>Povídka Povídka dobrodružná, detektivní, vědecko-fantastická, se</p>	český jazyk a sloh 7	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 MUV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje, že v příbězích se setkává často s vlastními prožitky autora (vzpomínkové knihy, autobiografie) - snaží se vylíčit duševní pocity hrdinů zachycené v příběhu - zpracovává osnovu - vypráví příběh - charakterizuje postavy, popisuje prostředí, líčí atmosféru - zaujímá vlastní názor na přečtený text - rozpoznává vztahy mezi lidmi - rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou - beseduje o vlastní četbě - při rozboru užívá literární pojmy - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a zdůvodňuje jejich užití - analyzuje strukturu a jazyk literárního díla - seznamuje se s autory (př. M. Twain, J. Verne, A. Ransome, O. Pavel, M. Zinnerová, J. London, A. Marshall, R. Bradbury, D. Defoe aj.) 	<p>sportovní tematikou Charakteristika přímá a nepřímá Vypravěč Motiv Téma</p>		MUV 2 MEV 6
Příběhy s přírodní tematikou	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává, kdo je hrdinou příběhů - rozlišuje konfrontaci názorů (např. zvířat a člověka) - poznává nutnost žít v souladu s přírodou - dívá se kolem sebe, vnímá dary přírody - chová se k přírodě nesobecky - uvědomuje si důležitost přírody pro náš život 	<p>Povídka Bajky Básnické úvahy</p>	přírodopis 6 - 9 český jazyk a sloh 7	OSV 1 OSV 5 OSV 8 EV 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Příběhy s přírodní tematikou	<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje vlastní zážitek - beseduje o vlastní četbě - při rozboru užívá literární pojmy - analyzuje strukturu a jazyk literárního díla - rozpoznává obsah sdělení díla - vnímá estetickou hodnotu díla - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - čte výrazně - volně reprodukuje text - vypravuje příběh - seznamuje se s autory (např. J. Tomeček, J. London, Fr. Nepil, J. Smetanová, J. Welzl aj.) 			
V krajinách fantazie	<ul style="list-style-type: none"> - srovnává jednání a charaktery hlavních postav vyprávění - rozpoznává umělecké prostředky - pracuje s literárními pojmy - pracuje se Slovníkem spisovné češtiny - pokračuje v započatém textu - zpracovává osnovu příběhu - poznává, že při zkoumání pravdivosti v literatuře se člověk nemůže upínat jen k vnějšímu ději, ale musí přemýšlet i o jeho možném skrytém smyslu - vnímá estetickou hodnotu díla - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	Povídka Román Literární pojmy	český jazyk a sloh 7	OSV 1 OSV 5 OSV 8 MUV 2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Staré příběhy	<ul style="list-style-type: none"> - čte výrazně - volně reprodukuje text - analyzuje strukturu a jazyk literárního díla - seznamuje se s autory (př. O. Wilde, J. Prevert, A. de Saint-Exupéry, J. Swift, O. Hofman, V. Stekla aj.) 	Pověsti Legendy Kroniky Historické romány Hrdinové příběhů	dějepis 6, 7 český jazyk a sloh 7	OSV 1 OSV 5 OSV 8 MUV 1 VMEG 1 MEV 6
Staré příběhy	<ul style="list-style-type: none"> - ví, ve které době a kde se příběhy odehrály - poznává, co vše může podat svědectví o historii - poznává význam ústní lidové slovesnosti pro poznání historie - poznává významné osobnosti našich i světových dějin - orientuje se v textu - vyhledává klíčová slova, odůvodňuje dělení textu na odstavce - čte text s porozuměním - hlasově odlišuje vyprávění v 3. osobě od přímé řeči - zpracovává osnovu a podle ní vypráví text - charakterizuje postavy a rozpoznává motivy jejich jednání - rozlišuje přirovnání, metaforu, personifikaci - chronologicky řadí události - rozpoznává spisovnou češtinu, nářečí, archaismy - rozlišuje umělecký a neumělecký text - vyjadřuje své dojmy z četby a 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čemu se říká báseň	<p>zaznamenává je</p> <ul style="list-style-type: none"> - beseduje o vlastní četbě - seznamuje se s autory (př. I. Olbracht, E. Petiška, V. Vančura, A. Jirásek, K. Bednář, H. Doskočilová aj.) <p>- sděluje své pochopení básně</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává díla - recituje báseň - pokusí se napsat krátkou báseň s rýmy - pozornost věnuje jazyku básně - formuluje vlastní dojmy - při rozboru textu užívá literární pojmy - vyhledává jazykové a básnické prostředky - vnímá estetickou hodnotu díla - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - seznamuje se s některými básníky (př. K.J.Erben, J. Neruda, Fr. Halas, J. Záček, Fr. Hrubín, J. Kainar, J. Seifert, aj.) 	<p>Báseň, píseň</p> <p>Téma, motiv</p> <p>Symbol, přirovnání, personifikace, metafora</p> <p>Epická báseň</p> <p>Lyrická báseň</p> <p>Lyricko-epická báseň</p> <p>Balada</p> <p>Romance</p> <p>Rytmus</p> <p>Rým</p>	<p>český jazyk a sloh 7</p> <p>výtvarná výchova 7 - 9</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>MEV 6</p> <p>MEV 7</p> <p>MUV 1</p>
Blok dramaticko-dialogický	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavy, prostředí - věnuje pozornost stavbě dramatu - převádí text do divadelní podoby - přednáší část textu 	<p>Tragédie</p> <p>Komedie</p> <p>Dialogické monology</p> <p>Libreto</p>	<p>český jazyk a sloh 7</p> <p>hudební výchova 8</p> <p>výtvarná výchova 7 - 9</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 9</p>
Blok dramaticko-dialogický	<ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje text (čtený, slyšený, zhlédnutý) - vypravuje příběh - pokouší se o dramatinaci textu 	<p>Árie</p> <p>Opera</p> <p>Opereta</p> <p>Muzikál</p>		<p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p> <p>MEV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Kousek humoru	<ul style="list-style-type: none"> - zpracovává jednoduchý scénář - vyjadřuje vlastní dojmy a zpracovává je - beseduje o divadelních představeních, filmu, televizních pořadech - při rozboru využívá literární pojmy - vnímá estetickou hodnotu díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literatuře, dramatu i filmovém zpracování - seznamuje se s autory (př. W. Shakespeare, Z. Svěrák, O. Hofman, M. Macourek, J. Skupa, L. Janáček – R. Těsnohlídek aj.) - vyjadřuje své pocity - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - pracuje tvořivě s literárním textem - vyhledává informace v různých typech inform. zdrojů - přednáší literární text - volně reprodukuje čtený nebo slyšený text - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - rozlišuje literaturu konzumní a hodnotnou - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je a uvede jejich významné představitele - charakterizuje literární postavy - rozpoznává mezilidské vztahy - analyzuje strukturu a jazyk literárního díla - rozpoznává obsah sdělení díla 	<p>Povídka Báseň</p>	český jazyk a sloh 7	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MEV 6 MEV 7 MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje vlastní zážitek - beseduje o vlastní četbě - při rozboru užívá literární pojmy - seznamuje se s autory (př. E. Frynta, J. Žáček, J. Škvorecký, J. K. Jerome, Z. Šmíd aj.) 			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MLUVNICE Aktivizace učiva 7. ročníku Nauka o slovní zásobě	Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje a aktivizuje učivo - aktivizuje učivo 7. ročníku - rozlišuje vznik nových pojmenování a vznik nových slov - poznává - přejímání slov je jeden z důležitých způsobů - zabývá se povahou přejatých slov - poznává – přejatá slova se liší mírou zdomácnění - pracuje se slovníkem - chápe význam slov - zvládá pravopis a výslovnost 	Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis		OSV 1 OSV 3
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje a upevňuje již probírané učivo - třídí slovní druhy - rozlišuje mluvnické kategorie - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - uvědomuje si existenci odchylek od pravidelného skloňování - pracuje s jazykovými příručkami - umí najít nepravidelné tvary ve Slovníku 	Procvičování učiva Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Skloňování zájmena <i>týž</i> / <i>tentýž</i>	německý jazyk 7 anglický jazyk 8	OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Skladba Stavba větná	<ul style="list-style-type: none"> - spisovné češtiny a v Pravidlech - umí tvořit náležité tvary skupin jmen chápe odchylky od pravidelného skloňování jmen podle vzorů - srovnává tvary zájmena týž / tentýž s tvary vzoru mladý - rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá - tvoří vidové dvojice - chápe tvoření slovesných tvarů od dvou různých kmenů - seznamuje se s tříděním sloves - zvládá pravopis morfologický 	<p>Slovesný vid</p> <p>Slovesa dokonavá a nedokonavá</p> <p>Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého</p> <p>Využití různých slovesných tvarů</p> <p>Pravopis koncovek jmen a sloves</p>	literární výchova 8	OSV 1 OSV 3 OSV 8 OSV 9
	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje získané poznatky ze 7. ročníku - procvičuje vyjadřovací dovednosti - aktivizuje učivo - rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou - poznává větné ekvivalenty - poznává funkci záporu větného, členského, slovního 	<p>Věta dvojčlenná a jednočlenná</p> <p>Větné ekvivalenty</p> <p>Zápor</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní větné členy - rozlišuje druhy přísudku - nahrazuje přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak - rozlišuje druhy podmětu - poznává rozdíl mezi podmětem nevyjádřeným a - vyhledává a určuje předmět - vyhledává a určuje příslovečné určení 	<p>Základní větné členy</p> <p>Přísudek</p> <p>Podmět</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Předmět</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Skladba Stavba větná	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy příslovečného určení - vyhledává a určuje přívlastek - rozlišuje přívlastek shodný a neshodný - zaměňuje přívlastek shodný za neshodný a naopak - rozlišuje přívlastek těsný a volný - rozlišuje přívlastek postupně rozvíjející a několikanásob. - vyhledává a určuje doplněk - poznává, že jakýkoliv větný člen může být několikanásob. - rozlišuje významové poměry mezi složkami několikanásobného větného členu - rozpoznává spojovací prostředky - seznamuje se s interpunkcí a zdůvodňuje ji - zvládá pravopis koncovek v příčestí při shodě s několikanásobným podmětem - vyhledává přístavkové konstrukce - umí doplnit přístavkovou konstrukci - porovnává přístavek s přívlastkem volným a těsným - zobrazuje stavbu věty - znázorňuje větu graficky - pomocí grafického zobrazení se dokáže orientovat i v obtížnějších příkladech - analyzuje větu na jednotlivé skladební dvojice 	<p>Příslovečné určení Přívlastek Doplněk</p> <p>Několikanásobné větné členy</p> <p>Větné členy v přístavkovém vztahu</p> <p>Znázornění stavby věty jednoduché</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Tvoření vět	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje souvětí od věty jednoduché - rozlišuje větu hlavní a větu vedlejší - rozlišuje jednotlivé druhy vedlejších vět - porovnává a odlišuje větu přísudkovou a přívlastkovou - porovnává a odlišuje větu podmíněnou a předmětnou - odlišuje větu doplňkovou od předmětné, způsobové a přívlastkové - porovnává a odlišuje větu podmínkovou a časovou - rozlišuje různé typy vedlejších vět v souvětí o více než 2 větách - zvládá interpunkci - nahrazuje vedlejší větu větným členem a naopak - odděluje vedlejší větu vloženou do věty hlavní rozlišuje významové poměry - analyzuje stavbu souvětí a doplňuje čárky <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje tvoření bohatěji rozvitých vět - dbá na to, aby věty nebyly informačně přetíženy - volí různé spojovací prostředky - mění významový poměr mezi větnými členy - rozšiřuje člen na člen několikanásobný 	<p>Souvětí podřadné Druhy vedlejších vět Souřadně spojené věty vedlejší Grafické znázornění</p> <p>Tvoření vět</p>		<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Stavba textová	<ul style="list-style-type: none"> - nahrazuje větný člen vedlejší větou a naopak - využívá přístavkové konstrukce - rozlišuje souvětí podřadné a souřadné - zvládá významové poměry mezi větami hlavními - poznává typické spojovací prostředky - zvládá interpunkci - pokouší se analyzovat i složitější souvětí 	<p>Souvětí souřadné Význam. poměr mezi větami hlavními Grafické znázornění</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5</p>
Skladba Stavba textová	<ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje graficky souvětí - tvoří souvětí podle grafického schématu - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 			
Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> - opakuje a prohlubuje učivo - rozlišuje jazyk spisovný a nespisovný - rozpoznává nářečí a nadnářeční útvary - vytváří si vztah k mateřskému jazyku - čte texty českých autorů vyjadřujících svůj vztah k českému jazyku - snaží se o jazykovou kulturu (v souladu s kulturním chováním a jednáním) - pracuje s jazykovými příručkami - převádí text z nespisovné do spisovné podoby - poznává, že jazyk se vyvíjí, mění se slovní zásoba a její mluvnická stavba 	<p>Útvary českého jazyka Jazyková kultura Čeština jako jeden ze slovanských jazyků</p>	<p>literární výchova 8 dějepis 7 zeměpis 8</p>	<p>OSV 1 OSV 8 MUV 1 MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Sloh</p> <p>Charakteristika literárních postav</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, že čeština patří mezi jazyky slovanské - umí rozdělit jazyky slovanské do tří skupin - čte text v různých slovanských jazycích <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavu z vlastní četby, filmu, divadelní hry - dokáže pracovat s úryvkem - postavu si umí dobře představit - je schopen se bohatě vyjadřovat - ustálená slovní spojení vyjádří jinými slovy - vysvětluje rčení a uvádí další - zvládá vyjádření různé míry vlastnosti - snadno zvládá pojmenovávat povahové rysy hrdiny - všimá si výrazných vnějších rysů - porovnává své představy s ilustracemi - chápe vztahy mezi vnějšími projevy postavy a jejími povahovými rysy - vyhledává synonyma - obohacuje slovní zásobu o prostředky zvyšující názornost - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<p>Hrdina literární, filmový, seriálový</p> <p>Stručná výstižná charakteristika</p> <p>Medailon vybrané postavy</p> <p>Charakteristika přímá a nepřímá</p> <p>Charakteristika vybraných postav na základě společné četby</p>	<p>literární výchova 8</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 8</p> <p>MEV 1</p> <p>MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Líčení	<ul style="list-style-type: none"> - vystihuje hrdinu z různých hledisek - analyzuje umělecký text - směřuje k pochopení osobnosti jako celku - zdůvodňuje svůj názor - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<p>Líčení v umělecké literatuře Líčení pocitů, nálad, hlubokých prožitků, představ Vystižení dojmů z přírody</p>	<p>literární výchova 6 - 9</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8</p>
Líčení	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy popisu - porovnává prostý popis se subjektivně zabarveným - umí zachytit detaily svého prožitku - využívá básnické prostředky – obrazná pojmenování, dynamická slovesa, básnické figury, přirovnání - rozvrhne kompozici textu - je přirozený, věrohodný, působivý - zvládne zaznamenat své dojmy z uměleckého zážitku - poznává funkci (i estetickou) užitých jazykových prostředků 			
Líčení	<ul style="list-style-type: none"> - všímá si působivosti líčení - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výklad	<ul style="list-style-type: none"> - využije informace z knih, časopisů - vybírá podstatné a zajímavé informace - umí informace uspořádat - umí napsat osnovu, uvádí citace - samostatně pracuje s učebnicí - dovede udělat samostatný přehledný zápis do sešitu - snaží se o vhodnou grafickou úpravu - spojuje své dosavadní znalosti a zkušenosti s novými informacemi - přijímá a oceňuje hodnocení ostatních - pracuje i s neverbálními informacemi - využívá poznatky z encyklopedií a internetu - vystihuje příčinnostní vztahy ve výkladu - umí sdělit stručnou anotaci své práce - vyjadřuje se jasně, přesně, srozumitelně - užívá odborné názvy - pozoruje, hodnotí a upravuje text mající rozmanité nedostatky - přepracovává nevýkladový text na výkladový - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - využívá základy studijního čtení - formuluje hlavní myšlenky textu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (výklad – i písemný) 	<p>Výklad z učební látky jiného předmětu</p> <p>Populárně-naučné texty</p> <p>Stavba výkladového textu</p> <p>Myšlenková mapa</p> <p>Samostatná práce s odborným textem</p> <p>Úpravy textů</p> <p>Stylizační chyby a jejich úpravy</p>		<p>OSV 1</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výtah	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává hlavní myšlenky z textu - umí pořídit výpisky, citovat - využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova - postupuje po odstavcích - dodržuje kompozici článku, z něhož výtah pořizuje - je schopen říci obsah článku z paměti vlastními slovy - ptá se po hlavní myšlence každého odstavce - text stručně, souvisle reprodukuje - pracuje s obrázky, fotografiemi, schémata - přesně uvede zdroj, z něhož výtah pořizuje - rozlišuje důležité a méně důležité části - vyjádří svůj postoj k přečtenému dílu - umí pracovat se slovníky - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel 	<p>Práce s odbornými texty Porovnání výtahu a výpisků Stručnost ve vedení záznamů Čtenářský záznam díla</p>		OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 MEV 1
Úvaha	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyslovit vlastní názor, stanovisko - přemýšlí a debatuje o argumentech - umí zvolit zajímavé téma - zpracuje koncept i čistopis úvahy na zadané téma - pokládá si otázky, vyslovuje předpoklady, uvádí různé příklady 	<p>Úvaha Jazykové prostředky úvahy Stylistické prostředky Zpracování úvahy na vhodné téma Uplatnění vlastních zkušeností, názorů i postojů</p>		OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Publicistika a zpravodajství	<ul style="list-style-type: none"> - shrnuje rozdílné názory - zvládá vytvoření myšlenkové mapy - hovoří podle svých poznámek - projeví svůj subjektivní názor - je schopen formulovat svoje shrnující stanovisko - srovnává úvahu s výkladem - vyhledává subjektivní faktory v úvaze - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní - umí vyhledat v novinách články k různým událostem - zdůvodňuje svůj názor - umí zařadit text do příslušného novinářského žánru - umí vyhledat v tisku komentovanou zprávu - rozlišuje fakta a stanovisko autora (redakce) - je schopen napsat krátký článek pro školní časopis - orientuje se v základním slovníku publicistických termínů - vnímá klady a zápory mediálních prostředků - snaží se rozpoznat manipulativní 	<p>Orientace v hromadných sdělovacích prostředcích Komentovaná zpráva Publicistika na internetu Novinový článek na vlastní námět Bulvární tisk</p>		OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1 MUV 2 MEV 1 MEV 2 MEV 6 MEV 7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>LITERATURA</p> <p>Úvod do literatury</p> <p>Blok epicko-vyprávěcí</p>	<p>komunikaci v masmédiích a zaujmout k ní kritický postoj</p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává literární druhy a žánry - člení literaturu z různých hledisek - seznamuje se s počátky písemnictví <ul style="list-style-type: none"> - poznává žánr – kroniku - porovnává deník, paměti, životopis - zamýšlí se nad užitím spisovné a nespisovné češtiny - seznamuje se s autory kronik (Kosmas, Dalimil aj.) - ví, co vše může podat svědectví o historii - poznává význam ústní lidové slovesnosti pro poznání historie - poznává, co je legenda - čte legendy středověké i z doby 19. století - poznává, co je epos - čte homérské eposy, středověké eposy, ruské byliny - poznává funkci veršované podoby velkých epických zpěvů 	<p>Kronika</p> <p>Deník</p> <p>Paměti</p> <p>Životopis</p> <p>Pověsti</p> <p>Legenda</p> <p>Eposy</p>	<p>český jazyk a sloh 8</p> <p>dějepis 6 - 8</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p> <p>VMEG 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Blok epicko-vyprávěcí	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje bajku v proměnách času (od antiky přes středověk po současnost) - seznamuje se s největšími bajkaři - prohlubuje znalosti o povídce - vyhledává znaky povídky - seznamuje se s autory povídek české i světové literatury - ví, že příběhy se mohou odehrávat v různé době, v různém prostředí - ví, že příběhy odrážejí osudy lidí - charakterizuje postavy, popisuje prostředí, líčí atmosféru - rozpoznává motivy jednání postav - seznamuje se s novými žánry – novela a romaneto - vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě znalostí základu literární teorie - pracuje s literárními pojmy - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - pracuje tvořivě s literárním textem - čte s porozuměním - rozlišuje umělecký a neumělecký text - vysvětluje motiv jednání literárních postav - jednoduše popisuje strukturu a jazyk 	<p>Bajka</p> <p>Povídka Námět, téma Literární hrdina</p> <p>Jazyk literárního díla</p> <p>Novela Romaneto</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Blok lyrický	<p>literárního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití - je schopen odlišit stylové rozvrstvení jazykových prostředků - všímá si dobově zabarvených slov - rozlišuje literární druhy a žánry, porovnává je, uvádí jejich výrazné představitele - vyhledává informace v knihovně a v dalších informačních zdrojích <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje znalosti z lyriky - rozlišuje lyriku a epiku - poznává nové žánry (př. ódy, hymny, elegie, epigramy, kázání, epitafy) - popisuje strukturu a jazyk literárního díla - vyhledává obrazná pojmenování a určuje je - charakterizuje básnické prostředky - uvědomuje si funkci řečnických figur, jazykových postupů - procvičuje a uvědomuje si komunikační funkci literárních termínů(př. oxymoron, metafora, přirovnání, epiteta) - aktivizuje učivo o baladách - sleduje baladu v proměnách času 	<p>Lyrické žánry Lyrický subjekt Figury Tropy Zvukové prostředky poezie Balady</p>	<p>český jazyk a sloh 8 výtvarná vých. 7-9</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9</p>
Blok lyrický	<ul style="list-style-type: none"> - přednáší básně - sděluje své pochopení básně 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Blok dramaticko- dialogický	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného nebo slyšeného textu - pracuje tvořivě s literárním textem - pokouší se o vlastní verše - rozlišuje lyrické žánry, porovnává je - seznamuje se s jednotlivými básníky - poznává ilustrátory - vnímá estetickou hodnotu díla - seznamuje se s dějinami českého i světového dramatu - poznává hlavní vývojová období - poznává nejvýznamnější představitele (od antiky po realismus) - čte text jako divadelní hru - čte výrazně, pokouší se o dramaturgii - dokumentuje typické prvky dramatu (řeč postav, prostředí, atmosféru, děj) - odlišuje drama od prózy - seznamuje se s tvorbou scénáře - formuluje své dojmy z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - vysvětluje motiv jednání literárních postav - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - charakterizuje postavy, popisuje prostředí, líčí atmosféru - vypráví příběh - rozpoznává vzájemné vztahy mezi lidmi 	<p>Drama Komédie a tragédie Dialog, monolog Dějství, obraz, scéna, výstup Opera Libreto Scénář</p>	<p>český jazyk a sloh 8 výtvarná výchova 7 - 9 hudební výchova 8 dějepis 6 - 8</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1 MUV 2 MEV 1 MEV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen opatřovat si informace - pracuje s literárními slovníky - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich využití - vnímá estetickou hodnotu díla 			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MLUVNICE	Žák dle svých schopností:			
Aktivizace učiva 8. ročníku	- procvičuje a aktivizuje učivo			
Zvuková stránka jazyka	- procvičuje a aktivizuje učivo nižších ročníků - rozlišuje hlásky znělé a neznělé - poznává spodobu znělosti - čte náležitou délku samohlásek - správně vyslovuje hlásky, hláskové skupiny - chápe, že výslovnost se mnohdy liší od pravopisu - správně klade přízvuk - užívá zvukových prostředků ve větě - pracuje s jazykovými příručkami	Hláskosloví Spisovná výslovnost Zvuková stránka věty Psaní a výslovnost slov přejatých		OSV 1 OSV 3 OSV 8
Tvoření slov	- rozpoznává rozdíl mezi stavbou slova a způsobem utvoření slov - rozlišuje stavební prvky slova - jmenuje způsoby tvoření slov - zvládá pravopis a správně zdůvodňuje	Struktura slova a tvoření slov Pravopis souvisící se stavbou slova a s tvořením slov		OSV 1 OSV 3 OSV 9
Slovní zásoba a	- porovnává významy slov a zjišťuje jejich	Význam slova	literární výchova 9	OSV 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
význam slova	<ul style="list-style-type: none"> nadřazenost, podřazenost, souřadnost - pracuje se Slovníkem spisovné češtiny - uvádí vhodná synonyma ke slovům - uvádí české ekvivalenty k cizím slovům - rozšiřuje svoji slovní zásobu - pracuje se Slovníkem cizích slov - uvádí termíny vyučovacích předmětů 	<p>Slova jednoznačná a mnohoznačná</p> <p>Synonyma, antonyma, homonyma</p> <p>Odborné názvy</p>	anglický jazyk 9	OSV 3 OSV 8 OSV 9
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá desatero slovních druhů - rozlišuje kmen a koncovku - zvládá mluvnické kategorie - skloňuje různá jména - rozlišuje druhy podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen, číslovek - zařazuje jména hromadná ke vzorům - zvládá pravopis jmen vlastních - zvládá pravopis stupňování přídavných jmen - skloňuje zájmena a číslovky - tvary slovesa být nahrazujeme plnovýznamovými slovesy - vyhledává příslovce - užívá příslovečných spřežek - správně užívá neohebná slova - rozlišuje druhy příslovcí, předložek, spojek - zvládá tvaroslovný pravopis - uvádí příklady názvů z okolí školy, bydliště - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná 	<p>Slovní druhy</p> <p>Jména, jejich druhy a tvary</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých</p> <p>Skloňování cizích vlastních jmen</p> <p>Slovesa a jejich tvary</p> <p>Přechodníky</p> <p>Pravopis koncovek jmen a sloves</p> <p>Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech</p>	literární výchova 9	OSV 1 OSV 3 OSV 9

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Skladba (Stavba větná)	<ul style="list-style-type: none"> cizí slova - samostatně pracuje se slovníky a příručkami - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - určuje druhy vět podle postoje mluvčího - zvládá pravopis různých typů vět - určuje větné členy - rozlišuje druhy přísudku - rozlišuje vztah přístavkový - odlišuje doplněk od ostatních větných členů - vyhledává rozdíl mezi větou dvojčlennou a jednočlen. - rozpoznává věty se sponovým slovesem - zvládá pravopis ve shodě přísudku a podmětu - zvládá pravopis různých druhů přívlastku 	<p>Věta jednoduchá Větné členy holé, rozvité Větné členy souřadně spojené Vztah přístavkový Věta dvojčlenná, jednočlenná Větný ekvivalent Funkce vět a větných ekvivalentů</p>		OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8
Skladba (Stavba větná)	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává zápor v textu - určuje samostatný větný člen - rozlišuje osamostatnělý větný člen - vyhledává elipsu - nahrazuje elipsu větou úplnou - vyhledává rozdíly ve stavbě věty a souvětí - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí 	<p>Mluvnický zápor Samostatný větný člen Osamostatnělý větný člen Elipsa Věta a souvětí Souvětí podřadné Souvětí s více než jednou větou vedlej.</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
(Stavba textová)	<ul style="list-style-type: none"> - určuje věty hlavní a vedlejší - vyhledává věty řídicí a závislé - vymezuje souvětí podřadné - určuje druhy vedlejších vět - graficky znázorňuje stavbu věty i souvětí - zvládá interpunkci <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy významového poměru mezi souřadně spojenými větami nebo větnými členy - specifikuje významový poměr vět hlavních - vyhledává poměr mezi větami - provádí rozbor i složitějšího souvětí - odlišuje vsuvku od vedlejších vět vložených - využívá znalosti o oslovení - užívá prostředky návaznosti - vyhledává prostředky návaznosti v souvislém textu - zvládá pravopis řeči přímé v textu 	<p>Souvětí souřadné Souvětí souřadné s více než dvěma větami Vsuvka Prostředky návaznosti v jazykových projevech Řeč přímá a nepřímá</p>		
(Tvoření vět)	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle tvoří věty a posuzuje jejich správnost z hlediska formálního i významového - vyhledává chyby v tvoření vět a opravuje je (valence, zeugma aj.) - pracuje se slovníky a příručkami - uvědomuje si důvody pro pořádek slov v souvislém textu 	<p>Tvoření vět Hlavní zásady českého slovosledu</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> - poznává, že slovosled je ovlivněn principy mluvnickými, zvukovými a významovými - má přehled o slovanských jazycích - seznamuje se s rozdíly mezi češtinou a slovenštinou - má přehled o příbuzenství některých germánských a románských jazyků a o jazykové situaci v některých zemích - chápe vývoj českého jazyka - čte texty z různých historických období - je schopen rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a charakterizuje je - rozpoznává nářečí a nadnářeční útvary - snaží se o jazykovou kulturu (v souladu s kulturním chováním a jednáním) - pracuje se slovníky a příručkami 	Jazyky slovanské Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	dějepis 7, 8 zeměpis 7	OSV 1 OSV 3 OSV 8
SLOH	Žák dle svých schopností:			
Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> - nabízí prosté vypravování v běžné komunikaci - vyprávěný příběh oživuje přiblížením jazyka a způsobu řeči postav - zachytí časovou posloupnost - užívá běžně přímou řeč - užívá prezens historický - je schopen užít vyprávěcího postupu 	Procvičování vyprávěcího postupu Vypravování v běžné komunikaci Vypravování v umělecké sféře Vyprávění událostí, vlastních zážitků, zážitků jiných osob, příběhů z knih, scén z filmů,	literární výchova 9	OSV 1 OSV 5 OSV 8 VMEG 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Popis	<p>v libovolném</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje verbální a neverbální složky vyprávění - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <ul style="list-style-type: none"> - zvládne sestavení plánu a koncept popisu - srozumitelně popisuje různá schémata - užívá vhodné jazykové prostředky - je schopen popisovat složitější pracovní postupy - zvládá slohový popisný postup v líčení - je schopen používat výstižná pojmenování - popisuje přesně, výstižně a srozumitelně - formuluje svoje dojmy 	<p>divadelních her</p> <p>Popisný slohový postup a jeho užití v textu Uplatnění v různých stylech Statický popis Dynamický popis</p>		<p>OSV 1 OSV 3</p>
Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen stručně charakterizovat některou známou osobnost, aby spolužáci poznali, o koho jde - umí vyjádřit vlastnosti literární postavy formou nepřímé charakteristiky - užívá pojmenování v přeneseném významu 	<p>Charakteristika literárních postav</p>	<p>literární výchova 9</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výklad	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavu z vlastní četby, filmu, divadelní hry, úryvku - postavu se snaží vystihnout z různých hledisek - vyjadřuje rozmanité stránky osobnosti - osobnost vnímá jako celek - je schopen vnímat složitější závislosti a vztahy a vyjadřovat se složitějšími souvětími - pracuje s výkladovým slohovým postupem v odborném populárně-naučném textu - užívá citace - je schopen obměňovat text, aby vyjádřil rozmanité příčinnostní významy - vytvoří text s užitím výkladového postupu - pracuje s odbornými názvy - vysvětlí podstatu jevu, vnitřní vztahy a souvislosti - zvládá autokorekturu - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - formuluje hlavní myšlenky textu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<p>Výkladový slohový postup a jeho uplatnění ve stylu odborném a publicistickém</p>		<p>OSV 1 OSV 3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Úvaha	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen využívat úvahový postup v ústním projevu - je schopen vyjádřit svůj názor - informuje, hodnotí, přesvědčuje - sám se zamýšlí nad problémem - klade si otázky - uvažuje o nejrůznějších námětech - dokáže samostatně čerpat z úvahového postupu - je schopen polemizovat s autorem textu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní 	<p>Zpracování úvahy Uplatnění zkušeností, názorů a postupů Porovnání výkladového a úvahového slohového postupu Charakteristické znaky úvahy Argumentační prostředky Hodnotící prostředky Prostředky přesvědčovací</p>		<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8</p>
Proslov	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen připravit koncept proslovu k různým příležitostem - je schopen přednést proslov - ovládá svůj hlas i dech - správně vyslovuje - zvolí přiměřené tempo řeči - správně klade slovní přízvuk - dokáže si získat posluchače 	<p>Projev Proslov Veřejný řečnický útvar Slavnostní projev Proslov k blízké osobě Proslov k různým příležitostem</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 MEV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Diskuse	<ul style="list-style-type: none"> - chová se kultivovaně - vysloví veřejně svůj názor - využívá přiměřené gestikulace a mimiky - odstíní různou melodií hlasu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - dokáže se účastnit diskuse, debaty, polemiky - je aktivní - přináší různá stanoviska a pohledy do debaty - zjistí, v čem se jeho názor liší, v čem se shoduje - je schopen navrhnout optimální řešení - umí nalézt společný závěr či východisko - zvládne úlohu moderátora - zapojuje se do diskuse, řídí ji - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - osvojí si dovednost hodnotit média s ohledem na bohatství informací a podle kvality, spolehlivosti a objektivnosti sdělení - pěstuje si vlastní imunitu proti negativním vlivům masmédií - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<p>Dialogický ústní projev Rozbor mediálních sdělení Vliv médií</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8 MUV 1 MUV 2 MEV 1 MEV 2 MEV 3 MEV 4 MEV 5 MEV 6 MEV 7</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - prohlubuje znalosti o zpravodajských útvarech - procvičuje úvahové útvary - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - poznává beletristický publicistický útvar (fejton, reportáž) - umí se vyslovit vtipným, lehkým, ironickým způsobem k aktuálním jevům ve společnosti s cílem kritizovat je, vyvolat odezvu, docílit nápravu - dokáže zaujmout nečekaným viděním problému - využívá citlivě obrazných vyjádření - je schopen gradovat text k pointě - dovede vymyslet témata k napsání fejetonu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Fejton Fejton v české literatuře Jazykové prostředky Vlastní tvorba fejetonu</p>	literární výchova 9	OSV 1 OSV 5 OSV 8 MEV 1 MEV 2 MEV 3 MEV 4 MEV 5 MEV 6 MEV 7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Funkční styly	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev - zařadí text k určitému funkčnímu stylu - určí slohový útvar - zamýšlí se nad tím, komu je daný text určen a jakou má funkci - všímá si jazykových prostředků - s daným textem pracuje i v samostatné práci - vyhledává různé styly z učebnic, beletrie, novin, časopisů 	<p>Slohotvorní činitele Užití jazykových prostředků Objektivní slohotvorní činitele Subjektivní slohotvorní činitele Slohové postupy Základní funkční styly Rozdíly mezi mluveným a psaným projevem</p>		<p>OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8</p>
LITERATURA	Žák dle svých schopností:			
Blok epicko-vyprávěcí	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje znalost o románu - poznává, že román vypovídá co nejvíce a nejhluběji o existenci člověka v moderním světě - poznává, že román vydává svědectví o stále trvajícím a měnícím se komunikaci člověka se světem - seznamuje se s některými z největších romanopisců - poznává různé typy románu - dělí román podle různých hledisek - uvědomuje si složité vztahy mezi postavami, hodně dějů a větší množství dějových linií - vysvětluje motiv jednání postav - charakterizuje postavy, popisuje 	<p>Román Typy románů Kompozice Typy vyprávěčů a vyprávění Popis postav Různé typy řečí Rozvrstvení slovní zásoby Povídka</p>	český jazyk a sloh 9	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 MUV 1 MUV 2 MEV 1 MEV 4 MEV 7</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>prostředí, líčí atmosféru</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje své dojmy z četby - pracuje s literárními pojmy - analyzuje literární text - popisuje strukturu a jazyk literárního díla - rozlišuje stylové rozvrstvení jazykových prostředků - porovnává román a povídku - je schopen opatřovat si informace - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - prohlubuje znalost o povídce <ul style="list-style-type: none"> - poznává, co je fejeton, cestopis - seznamuje se s autory fejetonů a cestopisů - popisuje prostředí, líčí atmosféru - všímá si popisovaných míst, tamějších zvyků, života lidí, událostí v cestopisu - vyhledává problém zmiňovaný ve fejetonu - zamýšlí se nad problémem - poznává strukturu a jazyk fejetonu - všímá si, jak autor přistupuje k problému - rozlišuje stylové rozvrstvení jazykových prostředků - formuluje své dojmy z četby - rozlišuje umělecký a neumělecký text 	<p>Cestopis Fejeton</p> <p>Cestopisný fejeton Struktura a jazykové prostředky</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Blok epicko-vyprávěcí	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen rozeznat literaturu faktu - rozlišuje umělecké a neumělecké literární dílo - vyhledává prvky literatury věcné - jmenuje žánry literatury věcné - poznává, že žánry literatury faktu leží na hranicích principu uměleckého a neuměleckého - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p>Literatura faktu Biografie Autobiografie</p> <p>Shrnutí učiva</p>		
Blok lyrický	<ul style="list-style-type: none"> - aktivizuje znalosti z poezie - čte poezii, zejména 20. století - seznamuje se s básníky české i světové literatury - poznává málo logické principy moderní poezie (př. princip asociální, snový, typografický) a pokouší se tvořit i v 	<p>Báseň Jazyk literárního díla Lyrika Epika Žánry lyrické Literární směry v poezii</p>	český jazyk a sloh 9	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 MUV 1 MUV 2 VMEG 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Blok lyrický	<p>tomto duchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s různými literárními směry v poezii (př. poetismus, impresionismus, dadaismus aj.) - pokouší se o vlastní báseň - recituje poezii - sděluje své pochopení básně - popisuje strukturu a jazyk literárního díla - vyhledává obrazná pojmenování - pracuje s literárními termíny - charakterizuje básnické prostředky - vyjadřuje své pocity z přečteného nebo slyšeného <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - vnímá estetickou hodnotu díla - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 			
Blok dramaticko-dialogický	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje znalosti a aktivizuje učivo - rozpoznává znaky dramatu - poznává různé typy dramatu - seznamuje se s dramatem 20. století - seznamuje se s významnými dramatiky 	<p>Drama Činohra Dramatické žánry Hudebně-dramatické žánry Struktura dramatického díla</p>	<p>český jazyk a sloh 9 výtvarná výchova 7 – 9 hudební výchova 8 – 9</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 MUV 2 MEV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává některé jiné dramatické útvary (př. divadelní revue, muzikál aj.) - čte text s porozuměním - vypráví děj - charakterizuje postavy, popisuje prostředí, líčí atmosféru - charakterizuje jazyk dramatického díla - dokumentuje typické prvky dramatu na ukázkách - rozeznává drama od prózy - pracuje se s scénářem - formuluje své dojmy z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje spisovný jazyk, nespisovný jazyk a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití - pokouší se o převedení ukázky na scénář - jmenuje česká divadla - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<p>Jazyk dramatického díla Scénář Filmová, televizní adaptace</p>		<p>MEV 3 MEV 4 MEV 5 MEV 6</p>

CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa

k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k postupnému osvojování a využívání vhodných způsobů a metod pro
- efektivní učení
- učitel vede žáky ke spojování získaných poznatků do širších celků
- učitel vhodnou motivací umožňuje žákům poznávání smyslu a cílů učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává žákům úkoly tak, aby byli schopni pochopit problém
- učitel žákům umožňuje vyhledat vhodné informace z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni
- učitel umožňuje žákům naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci podle možnosti a vhodnosti ve skupinách
- učitel vede žáky ke spolupráci
- učitel vhodnými metodami umožňuje žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učitel vede žáky k sebekontrolě

Kompetence občanské

- učitel vhodnou motivací a příkladem vede žáky k respektování názorů ostatních
- učitel učí žáky na konkrétních příkladech zodpovědně se rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- učitel vhodným příkladem vede žáky k přípravě a organizaci své práce, pracovního místa
- učitel dbá a vede žáky k přehledné úpravě svých sešitů
- učitel vede žáky k ochraně svých pracovních pomůcek
- učitel zařazuje do výuky projektové práce a podporuje žáky ve vytváření vlastních pomůcek, plakátů a přehledů

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** se vyučuje:

v 1.ročníku 1hodina týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku 3 hodiny týdně a v 5. ročníku 4 hodiny týdně

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku.

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě.

V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích.

Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Ve vyučovací hodině je kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Při vyučování jsou žáci v daném ročníku děleni do dvou až tří skupin, vyučování probíhá současně v kmenových třídách a jazykové učebně nebo v učebně výpočetní techniky

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV, VMEG, MUV, EV, MEV

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 1.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>-zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>-rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu probíraného tématu, který je přenášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oparu</p>	<p>1. Pozdravy a představování – pozdrav a odpověď na pozdrav. Použití otázky – What’s your name? Odpověď na tuto otázku.</p> <p>2. Škola a školní potřeby – slovní zásoba. Pojmenovávání věcí ve třídě.</p> <p>3. Čísla 1 -10. Počítání do desíti. Ptání se na počet a odpověď na tutéž otázku. Otázka a odpověď – How old are you?</p> <p>4. Vánoce a Velikonoce – základní slovní zásoba.</p>	<p>HV, VV, PRV, ČJ</p> <p>HV, VV, PRV, PČ</p> <p>HV, VV, M, PČ</p> <p>HV, VV, PČ, ČJ</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		<p>5. Barvy – pojmenování a rozlišování základních barev. Odpověď na otázku – What colour is it?</p> <p>6. Hračky – slovní zásoba. Pojmenování běžných hraček. Odpověď na otázku – What's this?</p> <p>7. Oblečení – slovní zásoba. Pojmenování běžných typů oblečení za použití slovesa to be. Použití slovního spojení oblečení s barvou. Přivlastňovací zájmena my/your.</p>	<p>HV, VV, PČ</p> <p>PČ, HV, VV</p> <p>PČ, HV, VV</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		<p>8. Zvířata – slovní zásoba. Pojmenování běžných druhů zvířat. Odpověď na otázku – Do you like....? Jednoduchá otázka odpověď za použití slovesa to be.</p>	<p>HV, PRV, VV,PČ</p>	<p>OSV1</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>-zopakuje a použije slova a slovní spojení probíraných tematických okruhů</p> <p>-rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu jednotlivých témat, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>-rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu v jednotlivých probíraných tematických okruzích, který je přenášěn pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>1. Zvířata v ZOO Názvy zvířat. Jednoduchá oznamovací věta o zvířatech.</p> <p>2. Školní pomůcky a činnosti Barvy, čísla do 10 Přivlastňovací zájmena můj a tvůj. Použití spojení barva+podstatné jméno. Vazba – This is...</p> <p>3. Jídlo Slovní zásoba týkající se tematického okruhu. Použití vazby- I like / I don't like.</p>	<p>HV, VV, PRV</p> <p>HV, VV</p> <p>HV, VV, PRV</p> <p>TV, HV, PRV</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>-přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>-píše slova a jednoduché krátké věty probíraných tematických okruhů na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>4. Obličej Části obličeje a barvy vlasů. Přídavná jména – small, big. Použití vazby I 've got....</p> <p>5. Místnosti v domě Části domu. Otázka a odpověď- Is it a..? Where is it? Použití předložek – in, on.</p> <p>6. Oblečení Použití vazby I have got..., I haven't got. Spojení barva a oblečení.</p> <p>7. Sport a hračky Tvorba jednoduchých vět s použitím sloves být a mít v jednotném čísle.</p>	<p>ČJ, HV, VV</p> <p>ČJ, HV, VV</p> <p>HV, TV, VV</p>	<p>OSV6 MUV1</p> <p>OSV1</p> <p>MUV1 OSV1</p> <p>OSV8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		8. Konverzační témata. Vánoce, Velikonoce, Halloween. Základní slovní zásoba	HV, VV, PRV	MUV1 OSV8 MEV6

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>-zopakuje a použije slova a slovní spojení probíraných tematických okruhů</p> <p>-rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu jednotlivých témat, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>-rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu v jednotlivých probíraných tematických okruzích, který je přenášěn pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>1. Číslovky 1-20. Školní pomůcky. Použití slov – it, this. Sloveso to be – věta oznamovací, tázací, záporná. Krátká odpověď. Pozdravy.</p> <p>2. Hračky a barvy. Člen neurčitý – a/an. Krátké věty popisující a označující hračky.</p> <p>3. Jídlo – ovoce a zelenina. Použití slovesa like v oznamovací, tázací i záporné větě. Krátká odpověď.</p> <p>4. Sport. Použití slovesa can v oznamovací, tázací a záporné větě. Krátká odpověď.</p>	<p>ČJ, VV, HV, M</p> <p>VV, HV, ČJ</p> <p>HV, VV, PŘ</p> <p>HV, VV, TV</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV1</p> <p>OSV1 OSV9</p> <p>OSV6 OSV9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>-přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>-píše slova a jednoduché krátké věty probíraných tematických okruhů na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>5. Dům a byt, vybavení pokoje. Použití vazby there is, there are. Krátká odpověď. Použití předložek – in, on, under. Práce se slovníkem.</p> <p>6. Lidé. Popis, přídavná jména popisující člověka. Anglicky mluvící země. Oslavy Vánoc a Velikonoc.</p> <p>7. Oblečení Sloveso to have v oznamovací, tázací a záporné větě. Krátká odpověď. Přivlastňování.</p>	<p>VV, HV, ČJ</p> <p>ČJ, HV, VV</p> <p>ČJ, VV, HV</p>	<p>OSV1</p> <p>MUV1 OSV6 OSV8 VMEG1 VMEG2 VMEG3 MEV6</p> <p>OSV1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		8. Části těla. Popis lidského těla. Rozkazovací způsob. Sloveso to be, to have.	HV, TV, VV	OSV6 MUV1

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>-napíše jednoduché věty a slovní spojení o sobě, rodině činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>-vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>-rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu</p> <p>-vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>-rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných</p>	<p>1. Anglická abeceda, zvuková a grafická podoba slova Sloveso to be – kladná, tázací i záporná věta. Číslovky 1 – 20 Hláskování.</p> <p>2. Rodina. Číslovky 20 -100. Sloveso to have – kladná, tázací i záporná věta. Přivlastňovací zájmena. Otázka – How many?</p> <p>3. Potraviny, ovoce a zelenina.</p>	<p>ČJ, HV, VV</p> <p>M, HV, VV</p>	<p>OSV1 OSV9</p> <p>OSV7 OSV8</p> <p>OSV1 OSV8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>-rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat</p> <p>-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a podobně otázky i pokládá</p> <p>-zapojuje se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>-má základní výslovnostní návyky, rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov</p> <p>-používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p>	<p>Nakupování. Sloveso like – kladná věta, otázka i zápor. Základní použití slov some a any. Práce se slovníkem. Čas – určování času, předložka používaná s časem.</p> <p>4. Zvířata v ZOO, popis jejich vzhledu a vlastnosti zvířat. Stažené formy slovesa to be v kladu i záporu. Otázka – where? Předložky – vedle, naproti, mezi.</p> <p>5. Budovy a obchody ve městě. Dotaz a odpověď na umístění.</p>	<p>VV, HV, M</p> <p>PR, ČJ</p> <p>M, VL, HV</p>	<p>EV3 OSV8</p> <p>VMEG1 OSV1 VMEG2 VMEG3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>-používá základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Způsob a druhy dopravy. Práce se slovníkem. Vazby – autem, autobusem, na kole, pěšky. Vazba there is, are, isn't, aren't. Orientace v plánu – základní povely vpravo, vlevo, rovně. Bydliště. 6. Volnočasové aktivity. Sloveso like a vazby na něj navazující. Krátká odpověď na otázku slovesem mít rád. Týdenní režim. Dny v týdnu. Předložka se dny v týdnu. Měsíce v roce a roční období. Předložka s měsíci v roce. Vánoce, Velikonoce</p> <p>7. Běžná povolání a popis činnosti těchto povolání. 3. osoba plnovýznamových sloves v jednotném čísle.</p>	<p>ČJ, PŘ, M, HV</p> <p>HV, VV, ČJ</p>	<p>OSV1 OSV6 OSV9 MEV6</p> <p>OSV6 OSV8 VMEG3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		8. Počasí. Dotazy a odpovědi týkající se počasí. Příroda. Outdoorové sporty. Přítomný čas průběhový.	HV, VV, PŘ	OSV8 OSV9 OSV1

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>-napíše jednoduché věty a slovní spojení o sobě, rodině činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>-vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>-rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu</p> <p>-vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>-rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny</p>	<p>1. Domov, fonetická abeceda, výslovnost slov, abeceda, sloveso být, pozdravy, pokyny a instrukce</p> <p>2. Rodina, přízvuk slov, intonace ve větě, rodina a přátelé, popis postavy, sloveso mít, přítomný čas průběhový a prostý,</p> <p>3. Bydlení, souhlásky a samohlásky, popis domu a pokoje, vazba there is/ there are, předložky, členy</p> <p>4. Škola, koncovka –s, -es, jazykolamy, třída, škola, předměty, čísla 0 – 100, množné číslo podstatných jmen, zájmena</p> <p>5. Volný čas, porozumění vztahu mezi grafickou a zvukovou podobou</p>	<p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV</p> <p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV</p> <p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV</p> <p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV, M</p> <p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV</p>	<p>OSV 6 EV 3 MUV 1</p> <p>MUV 1 VMEG 3 OSV 6 OSV 7 OSV 8</p> <p>VMEG 1</p> <p>MUV 1 VMEG 2 VMEG 3 OSV 1 OSV 7 OSV 8</p> <p>MEV 6 EV 3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>pomalou a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>-rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat</p> <p>-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a podobně otázky i pokládá</p> <p>-zapojuje se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>-má základní výslovnostní návyky, rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov</p> <p>-používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p>	<p>slov, dny v týdnu, volnočasové aktivity, můj den, sloveso umět, přítomný čas průběhový a prostý</p> <p>6. Zvířata, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, zvířata, přídavná jména</p> <p>7. Sport, koncovka –s, –es, správně používá osvojenou slovní zásobu, sloveso umět</p>	<p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV</p> <p>ČJ, VV, PŘ, VL, HV, TV</p>	<p>OSV 6 OSV 7 OSV 8</p> <p>EV 3 VMEG 1 VMEG 2</p> <p>MEV 6 EV 3 VMEG 1 VMEG 2 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>-používá základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>			

CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se jako samostatný předmět na 2. stupni v 6., 7., 8., a 9. ročníku:

6. ročník 4 hodiny

7. ročník 4 hodiny

8. ročník 4 hodiny

9. ročník 4 hodiny

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

Výuka směřuje k tomu, aby byl žák schopen dorozumět se v anglickém jazyce v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu a poslechovým cvičením na příslušné jazykové úrovni. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Komunikaci a schopnosti dorozumět se v cizím jazyce je podřízena i veškerá výuka gramatiky.

Předmět podporuje rozvoj komunikačních kompetencí žáků a předpokládá dosažení úrovně A2. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí výuky jazyka, proto se žáci seznamují s psanou i mluvenou formou textu a musí být schopni porozumět i textu čtenému. Výběr slov a slovních spojení odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka probíhá většinou v odborných učebnách, ve kterých se využívá dostupných pomocných materiálů. Výuka rovněž seznamuje žáky s reáliemi zemí, ve kterých se tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky nejen k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, ale i k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje každého národa. Rovněž vede k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, pochopení jiných cizojazyčných kultur, jejich tradic a prohlubuje v nich toleranci a zájem o ně. Vede žáky k využívání různých informačních zdrojů – počítače, cizojazyčné slovníky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- učíme žáky, aby vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vedeme žáky k tomu, aby propojovali získané poznatky do širších celků
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali posoudit vlastní pokrok v učení
- usilujeme o to, aby žáci poznali smysl a cíl učení
- vedeme žáky k tomu, aby uměli ověřovat své výsledky
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vedeme žáky k samostatné práci s cizojazyčnými slovníky a k porozumění poslechu autentických nahrávek

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se o to, aby žáci byli schopni pochopit problém
- vedeme žáky k tomu, aby uměli vyhledat vhodné informace
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni hledat vhodná řešení problémů, tato řešení obhájit a o problému věcně komunikovat
- klademe vhodné otázky
- vytváříme modelové situace
- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- usilujeme o to, aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni
- dbáme na správnou výslovnost
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učíme žáky, aby uměli používat různé prostředky komunikace – ústní, písemnou, internet
- vedeme žáky k souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinách

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách
- podporujeme, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky sebekontroly
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- učíme žáky, aby se uměli zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- klademe důraz na to, aby byli žáci schopni efektivně organizovat svou práci
- vedeme žáky k tomu, aby byli aktivním členem pracovního týmu
- pomáháme žákům najít cestu ke správnému řešení
- zohledňujeme individuální rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Cíle základního vzdělávání

1) Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- vést žáky k samostatnosti pomocí metody práce s textem, učebnicí, knihou a slovníky, využít metody kategorizace (naučit žáky třídit informace), vést žáky k samostatnému vyhledávání informací (práce s médii), důležitá je také sebeevaluace a feedback (zpětná vazba)
- využít metody projektu
- důležitá je vnitřní motivace (vyžít zájmů žáků, upozornit je na možnost lepšího profesního uplatnění)
- z hlediska myšlenkových operací seznámit žáky s postupy srovnávacími, induktivními, deduktivními a analytickými

2) Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- učitel by měl překonat direktivní řízení – být spíše pomocníkem a organizátorem, změnit pasivní přístup žáků k vyučování pomocí např. metod diskusních, brainstormingu, situačních metod (kdy žáci vycházejí z nějaké konkrétní situace, kterou je třeba řešit – sem mohou patřit řešení problémových situací a metody projektů) a inscenačních metod
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- využít diskusních metod (vzájemné sdělování si, evokace – interpretovat svět tak, jak ho vidí žáci)
- naučit se nebát se udělat chybu

3) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- práce ve skupinách a týmech
- projektové metody (zahrnuto hodnocení práce vlastní i práce druhých, sebereflexe)

4) Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- využít metod diskusních, rozhovorů, projektové metody, metoda monologu (referáty), metoda samostatné práce s médii, knihou atd.

5) Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- didaktické hry, inscenační metody, metody názorně demonstrační (pozorování jevů), metoda rozhovoru a diskuse

- 6) Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný**
- metody monologické (přednáška, vysvětlování), projektové, názorně demonstrační (práce s médii)
- 7) Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi**
- metody práce s knihou, rozhovor, pozorování, pořádání výletů, exkurzí, účast na mezinárodních projektech, integrace postižených či nějak odlišných dětí (Romů) do školy
- 8) Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci**
- metody práce s médii, diskuse, rozhovor, metody monologické

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>rozpozná známou slovní zásobu</p> <p>rozumí konkrétním informacím v jednoduchém poslechovém projevu (je-li pronášen pomalu a zřetelně), který se vztahuje k probíraným tématům a pracuje s nimi v jednoduchých cvičeních</p> <p>napiše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku, aj.</p> <p>napiše jednoduchý příběh a popíše událost za použití jednoduchých vět řazených za sebou nebo pomocí použití jednoduchých</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u></p> <p>Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - fonetická abeceda, souhlásky a samohlásky. Slovní a větný přízvuk, intonace. Ovládání pravopisu osvojené slovní zásoby. Koncové <i>-ed</i> u sloves.</p> <p><u>Slovní zásoba:</u></p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, která se vztahuje k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím –</p>	<p>Výchova ke zdraví Český jazyk a literatura Matematika Přírodopis Zeměpis Informatika</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p> <p>VMEG 1</p> <p>MUV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>spojek (a, ale aj.)</p> <p>rozumí krátkému a jednoduchému popisu, vyprávění a rozhovoru souvisejícího s osvojovanými tématy (rodina, denní činnosti, zvířata, jídlo aj.)</p> <p>pomocí slovních spojení a krátkých vět se zapojí do krátkého, strukturovaného rozhovoru, který se týká běžných situací – v restauraci, rozhovor s přáteli atd.</p> <p>zjistí a poskytne informace týkající se činností, míst, lidí, času apod. za použití známé slovní zásoby a osvojených gramatických struktur</p> <p>jednoduchým způsobem hovoří o sobě, oblíbených lidech, místě, zvířatech, škole, volném čase, jednoduchých událostech aj. podle</p>	<p>sporty, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo a pití, recepty, zeměpisné názvy, počasí, přídavná jména k popisu lidí, přírody, předmětů a činností, film a televize, domácí práce, činnosti, režim dne, volnočasové aktivity, rodinné vztahy, přátelé, kalendář, datum, měsíce, roční období, činnosti během roku</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <p>Domov, rodina, volný čas, sporty, zvířata, lidé a svět kolem nás, kultura, stravovací návyky, nákupy, počasí, cestování, příroda, realie – <i>the United Kingdom</i></p>		<p>MUV 4</p> <p>EV 3</p> <p>MEV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>předem připravené osnovy</p> <p>porozumí obsahu krátkého autentického materiálu, najde v něm požadované informace a dál s nimi pracuje</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p> <p>v písemné i ústní podobě rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají známých činností, věcí, zvířat, lidí, míst, aj. a s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na ně reaguje</p> <p>zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby</p> <p>napiše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku, aj.</p> <p>napiše jednoduchý příběh a popíše událost za použití krátkých a</p>	<p><u>Mluvnice:</u></p> <p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikace žáka</p> <p>- přítomný čas prostý a průběhový, řadové číslovky, datum, frekvenční příslovce,</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>jednoduchých vět</p> <p>vypráví jednoduchý příběh, pomocí jednoduchých vět a větných spojení popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>sloveso <i>must</i>, zájmena (větný předmět), členy, přivlastňovací zájmena, minulý čas slovesa <i>to be</i>, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves, podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, vyjádření množství, stupňování přídavných jmen, srovnávání, vyjadřování budoucnosti pomocí <i>going to</i>, příslovce, vazba <i>have to</i>.</p> <p><u>Projekt:</u></p> <p>Vytvoříme projekt na téma ZVÍŘATA.</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>rozumí konkrétním informacím ve zřetelném poslechu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a pracuje s informacemi v následných jednoduchých cvičeních</p> <p>používá slovník</p> <p>porozumí obsahu krátkého, jednoduchého a zřetelně pronášeného popisu, dialogu nebo vyprávění, který souvisí se probíranými tématy</p> <p>najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém autentickém materiálu, který se</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u></p> <p>Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Fonetická abeceda. Slovní a větný přízvuk, intonace. Pravopis osvojené slovní zásoby. Samohlásky, znělé a neznělé souhlásky. <i>Silent letters.</i></p> <p><u>Slovní zásoba:</u></p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, která se vztahuje k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím – rodina,</p>	<p>Výchova ke zdraví Výchova k občanství Český jazyk a literatura Zeměpis Hudební výchova Přírodopis</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 10 VDO 1 VMEG1 MUV 1 MUV 2 MUV 4 EV 3 EV 4 MEV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vztahuje k osvojovanému tématu</p> <p>porozumí obsahu jednoduchého textu, pracuje s informacemi, které vyhledal, plní úkoly odpovídající jeho schopnostem, odvozuje z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu</p> <p>v krátkých a jednoduchých větách popíše místa, lidi, obrázky, jednoduché události a příběhy, prostředí, v němž žije a způsob života</p> <p>jednoduchým způsobem vypráví příběh, popíše událost a své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci</p>	<p>volnočasové aktivity, sport, věda a vesmír, moje budoucnost - předpověď, označení míst, popis cesty, orientace ve městě, příroda, popis domu a pokojů, neurčitá zájmena, město, zeměpisné názvy, popis dosavadních zkušeností, příroda a životní prostředí, problémy a zdraví, frázová slovesa, povinnosti (<i>should, have to</i>), práce se slovníkem.</p> <p><u>Tematické okruhy:</u> Cestování, sporty, volný čas, zábava, lidé kolem mě, svět kolem nás, volba povolání, město a příroda, moderní technologie, reálie anglicky mluvících zemí (Londýn aj.).</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>tvoří s pomocí slovních spojení a krátkých vět jasně strukturovaný rozhovor, který se týká sportovních a kulturní událostí, prostředí, v němž žije, každodenních činností a způsobu života, vyjádří problém a dokáže spolužákovi navrhnout pomoci jednoduché věty řešení jeho problému</p> <p>domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje</p> <p>poskytne a zjistí informace týkající se činností a aktivit v přítomném, minulém i budoucím čase</p> <p>jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, jednoduché události a příběhy, prostředí, v němž žije a způsob života</p> <p>vyplní jednoduchý formulář/tabulku údajů o sobě, popř. o své rodině</p>	<p><u>Mluvnice:</u></p> <p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikace žáka.</p> <p>Gramatické jevy - minulý čas prostý a minulý čas průběhový, blízká budoucnost s <i>going to</i>, obecná budoucnost s <i>will</i>, člen určitý a neurčitý, předpřítomný čas, modální slovesa.</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vypráví příběh, popíše událost a své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci</p> <p>píše informace (slovní spojení a věty) o sobě a osvojovaných tématech</p> <p>napíše krátký jednoduchý popis, příběh nebo popíše své plány za použití jednoduchých vět řazených za sebou, spojených spojkami, popřípadě příslovci</p>			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>porozumí konkrétním informacím v pomalém a zřetelném poslechu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, pracuje s informacemi ve cvičeních porozumí obsahu krátkého, jednoduchého a zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovoru, který souvisí s probíranými tématy</p> <p>odvodí z kontextu význam neznámých slov porozumí běžným označením/nápisům na veřejných místech (zákazům, příkazům, instrukcím)</p> <p>zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, strukturovaného rozhovoru, který se týká lidí kolem něj, kulturních událostí, prostředí, v</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Samohlásky a souhlásky. Rytmus věty, intonace různých typů vět a dovětků. Vázání slov a frází.</p> <p><u>Slovní zásoba:</u> Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím – materiály, složené výrazy, popis oblečení, film a televize, části těla, zdraví - problémy a léčba, příběhy</p>	<p>Český jazyk a literatura Výchova ke zdraví Výchova k občanství Informatika Zeměpis Přírodopis</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 9 OSV 10 VDO 1 VDO 2 MEV 1 MEV 6 MUV 1 MUV 2 MUV 4 VMEG 1 EV 1 EV 3 EV 4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>němž žije, každodenních činností a povinností žádá jednoduchým způsobem o informace k osvojovaným tématům a reaguje na ně domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde, co chce apod. a na podobné výpovědi reaguje</p> <p>poskytne a zjistí informace týkající se témat v běžných každodenních situacích v přítomném, minulém i budoucím čase najde konkrétní informace v textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům reaguje na jednoduché písemné sdělení pracuje s jednoduchými autentickými texty týkajícími se osvojovaných témat, vyhledává v nich informace krátce hovoří na osvojené téma za použití připravené osnovy a/nebo obrázků</p>	<p>z historie, přídavná jména k popisu situací, pocitů a předmětů, popis obrázků a situací, životní prostředí, frázová slovesa, fráze z každodenní angličtiny. Využití slovníků.</p> <p><u>Tematické okruhy:</u> volný čas, kultura, móda, pocity a nálady, média, péče o zdraví, společnost a její problémy, realie anglicky mluvících zemí, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, žádost</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>popíše sebe, místa, lidi, jednoduché události a příběhy, prostředí, v němž žije, povinnosti, a způsob života za použití jednoduchých vět</p> <p>vypráví jednoduchý příběh, popíše událost a plány za použití vět propojených spojkami a příslovci najde konkrétní informace v textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí obsahu a tématu krátkého a jednoduchého textu</p> <p>pracuje s informacemi z jednoduchých autentických textů týkajících se každodenních situací gramatických jevů k realizaci zapíše informace (ve formě slovních spojení a vět) o sobě a osvojovaných tématech</p> <p>napíše krátký popis, příběh, vyjádří poděkování, prosbu aj. za použití jednoduchých vět spojených spojkami a příslovci</p>	<p><u>Mluvnice:</u> Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikace žáka – přítomný čas prostý a průběhový, stavová slovesa, vyjádření budoucnosti, minulý čas prostý a průběhový, modální slovesa, <i>used to</i>, předpřítomný čas, dovětek, věty se vztažnými zájmeny, slovesa (<i>verb + -ing or infinitive</i>), trpný rod, podmínkové a časové věty.</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>odpoví jednoduše písemně i ústně s použitím jednoduchých gramatických konstrukcí a slovní zásoby na otázky, které se týkají osvojovaných témat</p>			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>rozumí informacím v poslechu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a pracuje s informacemi v následných jednoduchých cvičeních</p> <p>používá slovník</p> <p>porozumí obsahu krátkého, jednoduchého a zřetelně pronášeného popisu, dialogu nebo vyprávění, který souvisí se probíranými tématy</p> <p>najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchém autentickém materiálu, který se vztahuje k osvojovanému tématu</p> <p>porozumí obsahu jednoduchého textu, pracuje s informacemi, které</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u></p> <p>Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Fonetická abeceda. Slovní a větný přízvuk, intonace. Pravopis osvojené slovní zásoby. Samohlásky, znělé a neznělé souhlásky. <i>Silent letters. Word linking.</i></p> <p><u>Slovní zásoba:</u></p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, která se vztahuje k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím –</p>	<p>Český jazyk a literatura Dějepis Výchova k občanství Výchova ke zdraví Zeměpis Pracovní činnosti Informatika</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV3 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 10 OSV 11 VDO 1 VDO 2 VMEG 1 VMEG 2 MUV 2 MUV 4 EV 3 MEV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vyhledal, plní úkoly odpovídající jeho schopnostem, odvozuje z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu</p> <p>v krátkých a jednoduchých větách popíše místa, lidi, obrázky, jednoduché události a příběhy, prostředí, v němž žije a způsob života</p> <p>jednoduchým způsobem vypráví příběh, popíše události, předměty a své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci</p> <p>tvoří s pomocí slovních spojení a</p>	<p>sport, sportovní vybavení, zájmy, volnočasové aktivity, časové údaje, popis lidí, problémy ve škole a ve společnosti, fungování věcí, plány do budoucnosti, povolání, média, frázová slovesa, žádost, cestování, peníze, nakupování, práce se slovníkem.</p> <p><u>Tematické okruhy:</u> Cestování, sporty, volný čas, zábava, lidé kolem mě, svět kolem nás, volba povolání, moderní technologie a média, reálie anglicky mluvících zemí.</p> <p><u>Mluvnice:</u></p> <p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikace žáka. Gramatické jevy – přítomný čas prostý a</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>krátkých vět jasně strukturovaný rozhovor, který se týká cestování, volného času, volby povolání, používání technologií, prostředí, v němž žije, nakupování, každodenních, vyjádří problém a dokáže spolužákovi navrhnout pomocí jednoduché věty řešení jeho problému</p> <p>domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje</p> <p>poskytne a zjistí informace týkající se činností a aktivit v přítomném, minulém i budoucím čase</p> <p>jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, jednoduché události a příběhy, prostředí, v němž žije a způsob života</p> <p>vyplní jednoduchý formulář/tabulku údaji týkajících se osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se probíraných témat – volba povolání, nakupování atd.</p>	<p>průběhový, stavová slovesa, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas, členy, budoucnost s <i>going to</i>, obecná budoucnost s <i>will</i>, <i>first conditional</i>, tvoření otázky, gerundia, frázová slovesa, trpný rod, modální slovesa, předložky.</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vypráví příběh, popíše událost a své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci</p> <p>píše informace (slovní spojení a věty) o sobě a osvojovaných tématech</p> <p>napíše krátký jednoduchý popis, příběh nebo popíše své plány za použití jednoduchých vět řazených za sebou, spojených spojkami, popřípadě příslovci</p>			

CIZÍ JAZYK - NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět na 2.stupni v 7., 8.a 9. ročníku, 2 hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v učebně NJ.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk:

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce – Německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Komunikaci, schopnosti dorozumět se v cizím jazyce je podřízena i veškerá výuka gramatiky.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích na určité úrovni. Žáci se seznámí s psanou, zvukovou formou textu a musí být schopni porozumět rozumí krátkému čtenému textu, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu. Výběr slov a slovních spojení odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, ve kterých se tímto jazykem hovoří. Vede žáky k využívání různých informačních zdrojů – počítače, cizojazyčné slovníky.

V rámci předmětu německý jazyk pořádáme a účastníme se:

- soutěže: školní kolo olympiády s možností postupu
- možné exkurze: německá knihovna v Olomouci

Klíčové kompetence žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- žák využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu vzdělávání
- žák poznává vlastní pokroky, získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě
- žák chápe obecně používané termíny
- žák uvědomuje si význam vzdělání, poznává smysl a cíl učení, hledá způsoby, jak se zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- žák dokáže rozpoznat, popsat a pochopit problém, využít a vyhledává potřebné informace ke správnému řešení, objevuje různé varianty řešení (různé testy)
- žák pracuje s cvičeními, jejichž zadání je v cizím jazyce, poslouchá instrukce učitele v cizím jazyce
- žák řeší samostatně zadané úkoly, přiměřeně ke svým možnostem a využívá různých zdrojů
- žák se nenechává odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

- žák používá různé informační a komunikační prostředky (např. časopisy, PC)
- žák se vyjadřuje na určité úrovni v cizím jazyce ústně a zvládá i písemnou komunikaci
- žák přiměřeně reaguje na obsah sdělení, porozumí slyšenému i čtenému cizojazyčnému textu, umí vést dialog
- žák rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- žák si procvičuje každodenní výrazy a osvojuje si tak plynulý projev

Kompetence sociální a personální

- žák posiluje své sebevědomí, má povědomí o základních mravních hodnotách
- žák respektuje druhé lidi a pravidla práce v týmu, ovlivňuje kvalitu práce
- žák vypracovává úkoly, ve kterých vyjadřuje svůj názor a následně ho prezentuje před spolužáky
- žák spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce
- žák se zapojuje do ozkusí na určité téma, respektuje jiné názory

Kompetence občanské

- žák respektuje druhé lidi, pravidla práce a chování ve skupině
- žák zodpovídá za vlastní projevy a učení
- žák je veden k vzájemnému poskytování pomoci
- žák vnímá a respektuje tradice a kulturu

Kompetence pracovní

- žák je schopen být efektivním členem pracovního týmu a dokáže reflektovat vlastní pracovní činnost a sleduje smysluplnost své práce, požívá účinně materiály a vybavení
- žák pracuje na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a schopnosti spolupracovat s ostatními
- žák pracuje podle daného pracovního postupu, je schopen koncentrace a dokončení pracovního výkonu
- žák využívá získané znalosti v představě o možnostech budoucího pracovního uplatnění

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
0 Erste Schritte	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje německou abecedu a hláskuje slova -pozdraví a rozloučí se -počítá od 0 do 20 -sdělí telefonní číslo a e-mailovou adresu -vyjmenovává barvy, dny v týdnu -zná některá mezinárodní slova (internacionalismy) -rozumí jednoduchým slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat -představí sebe a jiné osoby 	<p><u>Grafická a zvuková podoba jazyka:</u></p> <p>fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p><u>Slovní zásoba:</u> německá abeceda pozdravy dny v týdnu číslovky barvy mezinárodní slova</p>	<p>Zeměpis Informatika Hudební výchova Český jazyk (6.ročník-osobní jména)</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 9 VMEG 1 MUV 4</p>
Kapitel 3 Schulsachen	<ul style="list-style-type: none"> -pojmenuje školní potřeby a zeptá se na jednotlivé předměty -pokládá jednoduché otázky týkající se školních potřeb ve škole -rozumí jednoduchým pokynům a 	<p><u>Gramatika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -člen určitý a neurčitý (1.p.) -zápor „kein“ (1.p.) -slova složená -ano/ne otázky 		<p>OSV 2 OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Kapitel 4 Schule	<p>otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>-pojmenuje předměty a se zeptá na jednotlivé předměty -pokládá jednoduché otázky týkající se předmětů ve škole -posoudí správnost výpovědi -rozumí jednoduchým pokynům a otázky reaguje na ně</p>	<p><u>Slovní zásoba:</u> -školní taška - školní třída</p> <p><u>Gramatika:</u> -množné číslo - hodiny</p> <p><u>Slovní zásoba:</u> -školní předměty -rozvrh hodin -číslovky 0-100</p>	<p>Matematika</p>	<p>VDO 1 MEV1 OSV 8</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
 Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK
 Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
WIEDERHOLUNG Kapitel 5 Lieblingstier	Žák dle svých schopností: -pojmenuje a popíše některá zvířata -pokládá jednoduché otázky na téma -využívá vizuální a autentické materiály	<u>Gramatika:</u> -přivlastňovací zájmena (1. a 4. pád) -slovesa se 4.pádem (haben,finden,kaufen,schreiben,suchen) <u>Slovní zásoba:</u> -zvířata -části těla -barvy <u>Projekt:</u> Mein Lieblingstier	Přírodopis Informatika	OSV 1 OSV 4 EV 2
Kapitel 6 Freizeit	-hovoří o svém volném čase, o svých koníčcích -pokládá jednoduché otázky na téma volný čas -jednoduchým způsobem si domluví schůzku	<u>Gramatika:</u> -slovesa s odlučitelnou předponou -zápor nicht/kein -wohin + 4.pád	VO	OSV2 OSV 3 OSV 4 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 10

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Kapitel 7 Mein Tag	<ul style="list-style-type: none"> -vypráví o průběhu dne, o svých koníčcích a povinnostech -jednoduchým způsobem popíše oblečení a vzhled osoby -porovnává osoby - využívá vizuální a autentické materiály -vyplní jednoduchý dotazník 	<p><u>Gramatika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -časové údaje ve větě -gut/besser + als -gern/lieber + als -nepravidelná slovesa (lesen, fahren, sehen, tragen, laufen, essen) <p><u>Slovní zásoba:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -můj den -aktivita -nakupování -oblečení <p><u>Projekt:</u> Steckbrief</p>	Informatika VO	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 VMEG 1 MEV 1 MV5
Kapitel 8 Meine Familie- unser Zuhause	<ul style="list-style-type: none"> -popíše rodinnou fotografii -sdělí jednoduchým způsobem základní informace o rodinných příslušnících -popíše místo svého bydliště -vyjmenuje jednotlivé 	<p><u>Gramatika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -rozkazovací způsob -předložky se 3.pádem <p><u>Slovní zásoba:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -místnosti, vybavení bytu -rodina 	Informatika Výtvarná výchova VO	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>místnosti a některé vybavení bytu</p> <ul style="list-style-type: none"> -vytvoří jednoduché věty a otázky s touto tematikou -využívá vizuální a autentické materiály - používá dvojjazyčný slovník -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech 	<p>-předložky (in der Mitte, vorne, links rechts, hinten)</p> <p><u>Tematický okruh:</u> Domov</p> <p><u>Projekt</u> Mein Zimmer</p>		<p>VMEGS 1 MEV 1</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova
Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Wiederholung Kapitel 9 Alles Gute!	Žák dle svých schopností: -podá informace o svém zdraví -čte foneticky správně texty přiměřeného rozsahu na dané téma -rozumí obsahu textu globálně, detailně, práce se slovníkem -sdělí, co může a nesmí dělat -používá řadové číslovky -používá dvojjazyčný slovník -napíše jednoduché přání a pozvánku -zapojí se do jednoduchého rozhovoru	<u>Gramatika:</u> -modální slovesa (können, dürfen, wollen) -řadové číslovky -préteritum (sein, haben) -osobní zájmena (3.pád) <u>Slovní zásoba:</u> -přání -roční období -měsíce -části těla	Výchova k občanství Výchova ke zdraví	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 9 OSV 10 VMEG 1 MUV 4
Kapitel 10 Meine Stadt	-požádá o informaci -orientuje se v mapě -seznáme se s dopravními prostředky -v jednoduchých větách srovnává život ve městě a na venkově	<u>Gramatika:</u> -předložky se 3.p. - mit + dativ <u>Slovní zásoba:</u>	Výchova ke zdraví Zeměpis Výchova k občanství	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Kapitel 11 Reisen	-v jednoduchém rozhovoru použije vedlejší větu se spojkou <i>deshalb</i> -objedná a zaplatí si jídlo a nápoj -napíše jednoduchou pohlednici - odpovídá na jednoduché otázky týkající se návrhů na dovolenou a podobné otázky pokládá	-město -dopravní prostředky		EV 4
		<u>Gramatika:</u> -předložky se 4.p. <i>-ich möchten</i> <u>Slovní zásoba:</u> -jídlo a pití -zeměpisné údaje <u>Reálie:</u> Německy mluvící země	Zeměpis Výchova ke zdraví	OSV1 OSV2 OSV5 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 MUV 4 VMEG 3
Kapitel 12 Berufe	-rozumí krátkému jednoduchému textu	<u>Gramatika:</u> -osobní zájmeno ve 4.p.	Výchova k občanství	OSV 2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>-zapojí se do jednoduchého rozhovoru na téma čím chce být a proč</p> <p>-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech (o povoláních)</p>	<p><u>Slovní zásoba:</u> .povolání</p>		<p>OSV 3 OSV 6 OSV 11</p>
Wiederholung	<p>pracuje s autentickým materiálem (časopisy, noviny)</p> <p>vyhledává požadované informace v textu</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky k textu</p>	<p><u>Slovní zásoba:</u> dle textu</p>	Zeměpis	VMEGS 1

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. Na 1. stupni je to okruh **Číslo a početní operace**, kde si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování a užívání mat. jazyka včetně symboliky
- učitel učí žáky provádět rozbor a zápisy při řešení úloh a zdokonalovat grafický projev
- učitel volbou úkolů pomáhá žákům rozvíjet abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení
- učitel vede žáky k věcné a srozumitelné argumentaci
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje u žáků rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učitel vede žáky k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učitel učí žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správné postupy, vyhodnocovat správnost výsledků
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- učitel podporuje práci v týmu, podněcuje žáky ke kolegiální radě a pomoci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací jsou žáci učitelem vedeni ke kritickému zamýšlení se nad obsahy sdělení
- učitel učí žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních,
- učitel vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je vnímat složitosti světa.

- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učitel učí žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech..
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek, vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Časové a organizační vymezení:

Předmět Matematika je realizován: v 1. ročníku 4 hodiny
ve 2 - 5. ročníku 5 hodin týdně

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně.

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 1.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Číslo a početní operace</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose, správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p>	<p>Přirozená čísla 1-20, manipulace s předměty, počítání prvků</p> <p>Čtení a zápis číslic 0-20, znaky <, >, =</p> <p>Číselná osa</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky</p>	<p>Pracovní činnosti</p> <p>Český jazyk a literatura</p>	<p>OSV 5</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více, o x méně“	Práce s textem, slovní úlohy	Český jazyk a literatura Prvouka	OSV 8 OSV 9
	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy, orientace a čtení matematických zápisů	Český jazyk a literatura	
	Geometrie v rovině a v prostoru	rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa a uvede jejich příklady ve svém okolí orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary	Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec Orientace v prostoru: před, za, vlevo, vpravo, nahoře, dole	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Číslo a početní operace</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>používá přirozená čísla k modelování situací běžného života</p> <p>zapisuje a čte čísla v daném oboru, počítá po jednotkách a desítkách</p> <p>porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze)</p> <p>zobrazí číslo na číselné ose, využívá číselnou osu k porovnávání čísel</p> <p>sčítá a odčítá dvojciferné číslo s jednociferným s přechodem přes desítku a dvojciferná čísla bez přechodu desítek, zvládá počítání se závorkami</p> <p>násobí formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí v oboru osvojených násobílek</p>	<p>Přirozená čísla 1-100, počítání s penězi</p> <p>Číselný obor 0 - 100</p> <p>Číselná osa, řád jednotek a desítek</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru 0-100</p> <p>Násobilka 2,3,4,5,</p>	<p>Prvouka</p>	<p>OSV OSV 8 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty	řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení, slovní úlohy typu „o x více, méně“, „x krát více, méně“	Slovní úlohy z běžného života s užitím osvojených početních operací	Český jazyk a literatura	OSV 5
	čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři, používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel, provádí odhady délky a množství	Časové údaje, jednotky času – hodina, minuta, sekunda Tabulková evidence zadaných údajů, pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose, měření délky	Prvouka	
Geometrie v rovině a v prostoru	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, uvede jejich příklady ve svém okolí pomocí stavebnic modeluje prostorové útvary podle zadání	Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka Tělesa: kužel, jehlan	Pracovní činnosti Výtvarná výchova	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	změří délku úsečky, používá jednotky délky, provádí odhad délky úsečky	Práce s pravítkem, jednotky délky		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Číslo a početní operace	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>zapisuje a čte čísla v daném oboru, počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, porovnává čísla</p> <p>zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích, využívá číselnou osu k porovnávání čísel</p> <p>sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta, písemně sčítá a odčítá</p> <p>násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků</p> <p>používá závorky při výpočtech</p> <p>řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>Číselný obor 1 – 1000, rozklad čísla v desítkové soustavě</p> <p>Číselná osa</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru 0-1000, písemné sčítání a odčítání</p> <p>Násobilka 6, 7, 8, 9, 10, dělení se zbytkem</p> <p>Slovní úlohy z běžného života s užitím osvojených početních operací</p>	<p>Český jazyk a literatura Prvouka</p>	<p>OSV 1 OSV 8 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty	<p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života</p> <p>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>Určování času, jízdní řády</p> <p>Práce s údaji, jednotky délky, hmotnosti a objemu, tabulka jako nástroj pro řešení úloh</p>	Prvouka	
Geometrie v rovině a v prostoru	<p>- rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady</p>	Osově souměrné rovinné útvary	Pracovní činnosti Výtvarná výchova	OSV 5 kreativita

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: MATEMATIKA
 Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Číslo a početní operace	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>Žák dle svých schopností:</p>	<p>-principy asociativnosti a komutativnosti</p> <p>-sčítání a odčítání čísel do 100 000</p> <p>-velká násobilka</p> <p>-písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem</p> <p>-dělení jednociferným číslem</p> <p>-dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel</p> <p>-zaokrouhlování na 10, 100, 1000</p> <p>-kontroly výpočtů</p>	<p>ČJ, Př</p>	OSV

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	-slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	VI	OSV 5 OSV 8 OSV 9
	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	-zlomky v kontextu části		
Geometrie v rovině a v prostoru	Žák dle svých schopností: vyhledává, sbírá a třídí data	- práce s daty -závislosti a jejich vlastnosti	Vv	
	Žák dle svých schopností: znázorní a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce	-práce s geometrickými útvary	Př	
	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	-délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce		
	sestrojí rovnoběžky a kolmice	-rovnoběžky, různoběžky,		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Nestandardní aplikační úkoly a problémy	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru Žák dle svých schopností: řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	kolmice -osová souměrnost - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady	VV, PČ ČJ, Př, VI	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Číslo a početní operace	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>-principy asociativnosti a komutativnosti</p> <p>-sčítání a odčítání čísel do 1 000 000</p> <p>-velká násobilka</p> <p>-písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem</p> <p>-dělení dvojciferným číslem</p> <p>-zaokrouhlování na 10, 100, 1000, 10 000, 100 000, 1 000 000</p> <p>-kontroly výpočtů</p> <p>-slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi</p>	<p>ČJ, Př</p>	OSV 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Geometrie v rovině a v prostoru	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	-sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		OSV 5 OSV 8 OSV 9
	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	-znázornění desetinného čísla na číselné ose		
	porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	-znázornění celého záporného čísla na číselné ose, teploměru, modelu	Př	
	znázorní a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce	-práce s geometrickými útvary - rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	Vv	
Nestandardní aplikační úkoly a problémy	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	-obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku -jednotky obsahu	VI	
	řeší praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- magické čtverce - prostorová představivost		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci čtyř hodin týdně pro šestý a osmý ročník a pěti hodin pro sedmý a devátý ročník. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Učivo navazuje na 1. stupeň, procvičuje se zpětná vazba. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni využívat poznatky získané během výuky v praktickém životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat kalkulačtor a výukové programy, porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými naplňujeme klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáka k užívání vhodných způsobů, metod a strategií učení
- rozvíjíme u žáka smysl pro efektivní učení
- podporujeme u žáka potřebu celoživotně se vzdělávat
- klademe důraz na čtení s porozuměním a na vyhledávání informací (slovní úlohy, práce s tabulkami)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- zapojováním talentovaných žáků do matematických soutěží a olympiád se snažíme o prohlubování vědomostí u žáků
- učíme žáka uvádět věci do souvislostí
- vedeme žáka k objektivnímu zhodnocení výsledků

Kompetenci k řešení problémů

- vedeme výuku tak, aby se žák naučil hledat různé způsoby řešení problému a své řešení dokázal obhájit
- motivujeme žáka problémovými úlohami z praktického života
- rozvíjíme žákovu schopnost vlastního úsudku
- rozvíjíme schopnost vyhledávání potřebných informací
- povzbuzujeme žáka k vytrvalosti při hledání řešení
- učíme žáka samostatně řešit problémy a hledat vhodné způsoby řešení
- učíme žáka využívat logické a matematické postupy při řešení
- používáme netradiční úlohy

Kompetenci komunikativní

- vedeme žáka k samostatnému vyjadřování
- rozvíjíme u žáka kultivovaný projev
- rozvíjíme schopnost naslouchat a porozumět druhým
- vedeme žáka k otevřené diskusi
- učíme žáka obhájit vlastní názor a účinnou argumentaci
- učíme žáka orientovat se v grafech, schématech a jiných informačních a komunikačních prostředcích

- učíme žáka ovládat a zvládnout prostředky pro efektivní komunikaci s okolním světem

Kompetenci sociální a personální

- učíme žáka spolupracovat se skupinou
- učíme žáka vytvářet pravidla práce v týmu
- využíváme skupinové práce pro vzájemnou pomoc při učení
- vedeme žáka k ohleduplnosti a úctě k druhým lidem
- učíme žáka poskytnout pomoc nebo požádat o ni
- žáka vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme žáka zapojit do diskuse
- podporujeme žákovo zdravé sebevědomí

Kompetenci občanské

- vedeme žáka k respektování druhých lidí ,k poznávání odlišností jiných sociálních a etnických skupin
- vedeme žáka k naslouchání a uvažování o problémech jiných
- učíme žáka jeho právu a povinnostem
- rozvíjíme ekologické a enviromentální myšlení (slovní úlohy)

Kompetenci pracovní

- vedeme žáka k zodpovědnosti za jeho pracovní výkony
- podporujeme u žáka samostatnost a rozvíjíme aktivní přístup ke vzdělávání a profesnímu zaměření
- učíme žáka objektivnímu sebehodnocení
- učíme žáky využívat teoretické poznatky v praxi

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1.Čtverec, obdélník	Žák dle svých možností umí načrtnout i narýsovat obdélník a čtverec, popisuje strany i vrcholy, při rýsování zvládá konstrukci rovnoběžek a kolmic, dokáže vypočítat obvod i obsah, volí správné jednotky, navzájem je převádí	Rýsování obrazců, výpočet obvodu a obsahu, jednotky délky a obsahu		OSV1,3,4,9 MUV 2
2.Desetinná čísla	čte a zapisuje des.č. umí zobrazit des.č. na č. ose porovnává a zaokrouhluje provádí poč. operace s des. č., zná a převádí jednotky hmotnosti, zvládne zápis jednoduchého čísla říms. číslicemi	zápis des. čísla, tisíciny.....miliontiny sčítání a odčítání des. čís. násobení 10, 100... jednotky hmotnosti , římské číslice	Tělesná výchova 6-9 Fyzika 6 Zeměpis 6	
3.Úhel a jeho vlastnosti	narýsuje a změří úhel, umí přenést úhel a sestrojít osu, rozlišuje a pojmenuje úhly, provádí poč. operace s úhly, pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů	rýsování úhlu velikost úhlu sčítání, odčítání, přenášení úhlu osa úhlu, druhy úhlu	Tělesná výchova 6-9 Fyzika 7	
4.Osová	umí sestrojít obrazy útvarů v osově	shodné útvary	Fyzika 6	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
souměrnost	souměrnosti narýsuje šesti a osmiúhelník, dokáže vypočítat jejich obvod	souměrnost podle osy osově souměrné útvary	PC 8	
5.Desetinná čísla	zvládne násobení a dělení des. č.	násobení a dělení des.čís.		
6.Dělitelnost	získá představu o spol. násobku a děliteli pozná, kdy je číslo dělitelné 2,3, 5,10	dělitel a násobek, společný dělitel a násobek dělitelnost 2, 3, 5, 10		
7.Trojúhelník	črtá a rýsuje trojúhelníky, správně dokáže popsat vrcholy a strany,rozlišuje trojúhelníky pochopí pojem těžnice, těžiště a výšky, dokáže je načrtnout i sestrojít, pochopí výpočet obvodu trojúhelníka, dokáže narýsovat kružnici opsanou a vepsanou	druhy trojúhelníků výšky a těžnice, těžiště kružnice vepsaná a opsaná, obvod trojúhelníka	Fyzika 7	
8.Kvádř a krychle	charakterizuje jednotlivá tělesa, umí načrtnout i narýsovat síť, sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnob. promítání, odhaduje a vypočítává objem a povrch, užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí	povrch a objem kvádru a krychle jednotky objemu a převádění jednotek	Fyzika 6	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Zlomky, celá čísla, racionální čís.	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>umí číst a zapisovat zlomky, zapsat je v základním tvaru, rozšiřovat a krátit, porovnávat, převádět na smíšená čísla a deset. čísla, vytvoří převrácené číslo, zvládne sčítat, odčítat, násobit a dělit zlomky, řeší složený zlomek</p> <p>znázorňuje celá čísla na čís, ose, porovnává celá čísla, pochopí pojmu absolutní hodnota, opačné číslo, dokáže počítat s cel. čís. ví, co jsou to racionální čís. a umí s nimi počítat</p>	<p>zlomky počítání se zlomky</p> <p>celá čísla počítání s celými čísly</p> <p>racionální čísla</p>	<p>Chemie 8 Pracovní činnosti 7</p>	<p>OSV 1,3 4,9, MUV 2 EV 3</p>
2. Shodnost, středová souměrnost	<p>pozná shodné trojúhelníky podle vět SSS, SUS, USU, dovede sestrojít středově souměrný útvar, najde střed souměrnosti</p>	<p>shodnost trojúhelníků středová souměrnost</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3.Poměr,přímá a nepřímá úměrnost	zvládne rozdělení čísla v daném poměru, zvětšení a zmenšení čísla v daním poměru, umí rozšířit a krátit poměr, seznámí se s praktickým využitím poměru- plány, mapy, rozezná přímou nepřímou úměrnost, řeší slovní úlohy trojčlenkou, výsledky zaokrouhluje, sestrojí tabulku a graf úměrností	poměr přímá a nepřímá souměrnost	Zeměpis 6	
4.Procenta	pochopí pojmu procento a promile vyřeší příklady na výpočet základu, počtu procent, procentovou část přes jedno procento i trojčlenkou, získá informace o základních pojmech finanční matematiky	procenta, procenta kolem nás úroky, úroková míra	Chemie 8, Pracovní činnosti 7	
5. Čtyřúhelníky, hranoly	rozlišuje čtyřúhelníky zvládne vlastnosti rovnoběžníka, umí načrtnout i sestrojít rovnoběžník,pro zápis konstrukce využívá matematickou symboliku, pochopí pojem úhlopříčky, výšky, zná vlastnosti úhlů v rovn.,	rovnoběžníky trojúhelník - obsah lichoběžník hranoly		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>dokáže vypočítat obsah rovn. a pomocí něho obsah trojúhelníka, obvod rovnoběžníka, naučí se vše o lichoběžníku, rozlišuje pojmy základna, rameno, výška, počítá obvod a obsah, pozná hranoly, črtá a rýsuje síť, odhaduje a vypočítává povrch i objem hranolů</p>			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: MATEMATIKA
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Mocniny	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Pochopí pojmu druhá mocnina a odmocnina, naučí se je hledat v tabulkách</p> <p>Pomocí mocnin zvládne zapsat rozklad čísla</p> <p>Naučí se početní operace s mocninami a jejich vlastnosti</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Operace s mocninami s přirozeným mocnitelem</p> <p>Vlastnosti početních operací</p>	Fyzika9	OSV 1, 3, 4, 9 MUV 2 EV 3
2. Pythagorova věta	<p>V pravoúhlém trojúhelníku dokáže vypočítat délku odvěsny a přepony, rozhodne o tom, zda je troj. pravoúhlý, řeší příklady z praxe</p>	<p>Výpočty stran v pravoúhlém trojúhelníku</p>		
3. Kruh, kružnice, Thaletova věta	<p>Rozlišuje vzájemnou polohu přímky a kružnice, používá pojmy tečna, sečna a vnější přímka, dokáže dělat náčrty</p> <p>Pozná vzájemnou polohu dvou kružnic</p> <p>Aplikuje Thaletovu větu při konstrukčních úlohách</p>	<p>Tětiva, tečna, sečna, vnější př.</p> <p>Vzájemná poloha dvou kružnic</p> <p>Thaletova věta</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
4. Výrazy	Vysvětlí pojem jednočlen a mnohočlen, určuje hodnotu číselného výrazu, sčítá, odčítá, násobí jednočleny a mnohočleny, využívá algebraické vzorce, zvládne rozklad výrazů	Sčítání a odčítání mnohočlenů Hodnota výrazu Násobení mnohočlenu jednočlenem Násobení mnohočlenů Algebraické vzorce Rozklad výrazů na součin		
5. Kruh, kružnice, válec	Spočítá obsah kruhu a délku kružnice, aplikuje tyto vzorce na příkladech z praxe, vypočítává poloměr z obvodu a obsahu, vhodně zaokrouhluje Pozná válec, umí narýsovat síť, zná výpočet objemu a povrchu válce, výpočet poloměru i výšky	Obsah kruhu, délka kružnice Válec, jeho síť a plášť Objem a povrch válce	Zeměpis 6	
6. Konstrukční úlohy	Uplatňuje množiny bodů dané vlastnosti při konstrukčních úlohách, využívá při konstrukci Thaletovu kružnici, zvládne udělat náčrt, rozbor, zápis konstrukce, najde počet řešení	Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce podle Thaletovy kružnice Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků		
7. Lineární rovnice	Pomocí ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a provádí zkoušky, dokáže vypočítat neznámou ze vzorce, rovnice používá při řešení slovních úloh, výsledky zaokrouhluje	Zápis rovnice Ekvivalentní úpravy Zkouška správnosti Výpočet hodnoty neznámé ze vzorce Řešení slovních úloh	Fyzika 7, 8, 9	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
8. Základy statistiky a pravděpodobnosti	Seznámí se ze základními pojmy statistiky a pravděpodobnosti, zpracovává je do tabulky	Statistický soubor a šetření Aritmetický průměr Četnost, odchylka Modus, medián	Fyzika 6	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: MATEMATIKA
 Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Rovnice, soustavy rovnic	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Umí určit podmínky řešitelnosti Zvládne ekvivalentní úpravy rovnic, vyřeší zkoušku Seznámí se ze sčítací a dosazovací metodou, dokáže je použít při řešení Naučí se sestavit rovnice z textu slovní úlohy a s jejich pomocí úlohu řešit, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek</p>	<p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli Co je soustava rovnic Způsob řešení soustavy rovnic Slovní úlohy řešené soustavou</p>		<p>OSV 1, 3, 4, 9 MUV 2 EV 3</p>
2. Jehlan, kužel, koule	<p>Zvládne pojmy – podstava, boční stěny, vrchol, výška, plášť, zhotovuje náčrtky, sestrojí síť, uplatňuje výpočet objemu a povrchu těles na příkladech z praxe, řeší úlohy na prostorovou představivost</p>	<p>Popis těles, sestrojení sítě, výpočet povrchu a objemu, využití při úlohách z praxe</p>		
3. Podobnost	<p>Dokáže určit poměr podobnosti dvou podobných geom. útvarů, určí i rozměry podobného útvaru podle daného poměru podobnosti. Využívá vět SSS, SUS, UU pro</p>	<p>Podobnost geometrických útvarů, poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>4. Funkce</p>	<p>určování podob. trojúhelníků, podobnost správně zapisuje, umí prakticky využít podobnosti při řešení úloh z praxe</p> <p>Umí znázornit body do soustavy souřadnic, podle vzorce přiřazuje v tabulkách hodnoty proměnné y, rozezná kdy se jedná o funkci, orientuje se v pojmech definiční obor a obor hodnot, podle tabulky sestavuje graf, rozlišuje pojmy rostoucí a klesající funkce, pozná rovnici lineární funkce i nepřímé úměrnosti, dokáže sestavit tabulku i narýsovat graf</p>	<p>Souřadnice bodů v prav. soustavě souřadnic, zápis funkce, definiční obor, obor hodnot</p> <p>Lineární funkce, nepřímá úměrnost</p>		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- realizován v 5., 6. a 8. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium, v 9. ročníku pro výstup na střední školy)

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: INFORMATIKA
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
ZÁKLADNÍ ČÁSTI A POPIS POČÍTAČE	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě.</p> <p>Vysvětlí význam IT technologií v dnešní době, rozlišuje mezi běžně používanými IT technologiemi (PC, mobilní telefon, tablet, ...)</p> <p>Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, rozlišuje mezi jednotlivými druhy PC (stolní, přenosné), pojmenuje nejběžnější součásti a zařízení počítače.</p> <p>Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift, Ctrl)</p> <p>S myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým</p>	<p>Základy ovládání počítače</p> <p>Význam informačních a komunikačních technologií. Jednotlivá zařízení, rozdíly mezi nimi, rozdíly v ovládání</p> <p>Pojem hardware, popis základní sestavy PC, včetně periferie – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, reproduktory, ...; druhy PC dle mobility zařízení</p> <p>Práce s klávesnicí a myší části klávesnice</p> <p>pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení</p>	<p>ČJ – psaní, pravopis</p>	<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
SW – SOFTWARE	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu.</p> <p>Orientuje se v základním prostředí plochy a nabídky start, spouští a ukončuje programy, otevře a zavře okno, pracuje ve více otevřených oknech, prochází adresářovou strukturu, je schopen uložit nebo vytvořit soubor do konkrétní složky, soubor či složku zvládá odstranit.</p>	<p>Operační systém Windows prostředí Windows, nabídka START</p> <p>základní operace se složkami a soubory</p>		OSV 9
	<p>S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit.</p> <p>Dokáže opsat správně část textu, dovede text editovat a ukládat v něm změny. Zvládá jednoduché formátování znaku a odstavce</p>	<p>Rastrová grafika program Malování</p> <p>základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)</p> <p>uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku</p> <p>Textový editor</p> <p>editace textu</p> <p>formát písma</p>	VV – grafika, grafický návrh	OSV 5

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Ovládá prostředí výukových programů, využívá výukových programů k zafixování poznatků a procvičování učiva</p>	<p>formát odstavce</p> <p>Výukový software</p> <p>prostředí a obsluha výukových programů</p>	<p>ČJ, M, Člověk a svět práce</p>	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Textové editory – MS Word	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Dokáže vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit.</p> <p>Umí změnit vlastnosti písma a odstavců.</p>	<p>Pracovní prostředí, ovládání programu Otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem)</p> <p>Pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš)</p> <p>Pojmy: slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků</p> <p>Změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – Písmo)</p> <p>Psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na</p>	<p>ČJ – psaní, pravopis NJ 7, 8, 9</p>	<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p> <p>OSV 9 kooperace</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Umí měnit vzhled dokumentu a stránky</p> <p>Do dokumentu dokáže vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu.</p> <p>Dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, naplnit ji údaji, upravit její vzhled podle potřeb a umístit ji do textu.</p> <p>Používá v dokumentu</p>	<p>klávesnici)</p> <p>Změna vlastností odstavce (panel nástrojů, menu: Formát – Odstavec)</p> <p>Formátování stránky, vzhled dokumentu</p> <p>Vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností: pravé tl. myši – Formát objektu (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu</p> <p>Vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. přidávání a ubírání řad nebo sloupců</p> <p>Užití stylů v dokumentu</p>	<p>VV – grafika, grafický návrh</p>	<p>a kompetice</p> <p>OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MEV 6 tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV 5 kreativita</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Prezentační programy – MS PowerPoint	<p>předdefinované styly, vytvoří vlastní styl písma a odstavce.</p> <p>Dokáže vytvořit jednoduchý formulář.</p> <p>Orientuje se v práci s „Editorem rovnic“.</p> <p>Orientuje se v nabídkách programu</p> <p>Změní vzhled a rozložení prezentace</p> <p>Vloží a formátuje objekty a obrázky</p> <p>Přidává do prezentace jednoduché animace a přechody</p>	<p>Tvorba a vyplnění formuláře</p> <p>Užití editoru rovnic</p> <p>Seznámení s pracovním prostředím programu</p> <p>Základy tvorby prezentací</p> <p>Formátování vzhledu prezentace</p> <p>Vkládání objektů, diagramů a grafů</p> <p>Tvorba jednoduchých prezentací Animace textu a objektů</p> <p>Tvorba prezentace s využitím animací a přechodů mezi listy</p>		<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p> <p>OSV 9 kooperace a kompetice OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Grafický editor Zoner Callisto	Samostatně vytvoří prezentaci na zadané téma s využitím internetu (popř. scanneru) S použitím nástrojů dokáže vytvořit vektorový obrázek, využívá editor Zoner Callisto k tvorbě dokumentů	Vektorová grafika	VV	MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti MEV 6 tvorba mediálního sdělení OSV 5 kreativita
Internet	Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Vyhledávání informací a komunikace		

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: INFORMATIKA
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Tabulkové procesory – MS Excel	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Orientuje se v Excelovském okně, sešitě apod</p> <p>Dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji daty a upravit její vzhled.</p>	<p>K čemu jsou tabulkové procesory</p> <p>Pojmy: sešit, list, řada, sloupec, buňka</p> <p>Pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu</p> <p>Označení řady, sloupce, buněk</p> <p>Zadávaní údajů</p> <p>Vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování)</p> <p>Vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk</p>		<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 3 seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p> <p>OSV 9 kooperace a kompetice</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Digitální fotografie	S daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché početní operace.	Jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení)	M,F,Ch	OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika
	Na základě tabulky dokáže vytvořit graf a upravit jeho vzhled.	Pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu		OSV 5 kreativita
Editor videa Movie Maker	Graf i tabulku dokáže vložit do Wordu.	Vložení tabulky a grafu do Wordu Praktické využití grafu (M,F,Ch...)	VV	MEV 6 tvorba mediálního sdělení
	Umí rozlišit a prakticky použít absolutní a relativní odkazování	Absolutní a relativní odkazy Užití dalších vzorců a funkcí		OSV 5 kreativita
Editor videa Movie Maker	Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Zvládá základní úpravu fotografie na PC	Práce s fotografií v programu Zoner Photo Studio	VV	OSV 5 kreativita
	Provádí základní úpravy digitálního videa, dokáže do klipu přidat titulky a přechodové efekty	Úpravy digitálního videa		MEV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Internet	<p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Dokáže vytvořit schránku elektronické pošty (freemail) Přijme a odešle email s přílohou Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>Použití legálního softwaru</p> <p>Elektronická pošta a komunikační programy</p> <p>Vyhledávání informací a komunikace</p>	OV	<p>MEV 6 tvorba mediálního sdělení OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Je vyučována v předmětu **prvouka** v 1. – 3. ročníku a v předmětech **vlastivěda a přírodověda** ve 4. – 5. ročníku.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se

vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků (Prvouka)

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- učitel umožňuje žákům poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- učitel napomáhá v upevňování preventivního chování
- učitel umožňuje žákům orientovat se ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel napomáhá žákům poznávat a ovlivňovat svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k rozšiřování si slovní zásoby v osvojovaných tématech.

- nabádá je k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- požaduje pojmenovávání pozorované skutečnosti a její zachycování ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podněcuje přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině a učitel je vede:.

- k efektivní spolupráci na řešení problémů
- učí je respektovat názory druhých
- k aktivní diskusi
- učí je věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Časové a organizační vymezení

Předmět **prvouka** se vyučuje : v 1. – 2. ročníku – 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku – 3 hodiny týdně

Vyučování ve třídě probíhá různými formami s použitím dostupných pomůcek, je doplňováno vycházkami, exkurzemi

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV, VDO, MUV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí (Vlastivěda)

Kompetence k učení

- učitel učí žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učitel vede žáky k tomu, aby dokázali začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učitel na praktických příkladech učí žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině

- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učitel vyžaduje od žáků vyjadřovat se podle svých možností k estetickým hodnotám a rozmanitosti krajiny
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vede žáky k ověřování výsledků své práce
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- učitel poukazuje na rozdíly ve vztazích mezi lidmi, národy
- učitel pomáhá žákům odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vede žáky k využívání časových údajů při řešení různých situací, k rozlišování děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- učitel umožňuje žákům poznat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- učitel vede žáky k toleranci přirozených odlišností lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- učitel vytváří podmínky k uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, o soužití a o práci lidí
- učitel na praktických příkladech umožňuje žákům porovnávat minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává tvořivé úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Předmět **Vlastivěda** se vyučuje: ve 4. – 5. ročníku – 2 hodiny týdně

Žáci pracují ve třídě nebo v odborné učebně, popřípadě v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, krátkodobých projektů, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV, VDO, VMEG, MUV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků (Přírodověda)

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- učitel vede žáky k získávání informací o přírodě, učí je pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učitel učí žáky řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí je vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- učitel umožňuje žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovávat pozorované skutečnosti a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učitel učí žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat ve skupině
- učitel je učí spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí je tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- učitel svými požadavky upevňuje utvářejí pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, vyžaduje dodržování vymezených pravidel

Předmět **Přírodověda** se vyučuje: ve 4. – 5. ročníku – 2 hodiny týdně

Výuka probíhá ve třídě nebo odborné učebně, učebně výpočetní techniky, jsou používány různé formy práce a dostupné pomůcky, je využíváno naučných pořadů a výukových programů, výuka je doplněna vycházkami a exkurzemi.

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV, EV, MUV

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: PRVOUKA
Ročník: 1. – 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme	Žák dle svých schopností: zná místo svého bydliště a školy zná cestu do školy, po cestě dodržuje pravidla silničního provozu orientuje se ve školní budově	Cesta do školy (riziková místa a situace) Ve škole, jsem školák		OSV 6
Lidé a čas	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Základní orientace v čase – den, měsíc, rok, Denní režim, roční období Minulost, přítomnost, budoucnost	VV, TV Čtení	OSV 7
Rozmanitost přírody	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích poznává a třídí přírodniny podle nápadných určujících znaků uveče příklady výskytu organismů v přírodních společenstvích	Proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře, v létě. Život živočichů a rostlin v ročních obdobích	VV, PČ	OSV 1 OSV 8 MUV 2 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
Člověk a jeho zdraví	uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné preventivní	Člověk – stavba těla, základní	VV	OSV 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</p> <p>projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času,</p> <p>uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</p>	<p>funkce a projevy člověka, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladbě stravy, pitný režim</p> <p>Péče o zdraví - Úraz a nemoc, jejich prevence Hygiena čistota</p> <p>dopravní značky, bezpečnostní prvky čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>přivolání pomoci v případě ohrožení</p>		OSV 2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: PRVOUKA
Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Místo, kde žijeme	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy - vyznačí cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení své město (obec) do příslušného kraje a obslužného centra ČR - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> - Domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště - Škola, její prostředí, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace - Obec, město, místní krajina- její části - Minulost a současnost obce, význačné budovy - Orientace v krajině, určování světových stran (směrová ružice) - Povrch krajiny, voda v krajině 	VV,PČ	OSV 1 EV 4
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, 	<ul style="list-style-type: none"> - Rodina, příbuzenské a mezigener.vztahy, zaměstnání, práce fyzická a duševní - Soužití lidí, mezilidské 	ČJ	VDO 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Lidé a čas	<p>jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <p>- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, interpretuje některé báje a pověsti spojené s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí Na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>vztahy, komunikace, - Chování lidí, vlastnosti, pravidla slušného chování ohleduplnost, etické zásady.</p> <p>- orientace v čase a časový řád, denní režim, určování času, roční období, kalendář - současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - báje , mýty, pověsti</p>	<p>ČJ M VV</p>	<p>MUV 2 VDO 2 VDO 4 EV 3 VMEG 1 VMGE 2 VMEG 3</p> <p>OSV 7</p> <p>EV 1 EV 2</p>
Rozmanitost přírody	<p>- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u</p>	<p>- Látky a jejich vlastnosti, změny skupenství, porovnávání látek - Voda a vzduch, výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti a</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Člověk a jeho zdraví	<p>skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <p>- uplatňuje základní hygienické, režimové, a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví</p>	<p>složení vzduchu, význam pro život - Horniny a nerosty, vznik půdy a její význam</p> <p>- Rostliny, houby, živočichové, znaky života, Výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>- Lidské tělo, stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim - Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů,</p>		<p>OSV 2 OSV 8 OSV 9 OSV 3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí, krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, čísla tísňového volání, správný způsob volání 		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA
 Ročník: 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Místo kde žijeme	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p>	<p>Okolní krajina</p> <p>- rozšíření rostlinstva a živočichů</p>	VL	
Rozmanitost přírody	<p>- objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody</p> <p>nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly</p> <p>- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech</p> <p>- prakticky je třídí do známých</p>	<p>Živá a neživá příroda</p> <p>- podmínky života, rovnováha v přírodě</p> <p>- některé hospodářsky významné nerosty a horniny</p> <p>- vznik půdy a její význam</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>- měření veličin s praktickým užíváním jednotek</p> <p>Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob</p>	<p>ČJ</p> <p>VL</p> <p>VL</p>	<p>EV 4</p> <p>EV 3</p> <p>EV 2</p> <p>EV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Člověka jeho zdraví</p>	<p>skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy</p> <ul style="list-style-type: none"> - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit <p>- uplatňuje způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá dopravní situaci, správněji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<p>života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádní události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>Bezpečné chování chodce a cyklisty v silničním provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická výuka na dopravním hřišti 		<p>OSV 1 OSV 6 OSV 8 OSV 9</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	Žák dle svých schopností:			
Rozmanitost přírody	<p>- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody</p> <p>- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období</p>	<p>Pozorování neživé přírody</p> <p>- nerosty a horniny</p> <p>- nerostné suroviny</p> <p>- půda</p> <p>Třídění živých organismů</p> <p>- znaky života, životní projevy, způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Člověk a živá příroda</p> <p>- rozmanitost života na Zemi, podnebné pásy, živočichové a rostliny v nich</p> <p>Vesmír a Země</p> <p>- sluneční soustava</p> <p>- hvězdy a planety</p> <p>- střídání dne a noci a ročních období</p>	<p>VL</p> <p>VL ČJ</p> <p>ČJ</p>	<p>EV 1</p> <p>EV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Člověk a jeho zdraví	<p>- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, prokáže schopnost reagovat v některých modelových situacích</p> <p>Žák dle svých schopností: - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav</p> <p>- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<p>Ohleduplné chování k přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody - odpovědnost lidí - likvidace odpadů <p>Živelné pohromy a ekologické katastrofy, rizika v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - rizika spojená s ročními obdobími <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce a vývoj jedince - <p>Vývoj člověka – etapy vývoje</p> <ul style="list-style-type: none"> - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině - osobní vztahy - etická stránka vztahů a 		<p>OSV 6 OSV 7 OSV 9</p> <p>EV 3 EV 4</p> <p>OSV 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>- účelně plánuje svůj čas pro učení, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích simulujících mimořádné události</p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<p>sexuality</p> <p>Denní režim – plánování, uspořádání času</p> <ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <p>Mimořádné události a rizika, ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace),</p> <ul style="list-style-type: none"> požáry(příčiny, prevence, ochrana a evakuace), IZS <p>Odmítání návykových látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost - správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, - vhodná skladba stravy, pitný režim - prevence nemoci a úrazů - první pomoc při 		OSV 3

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná život ohrožující zranění - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<p>drobných poraněních</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní, intimní a duševní hygiena - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - označení nebezpečných látek - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, volání na tísňovou linku 		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA
Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Místo kde žijeme	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - určí a vysvětlí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se v nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map, - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky 	<p>Obec, region</p> <ul style="list-style-type: none"> - povrch, vodstvo, půda, rostlinstvo, živočichové, životní prostředí - určování světových stran v přírodě, orientační body <p>Orientace podle náčrtů, plánů a map</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafika, vysvětlivky, obsah map, zeměpisné pojmy 	PŘ	<p>OSV 1</p> <p>VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3</p>
Lidé kolem nás	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi 	<p>Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohleduplnost, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, 		<p>OSV 6 MUV 2</p> <p>OSV 7</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Lidé a čas	obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	komunikace, principy demokracie - vlastnosti lidí, zvládání vlastní emocionality, rizikové chování, předcházení konfliktům		OSV 8 OSV 9
	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Lidská práva a práva dítěte, povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	MA	VDO 1 VDO 2 VDO 4
	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace	PŘ	
	využívá knihoven, muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Báje, mýty a pověsti,- minulost kraje a předků, lidé a obory zkoumající minulost. Obrázky z našich dějin, Velká Morava	ČJ	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využitím regionálních specifik	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Státní svátky a významné dny		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	Žák dle svých schopností:			
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - vyhledává typické zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury v rámci Evropy - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<p>Zeměpisné pojmy Orientace podle náčrtů, plánů a map</p> <p>Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p>	PŘ, ČJ, VV	<p>VMEG 2</p> <p>VMEG 1 VMEG 3</p> <p>MUV 1 MUV 2</p>
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, 	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým</p> <p>Základní formy vlastnictví, peníze - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti,</p>	<p>ČJ, VV</p> <p>M</p>	<p>OSV 8 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka jako správce peněz, úspory, půjčky Orientace v čase, časový řád, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace Vznik ČSR, vznik ČR Území českého státu v proměnách času, tradice Historický přehled – znalost významných dní v roce 	ČJ, VV, HV, PČ	VDO 1 VDO 2 VDO 4

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích

DĚJEPIS

Dějepis je zařazen jako povinný předmět vzdělávací oblasti Člověk a společnost s dotací 2 hodiny týdně. Žákům otvírá pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a učí je poznávat hodnoty kulturního dědictví a vážit si jich. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Výběr učiva je proveden tak, aby žáci dle svých schopností získávali objektivní obraz historie. Důraz je kladen na hlubší seznámení se s národními dějinami v kontextu dějin světových. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. V 6. a 7. ročníku je zařazeno učivo o pravěku, starověku, středověku a počátku novověku, v 8. a 9. ročníku učivo od 18. století do současnosti.

Žák není jen pasivním příjemcem informací, ale preferujeme aktivizační metody, které motivují žákův zájem o dějepis a přispívají k rozvoji historického myšlení. V dějepisném vyučování dochází k propojování s ostatními předměty, využívá se poznatků, které žáci získali z četby, z filmů a divadelních her, televizních a rozhlasových pořadů, návštěv muzeí, výstav a kulturních památek.

Charakteristika vyučovacího předmětu Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k :

- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Cíle předmětu Dějepis

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úcta k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, zaujímání a obhajování vlastních postojů a přiměřené obhajování svých práv
- poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti
- poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti
- důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů

- zařazování dějin regionu i dějin místních, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů

Mezipředmětové vztahy:

Občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva volební systém,...

Zeměpis – orientace v prostoru, práce s mapou, územní rozsah států,...

Výtvarná výchova – kulturní období, umělecké slohy, významná umělecká díla a jejich tvůrci

Hudební výchova- významní skladatelé a jejich díla

Tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,..

Matematika, fyzika, přírodopis, chemie – rozvoj vědy a techniky, jejich význam pro lidstvo

Jazyky – prolínání kultur, významní spisovatelé a jejich tvorba

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- dodržujeme individuální přístup k žákům a maximalizujeme jejich šanci na úspěch
- pomáháme rozvoji talentovaných žáků – zapojení do soutěží a olympiád (Mladý hist.)
- povzbuzujeme slabší žáky, vedeme je k sebedůvěře a samostatnosti
- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- rozvíjíme logické a samostatné myšlení
- vedeme žáky ke schopnosti sebehodnocení
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- podněcujeme tvořivou činnost žáků – referáty, samostatné práce aj.
- využíváme mezipředmětových vztahů, zařazujeme úkoly, při kterých žáci uplatní poznatky z jiných předmětů
- využíváme různé druhy názorných pomůcek, vycházky, výstavy apod.
- vedeme žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme do výuky rozmanité aktivity (výklad, diskusi, řešení problému, AV techniku apod.)
- vedeme žáky k samostatnému vyhodnocování situace a k vyvozování praktických závěrů pro současnost a budoucnost
- vedeme žáky ke schopnosti získávat informace z různých zdrojů a vzájemně je propojovat a prakticky využívat
- používáme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením problému
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a své závěry obhájit

Kompetence komunikativní

- dbáme na hlasitý a souvislý projev žáků, vedeme je k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskuzi
- dáváme přednost ústnímu zkoušení před písemným

- vedeme žáky k práci s různými druhy textů
- podporujeme přátelské vztahy ve třídě
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se všemi lidmi ve škole i mimo školu
- učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj názor a současně poslouchat názor druhých
- příležitostně si žáci připravují relace do školního rozhlasu (regionální výročí apod.)
- podporujeme práci v týmu
- podporujeme komunikaci s jinými školami
- rozvíjíme schopnost využívat různé druhy informačních a komunikativních technologií a prostředků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- učíme žáky spolupracovat s ostatními
- vedeme je ke schopnosti empatie
- připravujeme žáky k tomu, aby byli schopni svobodně se vyjadřovat, uplatňovat svá práva, ale i plnit povinnosti

Kompetence občanské

- společně si stanovujeme pravidla chování ve třídě
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na jiné
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- využíváme regionálních výročí a akcí
- učíme žáky na příkladech z historie chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- zdůrazňujeme nutnost zapojit se do ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k práci
- učíme je plánovat si práci, osvojit si dovednosti a návyky
- pomáháme žákům rozvíjet a kriticky posoudit vlastní schopnosti
- vedeme je k profesní orientaci
- učíme žáky vytrvalosti a soustavnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: DĚJEPIS
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Člověk v dějinách	<p>Žák dle svých možností: uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků osvojí si práci s časovou osou a historickou mapou, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu dokáže pracovat s pojmy prostor a čas uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány</p>	<p>Proč a jak poznáváme minulost Prameny Historický čas, hlavní období historie</p>	M – číselná osa	OSV (1) rozvoj schopností poznávání
2. Počátky lidské společnosti Pravěk	<p>rozpozná vývojová stádia člověka pochopí názory na vznik člověka charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost Žák dle svých možností: pochopí důsledky přechodu k zemědělství</p>	<p>Výklad vzniku světa a člověka v mýtech a náboženství Vědecký výklad světa Doba kamenná Vývoj člověka Doba kovů</p>	<p>ČJ – báje a pověsti VV- pravěké malby Z – světové strany, světadíly, orientace na mapě PŘ – látky v přírodě, člověk a příroda</p>	<p>EV (1) kulturní krajina VMEG(2) objevujeme Evropu a svět VMEG (1) Evropa a svět nás zajímá</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
5. Starověký Řím	<p>uvědomuje si vlastní občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých</p> <p>Žák dle svých možností:</p> <p>získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin popíše s pomocí mapy rozsah římské říše dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky chápe rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p>	<p>Athény</p> <p>Řecko – perské války</p> <p>Peloponéská válka</p> <p>Řecká kultura</p> <p>Ovládnutí Řecka Makedonií</p> <p>Helénistická kultura</p> <p>Přínos pro rozvoj evropské civilizace</p> <p>Přírodní poměry a osídlení</p> <p>Nejstarší období – báje a pověsti</p> <p>Boj o nadvládu nad Středomořím</p> <p>Řím – království, republika, císařství</p> <p>Vznik a podstata křesťanství</p>	<p>Z – práce s mapou</p> <p>Ov – stát, vztahy mezi lidmi</p> <p>Vv – antická kultura</p>	<p>demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VMEG (1) Evropa a svět</p> <p>VDO (4) principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO (2) občan, občanská společnost a stát VMEG (1) Evropa a svět OSV (1) rozvoj schopnosti</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
6. Přejchod ke středověku	<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států <p>porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p>	<p>Krize a rozpad říše</p> <p>Naše země v době římské</p> <p>Střední Evropa v době římské</p> <p>Stěhování národů Slované</p> <p>Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Byzantská, arabská a franská říše</p>		<p>poznávání MEV (2)</p> <p>interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: DĚJEPIS
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	<p>Žák dle svých schopností</p> <p>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury</p>	<p>první státní útvary na našem území český stát v době knížecí formování prvních států v Evropě boj mezi mocí světskou a církevní křížové výpravy románská kultura a životní styl raného středověku</p>	<p>Vv – románský sloh Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky Ov – národ, vlast, čeští patroni</p>	<p>VMEG(2) – formování evropských států VMEG (3) MUV(1) – náš etnický původ EV (4) - historické památky</p>
	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady gotické kultury seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě charakterizuje dobový životní styl</p>	<p>Vrcholný středověk rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam český stát za vlády posledních Přemyslovců nástup Lucemburků a vláda Karla IV. gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev</p>	<p>Čj – kroniky, rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání Vv – gotické umění Hv – husitské písně</p>	<p>VDO(2) – Magna charta, vznik parlamentu MUV(3) – předsudky, stereotypy</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
2. Objevy a dobývání, počátky nové doby	z hlediska sociálního i etnického seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v reformaci chápe historický rozměr pojmů tolerance a intolerance vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	v období vrcholného středověku konflikt mezi Anglií a Francií kritika poměrů v církvi, husitství v Čechách Pozdní středověk doba poděbradská doba jagellonská	Ov – náš region	EV (4)– historické památky
	popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku 30 – tiléte války konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede	Počátky novověku humanismus, renesance objevné plavby a jejich společenské důsledky náboženská reformace počátky absolutních monarchií český stát v předbělohorských poměrech české stavovské povstání třicetiletá válka občanská válka v Anglii habsburská monarchie a české země pro 30 – ti leté	Vv - renesanční umění Čj – literatura renesance Ov – typy států, složky státní moci	VMEG(3) – mírové poselství Jiřího z Poděbrad VMEG(2) – reformace Objevení Ameriky MUV (3)– předsudky, stereotypy. Poznávání jiných kultur. VDO (2)- nesnášenlivost

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	jejich představitele a příklady významných kulturních památek	válece barokní kultura národnostní a kulturní poměry Habsburská monarchie a české země po 30tileté válce		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vyučovací předmět: DĚJEPIS
 Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Modernizace společnosti	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <p>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech</p> <p>demonstruje základní politické proudy</p>	<p>Novověk</p> <p>Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny</p> <p>Napoleonské války a jejich důsledky</p> <p>Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury</p> <p>Národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj</p> <p>Utváření novodobého českého národa – národní obrození</p>	<p>Vv, – klasicismus, romantismus</p> <p>Čj – národní obrození, romantismus</p>	<p>VDO(2) – občanská společnost</p> <p>EV (3) – průmyslová revoluce, dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy</p> <p>MUV(1,2,3,4)</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>2. Moderní doba</p>	<p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií chápe historický rozměr pojmu rasismus</p> <p>- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<p>Rok 1848 v Evropě Rok 1848 v Čechách Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve druhé polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé Procesy sjednocování v Německu a Itálii Občanská válka v USA Imperialismus, kolonialismus Kultura konce 19. století</p> <p>Soupeření mezi velmocemi – Trojspolek, Dohoda (počátek 1.sv. války)</p> <p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Situace v Rusku, ruské revoluce Vznik ČSR, hospodářsko – politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy</p>	<p>Čj – umění 2. pol. 19. stol.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: DĚJEPIS
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1.Moderní doba	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<p>Nové politické uspořádání Evropy Počátky fašistického hnutí SSSR v meziválečném období 20. a 30. léta – totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus Kultura, věda a technika před druhou sv. válkou</p> <p>Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava</p>	<p>Ov – problémy lidské nesnášenlivosti Čj – literatura 20. stol. Vv – umění 20. století</p>	<p>VDO – totalita</p> <p>MUV – rasismus, solidarita</p> <p>VMEG - války</p> <p>EV (3) – průmyslová revoluce, dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy</p> <p>MUV(1,2,3,4)</p> <p>MEV(5) OSV - holocaust</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>2. Rozdělený a integrující se svět</p>	<p>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>Žák dle svých možností:</p> <p>vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>Druhá světová válka Holocaust Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj</p> <p>Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa Vývoj Československa od roku 1945 Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku Vývoj Československa do roku 1989 Vznik České republiky</p> <p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p>	<p>Ov – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy</p>	<p>VMEG – OSN VDO(1) – totalitní režim MUV(5) VDO(3,4) – Československo, formy vlády, listina práv a svobod, Charta 77 VMEG(1,2,3) – NATO, Varšavská smlouva EV(3) – zásahy do přírodních poměrů</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport		

Charakteristika vyučovacího předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v 6. – 9. ročníku.

Důraz je kladen na postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Předmět směřuje k tomu, aby se žáci naučili orientovat ve významných okolnostech života, aby se seznámili s postavením jednotlivce ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, mezilidských vztahů a životního prostředí. Žákům otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot.

Ve vyučovacích hodinách se střídají různé formy realizace předmětu. Objevují se hodiny skupinové práce, realizují se různé krátkodobé projekty, besedy atd.

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách a učebnách PC, využíváme i literární učebnu. Žáci zde řeší modelové situace na upevňování návyků kulturního chování a na utváření sociálně- komunikativních dovedností, schopnosti spolupracovat se spolužáky, schopnosti přiměřeně reagovat v rozmanitých společenských situacích (na kritiku, při obhajobě vlastního názoru apod.)

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými naplňujeme klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- usilujeme o to, aby žáci vybírali a využívali vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovali získané poznatky do širších celků, nalézali souvislosti
- vedeme je k tomu, aby organizovali a řídili vlastní učení, projevovali ochotu a věnovali se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vedeme žáky k tomu, aby získané poznatky hodnotili, třídili a vyvozovali z nich závěry
- umožňujeme žákům, aby se mohli podílet vlastními příspěvky na průběhu hodiny a realizovali v praxi svoje vlastní nápady
- usilujeme o to, aby poznávali smysl a cíl učení, měli pozitivní vztah k učení, posoudili vlastní pokrok a byli schopni určit překážky či problémy bránící učení
- učíme žáky, aby zvládli plánování, dokázali se zdokonalovat v procesu učení, kriticky zhodnotili výsledky svého učení a diskutovali o nich
- zdůrazňuje společnou práci všech žáků v maximální míře bez rozdílu včetně žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o to, aby žáci tvořivě přistupovali k řešení problému, uměli vyhledat vhodné informace, pracovali s nimi a uměli nalézt řešení
- učíme žáky kriticky myslet a hájit svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům využívat všechny školní pomůcky

- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- snažíme se o to, aby žáci naslouchali promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovali, aby využívali ke komunikaci vhodné technologie
- vedeme žáky k tomu, aby využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- využíváme školní časopis Postřeh, zveřejňuje, e názory dětí, jejich stanoviska, vyvoláváme atmosféru diskuze, vedeme je k potřebě vyslovit se i v případě nepříjemných debat

Kompetence sociální a personální

- chceme, aby žáci uměli spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchali a pomáhali podporujeme dobré mezilidské vztahy
- používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- klademe důraz na to, aby žáci uměli hodnotit svoji práci i práci ostatních
- snažíme se o to, aby žáci na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- usilujeme o to, aby si žák vytvářel pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- učíme žáky ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- usilujeme o to, aby žáci znali legislativu a obecné morální zákony a dodržovali je
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- formujeme volní a charakterové rysy žáků
- učíme žáky se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- podporujeme prezentaci myšlenek a názorů u všech žáků
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, klademe důraz na to, aby žáci odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- soustavně vedeme žáky k tomu, aby se rozhodovali zodpovědně podle dané situace, aby byli schopni poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vedeme žáky tak, aby respektovali, chránili naše tradice a kulturní i historické

dědictví, projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům a projevovali smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit

- usilujeme o to, aby žáci chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- klademe důraz na efektivitu při organizování vlastní práce
- soustavně vedeme žáky k zamýšlené volbě povolání a napomáháme při cestě k správnému rozhodnutí
- vedeme žáky ke správnému způsobu používání techniky
- výuku doplňujeme vhodnými besedami s odborníky, případně exkurzemi

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**

Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Stát a právo</p> <p>Člověk a lidská práva</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí posoudí význam ochrany lidských práv a svobod rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>Základní lidská práva Práva dítěte, jejich ochrana Práva dětí v dokumentech Poškození lidských práv Šikana Diskriminace základní práva spotřebitele styk s úřady</p>	<p>Výchova ke zdraví EV</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 7 OSV 8 OSV 10 OSV 11 VDO 2 VDO 3 MUV 2 MEV 3 MEV 5 MEV 6</p>
<p>Člověk ve společnosti</p>	<p>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,</p>	<p>Člověk v dospívání Hledání sama sebe Koloběh života Lidská setkání, rozdíly mezi lidmi, solidarita Pravidla chování Zásady lidského soužití Problémy lidské neshovívavosti</p>	<p>Výchova ke zdraví Pracovní činnosti – 6. a 7. roč. Tělesná výchova EV</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Stát a hospodářství	<p>zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti dodržuje zásady hospodárnosti vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<p>Duchovní a věcné hodnoty a jejich ochrana Formy vlastnictví Hospodaření s penězi a majetkem Peníze, jejich funkce a podoba</p> <p>hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	Výchova ke zdraví	<p>VDO 1 MUV 1 MUV 2 MUV 3 MUV 5</p> <p>OSV 1 OSV 2 OSV 4 OSV 5 OSV 7 OSV 11</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Obec, region, kraj, vlast	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>se orientuje ve správě veřejných věcí</p> <p>dokáže vnímat a chápat základní ekologickou problematiku</p> <p>seznámí se s minulostí regionu, orientuje se v přítomnosti reg.</p>	<p>Významní rodáci</p> <p>Místní tradice</p> <p>Důležité instituce</p> <p>Památná místa</p>	Zeměpis	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p> <p>VDO 1</p> <p>VDO 2</p> <p>VDO 3</p> <p>EV 4</p>
Život s pravidly	<p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí</p> <p>uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p>	<p>Moc zákonodárná</p> <p>Moc výkonná</p> <p>Moc soudní</p>		<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p> <p>VDO 1</p> <p>VDO 2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
				MUV 2 MUV 4 MUV 5

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Člověk jako jedinec</p> <p>Člověk a citový život</p>	<p>Žák dle svých schopností: nabídne a vysvětlí typologii temperamentů</p> <p>zamýšlí se nad vztahy s druhými lidmi, nad kvalitou života</p> <p>zamýšlí se a rozebírá jednotlivé etapy života člověka, posuzuje jejich klady a zápory</p> <p>uvádí konkrétní příklady citových projevů</p> <p>snaží se řešit svoje každodenní problémy i složité otázky okolního světa</p> <p>rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<p>Člověk jako osobnost</p> <p>Podobnost a odlišnost</p> <p>Projevy chování</p> <p>Rozdíly v prožívání</p> <p>Osobní vlastnosti</p> <p>Charakter</p> <p>Osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka</p> <p>Vnímání</p> <p>Prožívání</p> <p>Systém osobních hodnot</p> <p>Sebehodnocení</p> <p>Umění komunikace</p> <p>Sdělení, sdílnost</p> <p>Modely komunikace</p> <p>Proxemika</p>	<p>Výchova ke zdraví</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>EV</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Stát a právo	<p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů</p> <p>rozpoznává protiprávní jednání</p>	<p>Člověk a právo Právní vztahy Druhy práva občanské obchodní rodinné pracovní finanční živnostenské trestní včetně korupce</p> <p>Manželství, rozvody</p> <p>Trestní řízení Právní řád ČR Znaky odpovědného občana demokratického státu</p>		<p>VDO 1 VDO 2 VDO 3 VDO 4 MUV 1 MUV 2 MUV 3 MUV 5 MEV 1 MEV 3 MEV 5 MEV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rok v proměnách času	<p>rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>se seznámí se svátky, tradicemi, významnými dny</p> <p>objasní účel důležitých symbolů našeho státu, způsoby jejich používání</p> <p>dojde k poznání, jak uváženě trávit volný čas</p> <p>dokáže respektovat starší lidi</p> <p>obhájí svoje názory</p> <p>porozumí různým textům</p>	<p>Menšiny</p> <p>Kalendářní rok pranostický</p> <p>Významné dny</p> <p>Státní symboly, svátky</p> <p>Zasvěcené svátky</p>	<p>Výchova ke zdraví</p> <p>EV</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p>
Rodina	<p>pochozí a ocení společné soužití</p> <p>porozumí významu rodinných tradic</p> <p>pochozí svou roli a roli ostatních členů rodiny</p>	<p>Hodnota domova</p> <p>Rodokmen</p> <p>Vztahy v rodině</p>	<p>Výchova ke zdraví</p> <p>Jazyk český</p> <p>EV</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Naše škola a vzdělání	dokáže zhodnotit význam vzdělání a školských institucí je schopen utřídit si poznatky o tom, jak vypadala škola dříve a nyní orientuje se ve školských systémech jiných zemí	Tradice školy Režim školy Žákovská samospráva Všeobecné vzdělání Práva a povinnosti žáků	Jazyk český - sloh Dějepis Zeměpis - orientace na mapě	OSV 11 MUV 2 OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 10 OSV 11 VDO 1 VMEG 1
Život ve společnosti	dokáže vyhledat a pojmenovat problém je schopen o problému přemýšlet umí se zařadit do společnosti je schopen sebehodnocení a provádí srovnání s realitou dokáže odpovídat sám za sebe rozlišuje dobro a zlo, pravdu a lež	Člověk a jeho začleňování do společnosti Sdružování lidí Typy útvarů a skupin	Výchova ke zdraví – vztahy v rodině EV	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11 VDO 1 VDO 2 MUV 2 MUV 4, MUV 5
Společenské vztahy	Žák dle svých schopností: dokáže řešit různé životní situace	Role člověka Životní situace	Výchova ke zdraví – vztahy v rodině	OSV 1 OSV 2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	zvládá pravidla kulturního chování dokáže posoudit důsledky nedodržování společenských norem	Způsoby komunikace Hodnoty a normy Asertivita	Jazyk český – kultura mluveného slova EV	OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Životní perspektivy	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posuzuje vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<p>Různé stránky lidského života</p> <p>Sociální role</p> <p>Životní aspirace, cíle</p> <p>Plánování života</p> <p>Metody efektivního rozhodování</p> <p>Hledání smyslu lidského života</p>	<p>Výchova ke zdraví</p> <p>Tělesná výchova</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p> <p>MUV 3</p> <p>MUV 5</p> <p>MEV 1</p>
Stát a hospodářství	<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<p>Potřeby a spotřeba</p> <p>Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana</p> <p>Hospodaření s penězi</p> <p>Oblasti podnikání</p>		<p>OSV 1</p> <p>OSV 2</p> <p>OSV 3</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Stát a právo	<p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřuje stát své výdaje uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p>	<p>Trh – jeho fungování, tržní vztahy</p> <p>Sektory národního hospodářství</p> <p>Vlastnictví</p> <p>banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků.</p> <p>Hospodářská politika</p> <p>tvorba ceny, inflace; nejčastější právní formy podnikání</p>		OSV 11 MUV 2
	<p>rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech</p> <p>uvádí příklady, jak mohou výsledky</p>	<p>Vznik státu, mezníky ve vývoji státu, obrana státu</p> <p>Demokratické zásady</p> <p>fungování státu</p> <p>Život ve státě</p> <p>Politické strany</p>	Dějepis	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 6 OSV 7 OSV 8

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Člověk ve společnosti	voleb ovlivňovat každodenní život občanů rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Volební právo, volby Národnostní a etnické menšiny, národnostní složení ČR Policie ČR Armáda ČR Tolerance, xenofobie, rasismus, terorismus	EV	OSV 10 OSV 11 VDO 1 VDO 2 VDO 3 VDO 4 MUV 1 MUV 2 MUV 3 MUV 5
Mezinárodní vztahy	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce	Jednotná Evropa Občanství Unie Důležité kroky evropské integrace Evropská unie – orgány Rada Evropy Systém OSN UNESCO NATO Systém evropské	Zeměpis Dějepis	OSV 1 OSV 2 OSV 3 VDO 1 VDO 2 VDO 3 VDO 4 VMEG 1 VMEG 2 VMEG 3

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Globální svět	mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvádí příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	bezpečnosti Svět lidí dneška Globalizace	Zeměpis Přírodopis	MEV 1 MEV 3 MEV 5 MEV 6 OSV 1 OSV 5 EV 4 MEV 5
Globální problémy lidstva	uvádí některé globální problémy současnosti, vyjadřuje na ně svůj osobní názor, popisuje jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva uveče příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	Významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
Kulturní dědictví	objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru respektuje a chrání naše tradice chápe důležitost kulturního dění má vytvořen smysl pro kulturu	Kulturní tradice Instituce	Dějepis Jazyk český	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>umí posuzovat úroveň jednotlivých akcí</p> <p>je schopen vyjádřit zážitky z návštěv různých společenských zařízení</p> <p>citlivě a uvědoměle vybírá z programových nabídek televizních programů</p>	<p>Masová kultura</p> <p>Masmédia</p> <p>Jazyková kultura</p> <p>Předávání dědictví</p>		<p>OSV 9</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p> <p>MUV 1</p> <p>MUV 2</p> <p>MUV 4</p> <p>MEV 1</p> <p>MEV 3</p> <p>MEV 5</p> <p>MEV 6</p>

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování. Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět dvě hodiny týdně v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- ke způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech několika nezávislými způsoby

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: FYZIKA
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vlastnosti látek a těles	<p>Žák dle svých schopností Rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles</p> <p>popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší</p> <p>dokáže zelektrovat těleso dotykem, má představu o tom, z čeho se skládá atom, molekula, iont, na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě el. nabitá tělesa přitahovat či odpuzovat</p> <p>zjistí, zda na těleso působí magnetická síla, dokáže popsat využití mag. síly v praxi, ověří existenci mag. pole u konkrétního magnetu, dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit mag. indukční čáry</p>	<p>Stavba látek</p> <p>Elektrické vlastnosti látek</p> <p>Magnetické vlastnosti látek</p> <p>Shrnutí učiva</p>	<p>Př-látky v přírodě</p> <p>Př-význam vody v přírodě, nerosty-tvrdost</p> <p>Př-elektrické výboje v přírodě</p> <p>Z- určování světových stran, magnetické pole Země</p>	<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání EV 2 základní podmínky života</p> <p>MEV 6 tvorba mediálního sdělení</p> <p>MEV 7 práce v realizačním týmu</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Měření fyzikálních veličin	<p>ovládá značky a jednotky základních fyzikálních veličin, vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku</p> <p>změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách</p> <p>změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a umí zapsat výsledek</p> <p>změří hmotnost pevných těles na rovnoramenných a digitálních vahách a zapíše výsledek ve vhodné jednotce</p> <p>z hmotnosti a objemu tělesa vypočítá hustotu látky, s porozuměním používá vztahu pro výpočet hmotnosti tělesa z hustoty a objemu, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami</p> <p>změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin</p> <p>změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot</p>	<p>Měření délky, jednotka délky a měřidla Opakované měření délky</p> <p>Měření objemu, jednotka objemu, převody jednotek</p> <p>Měření hmotnosti tělesa</p> <p>Hustota látky</p> <p>Měření času, jednotky času, převody</p> <p>Měření teploty</p>	<p>Tv-měření délky a výšky skoku, hodů</p> <p>M-převody jednotek, objemy těles</p> <p>Tv-měření tělesné hmotnosti, hmotnostní kategorie sportovců</p> <p>Tv-plování těles v souvislosti s hustotou plovoucí látky</p> <p>Tv-měření sportovních výkonů D-časová osa, kalendář</p>	<p>MEV 7 práce v realizačním týmu</p> <p>OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VMEG 1 Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV 1 ekosystémy</p> <p>EV 3 lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Elektrický obvod</p>	<p>předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší</p> <p>dokáže sestavit jednoduchý elektrický obvod, rozliší vodič a izolant, zná účinky elektrického proudu</p> <p>dokáže posoudit velikost elektrického proudu na základě jeho magnetických účinků, zná možnosti použití elektromagnetu</p> <p>posoudí výhody a nevýhody použití rozvětveného a nerozvětveného el. Obvodu</p>	<p>Změna objemu těles při zahřívání a ochlazování</p> <p>Shrnutí učiva</p> <p>Sestavení elektrického obvodu, vodiče a izolanty, pojem el. proudu a el. napětí</p> <p>Magnetické pole cívky s proudem, měření proudu na základě jeho magnetických účinků, elektromagnet</p> <p>Rozvětvený elektrický obvod</p> <p>Shrnutí učiva</p>	<p>Z- změny teploty v souvislosti s časovými pásmy a s ročním obdobím Př-plování ledovců Z-anomálie vody</p> <p>Z-elektrické výboje v atmosféře IVT-bezpečnost při zacházení se spotřebiči s kovovým povrchem</p> <p>Ov-bezpečnost při zacházení se spotřebiči v domácnosti</p> <p>Vv-možnosti použití různého druhu zapojení v osvětlovací technice</p>	<p>OSV 5 kreativita</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: FYZIKA
 Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
I. Klid a pohyb	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu</p> <p>Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</p>	<p>Klid a pohyb těles Trajektorie, dráha, druhy pohybů Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha při rovnoměrném pohybu Průměrná rychlost Shrnutí učiva</p>		<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5 kreativita</p>
II. Síla	<p>Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p> <p>Určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</p> <p>Určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</p> <p>Předvídá změnu pohybu těles při</p>	<p>Síla a její znázornění Jednotka síly, gravitační síla a hmotnost Měření síly, siloměr Skládání sil Skládání sil stejného směru a opačného směru Rovnováha sil, těžiště Urychlující a brzdící účinky síly na těleso Zákon setrvačnosti</p>	<p>Český jazyk 7 – odborné názvy</p> <p>Matematika 8 – výpočet neznámé ze vzorce</p>	<p>OSV8 komunikace</p> <p>MEV7 Práce v realizačním týmu</p> <p>MEV 6 tvorba mediálního sdělení</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
III. Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	<p>působení síly</p> <p>V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly</p> <p>Využívá poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci Porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině Vysvětlí vznik atmosférického tlaku</p>	<p>Zákon vzájemného působení Páka a její vlastnosti</p> <p>Kladka</p> <p>Tlaková síla, tlak Tlak v praxi Třecí síla Shrnutí učiva</p> <p>Pascalův zákon Účinky gravitační síly Země na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlaková síla Archimédův zákon</p> <p>Potápění a plování těles, vznášení Plování nestejnorodých těles Atmosférický tlak, atmosféra Měření atmosférického tlaku Změny tlaku Vztlaková síla v atmosféře</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>IV. Světelné jevy</p> <p>V. Závěrečné opakování</p>	<p>Rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</p> <p>Zná způsob šíření světla v prostředí</p> <p>Rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</p>	<p>Tlak plynu v uzavřené nádobě, přetlak a podtlak</p> <p>Světelné zdroje, šíření světla</p> <p>Stín</p> <p>Měsíční fáze</p> <p>Rychlost světla a její souvislost s prostředím, v němž se světlo šíří</p> <p>Odraz, zákon odrazu</p> <p>Zobrazení zrcadlem</p> <p>Čočky, spojka a rozptylka</p> <p>Užití čoček v praxi</p>	<p>Matematika 6 - úhly</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: FYZIKA
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
I. Práce, výkon	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <p>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p>	<p>Práce při přemístění tělesa</p> <p>Práce při zvedání tělesa na kladce</p> <p>Výkon</p> <p>Výpočet práce z výkonu a času</p>	Matematika 8 – výpočet neznámé ze vzorce	<p>OSV 1 rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5 kreativita</p>
II. Pohybová a polohová energie	<p>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p>	<p>Polohová energie</p> <p>Pohybová energie</p> <p>Vzájemná přeměna energií</p>		<p>OSV8 komunikace</p> <p>EV1 ekosystémy</p>
III. Vnitřní energie, teplo	<p>Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Vnitřní energie a stavba látek</p> <p>Změna vnitř. en. při konání práce</p> <p>Změna vnitř. en. při tepelné výměně</p> <p>Teplo</p> <p>Měrná tepelná kapacita</p> <p>Pokusné určení tepla přijatého nebo</p>		<p>EV3 lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MEV7 Práce v realizačním týmu</p> <p>MEV 6 tvorba</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
IV. Změny skupenství	Zná vlastnosti dějů, probíhajících při změnách skupenství látek	odevzdaného při tepelné výměně Zvětšení vnitřní en. při pohlcení tepelného záření Využití slunečního záření Skupenství látky, změny Tání a tuhnutí Vypařování Var Kapalnění		mediálního sdělení
V. Spalovací motory	Popíše rozdíly mezi zážehovým a vznětovým motorem, zná pracovní cyklus spalovacích motorů	Pístové spalovací motory Využití motorů		
VI. Elektrický náboj, elektrické pole	Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	Elektroskop Elektrický náboj		
VII. Elektrický proud	Změří elektrický proud a napětí Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Vodič a izolant v el. poli Siločáry el. pole Co je el. proud Měření el. proudu a napětí Zdroje el. napětí Ohmův zákon Elektrický odpor		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: FYZIKA
 Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
I. Zákony el. proudu v obvodech	Žák dle svých schopností:	Závislost el odporu na vlastnostech vodiče Výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe Reostat Elektrická práce Výkon el. Proudu	Matematika 8 – výpočet neznámé ze vzorce	OSV 1 rozvoj schopností poznávání OSV 5 kreativita
II. Elektromagnetické jevy	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet Působení stejnor. mag. pole na cívku s proudem Stejnoseměrný elektromotor Elektromagnetická indukce		OSV8 komunikace EV1 ekosystémy EV3 lidské aktivity a problémy životního prostředí
III. Střídavý proud	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého	Vznik střídavého proudu Efektivní hodnota		MEV7 Práce v realizačním

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
IV. Vedení el. proudu v kapalinách a plynech	Zná podmínky vedení el. proudu v kapalinách a plynech	střídavého proudu a napětí Transformátor Rozvodná el. síť Vedení el. proudu v kapalinách Vedení el. proudu v plynech		týmu MEV 6 tvorba mediálního sdělení
V. Vedení el. proudu v polovodičích	Rozliší vodič, polovodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností Zapojí správně polovodičovou diodu	Polovodič typu P a N Polovodičová dioda Dioda jako usměrňovač		
VI. Světelné jevy a jejich využití	Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Lom světla Čočky, spojka a rozptylka Užití čoček v praxi Optické vlastnosti oka Lupa, mikroskop, dalekohled		
VII. Jaderná energie	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání jaderné energie z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderné síly, jaderná energie Štěpení jader uranu Jaderný reaktor Použití radionuklidů		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
VIII. Zvukové jevy	<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>v praxi Ničivé účinky jaderných zbraní</p> <p>Šíření zvukového rozruchu prostředím Rychlost zvuku Tón, výška, hlasitost Ucho jako přijímač zvuku Odraz zvuku</p>		
IX. Země a vesmír	<p>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>Sluneční soustava Naše Galaxie a hvězdy Kosmonautika</p>		

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně získávali základní poznatky z různých oborů chemie. Žáci si osvojují dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí a provádí jednoduché chemické pokusy, učí se vyvozovat závěry. Žáci se také učí dodržovat zásady bezpečné práce s chemikáliemi a poskytovat první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami. Také žáky seznamujeme s H – věty, S- věty, piktogramy a jejich významem. Předmět chemie seznamuje žáky s mnohostranným využitím chemie v různých oblastech lidské činnosti (průmysl, zemědělství, energetika, zdravotnictví, potravinářství, výživa člověka).

Samostatný vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně v 8. a 9.ročníku.

Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně.

Ve výuce využíváme výklad učitele a následnou diskusi, pozorování, frontální a demonstrační pokusy, samostatnou a skupinovou práci, individuální řešení zadaných úkolů, práci na projektech, práci s médii aj.

Vedeme žáky k hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů, k porozumění vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodnímu a životnímu prostředí a k podílení se svým chováním na jeho ochraně.

Rozvíjíme schopnosti žáků získávat informace při řešení přírodovědných i technických problémů a pracovat s nimi.

Učíme je porovnávat a zobecňovat nové poznatky z vlastní zkušenosti a jejich využití v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému získávání, třídění, zpracovávání a vyhodnocování informací vhodnými metodami
- vyžadujeme od žáků užívání správné terminologie
- umožňujeme žákům pozorování chemických jevů
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- upřednostňujeme individuální přístup k žákům
- vedeme žáky k vyhledávání informací (internet, odborná literatura, tisk)
- rozvíjíme logické a samostatné myšlení, sebehodnocení
- vedeme žáky k účasti na chemických olympiádách
- podněcujeme tvořivou činnost žáků (referáty, nástěnky, demonstrační pokusy)
- využíváme co nejvíce názorných pomůcek, didaktickou techniku, experimenty
- získané poznatky učíme aplikovat v praxi
- vytváříme dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi
- ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- vedeme žáky k porozumění přírodních zákonitostí, poznávání závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví

- učíme žáky ověřovat vyslovované domněnky více nezávislými způsoby

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí a k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost a budoucnost
- učíme žáky porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti s významem chemie v každodenním životě člověka
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- při řešení problémů využíváme mezipředmětové vztahy a získané zkušenosti
- žáky vedeme k samostatnému a tvořivému řešení problému, praktickému ověřování jeho správnosti
- předkládáme žákům dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k interpretaci či prezentaci vlastních názorů, různých textů, obrazových materiálů, tabulek a jiných forem záznamů v ústní i písemné podobě, a to přehledně, výstižně a objektivně
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vedeme žáky obhajovat výsledky své práce i svůj názor při řešení problémů, přijmout kritiku a poučit se z ní
- vedeme žáky k vhodné komunikaci s dospělými i vzájemně mezi sebou (ve škole i mimo ni)
- učíme žáky obhajovat vlastní názor, argumentovat
- podporujeme týmovou práci
- rozvíjíme asertivní komunikaci, dovednosti obrany proti agresí, otevřenou a pozitivní komunikaci
- učíme žáky správnému přednesu získaných informací z různých informačních zdrojů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k posílení sebedůvěry a utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce ostatních
- vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- nabízíme žákům spoluúčast na vytváření kritérií hodnocení a k -následnému hodnocení svých výsledků
- vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
- vedeme žáky kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů a při posuzování situací v běžném životě
- učíme žáky – sebeovládání, plánování učení a volného času, stanovení osobních cílů, analýze vlastních a cizích postojů, hodnot a jejich projevů, toleranci, odpovědnosti, řešení konfliktů a problémů s ohledem na druhé, odsuzování agresivity, lži, rasismu, používání drog aj.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie a učení se zodpovědnosti za chování životního prostředí
- učíme žáky poznávat zásady chování občanů při úniku nebezpečných látek
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učíme žáky orientovat se v globálních problémech souvisejících se zdravím člověka
- učíme rozvíjet schopnosti poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, náboženských, sociálních a etnických skupin.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečné práci s chemickým materiálem a pracovními pomůckami (práce, navržení postupu a časového rozvržení práce, dodržování stanovených pravidel pro práci)
- vedeme žáky k základní údržbě svěřených pomůcek a zodpovědnosti za svěřené pomůcky
- dbáme na dodržování pravidel bezpečného chování při laboratorních pracích
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých výsledků
- vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování
- tvořivosti a vlastních nápadů, chápání práce jako příležitosti k seberealizaci
- učíme žáky optimálně si plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty,
- získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učíme žáky využívat teoretické poznatky v praxi a naopak
- učíme vést žáky k uplatňování naučených pravidel bezpečného chování a první pomoci v běžném životě

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: CHEMIE
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Úvod	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Získá zájem o studium chemie. Dovede rozdělit látky podle chování v ohni. Chápe význam chemie a chemické výroby.</p>	Vznik, vývoj a význam chemie, obsah učiva, organizační záležitosti.	Čj 6 - 9 D 7	OSV 1 -3,6 -11 VDO 1,4 MUV 1,2,4 MEV 1
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, ze kterými zatím pracovat nesmí. Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.</p>	Vlastnosti látek. Nebezpečné látky a přípravky. H- věty, P- věty, piktogramy a jejich význam Zásady bezpečné práce. Mimořádné události.	Čj 6 – 9 F 6 VO 6 -9 Př 6 -9 , 8	OSV 1 -3,6 – 11 VDO 1,4 MUV 1,2,4 EV 4 MEV 1
Směsi	<p>Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného</p>	Směsi Voda Vzduch	Čj 6 – 9 F 6 VO 6 – 9	OSV 1-3,6-11 VDO 1,4 EV 1,2,4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>složení. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.</p>		Př 6 – 9 , 8	MEV 1
Částicové složení látek a chemické prvky	<p>Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech. Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na</p>	<p>Částicové složení látek Prvky Chemické sloučeniny</p>	<p>Čj 6 -9 F 6 Inf Př 6 – 9 Z 9 Tp 7</p>	<p>OSV 1-3,6-11 VDO 1,2,4 EV 4 MEV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Chemické reakce	<p>jejich možné vlastnosti.</p> <p>Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých ch. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.</p> <p>Přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.</p> <p>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p>	<p>Chemické reakce</p> <p>Klasifikace chemických reakcí</p> <p>Faktory ovlivňující chem. reakce</p>	<p>F 6 – 9</p> <p>M 7</p> <p>Př 6 – 9</p> <p>Čj 6 - 9</p>	<p>OSV 1-3,6-11</p> <p>VDO 1,4</p> <p>MUV 1,2,4</p> <p>MEV 1</p>
Anorganické sloučeniny	<p>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p> <p>Vysvětlí vznik kyselých dešťů a skleníkového efektu, uvede jejich vliv na životní prostředí a opatření, kterými jim lze předcházet.</p>	<p>Oxidy</p> <p>Kyseliny a hydroxidy</p> <p>Soli kyslíkaté a nekysl</p>	<p>ČJ 6 – 9</p> <p>Pep 6</p> <p>Př 6 – 9 , 8</p>	<p>OSV 1-3,6-11</p> <p>VDO 1,4</p> <p>MUV 1,2,4</p> <p>EV 4</p> <p>MEV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: CHEMIE
 Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Úvod	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Získává zájem o studium chemie. Chápe rozdíl mezi anorganickými a organickými látkami (přírodní, vyrobené uměle). Poukáže na význam teoretických poznatků pro praktické využití a naopak.</p>	<p>Seznámí se s obsahem učiva, učebnicí a prac. sešitem.</p> <p>Seznámí se s organizací práce.</p>	<p>Př 6 Čj 6-9</p>	<p>OSV 1-3 VDO 1,4 MUV 1,2,4</p>
Chemické reakce	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Seznámí se s výrobou el. proudu chemickou cestou, vysvětlí podstatu jeho vzniku. Naučí se zapisovat a číst redoxní chemické rovnice. Rozvíjí a prohlubuje si pozorovací schopnosti. Umí prakticky provést elektrolýzu daného roztoku, rozlišit výchozí látky a produkty.</p>	<p>Chemie a elektřina</p>	<p>Čj 6 -9 F 8 , 9</p>	<p>OSV 1-3, 6 -11 MUV 1,2,4 VDO 1,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Organické sloučeniny	<p>Žák dle svých schopností: Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů prům. zpracování ropy. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.</p>	<p>Uhlovodíky Paliva Deriváty uhlovodíků Přírodní látky</p>	<p>Př 6 - 9 F 8 Čj 6 - 9 Inf</p>	<p>OSV 1 -3,6 -11 VDO 1,4 EV 2,4 MEV 1 MUV 1,2,4</p>
Chemie a společnost	<p>Žák dle svých schopností: Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného zdroje na Zemi. Aplikuje znalosti o principech</p>	<p>Chemický průmysl v ČR (výrobky ,rizika v souvislosti s životním prostředím recyklace suroviny, koroze). Průmyslová hnojiva.</p>	<p>Z 8 Pep 7 Vv 6 – 9 Inf Pc 8 Př 6 – 9</p>	<p>OSV 1-3,6-11 EV 3,4 VDO 1,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.</p>	<p>Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika). Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace) Detergenty a pesticidy. Hořlaviny (význam tříd nebezpečnosti). Léčiva a návykové látky.</p>	<p>Čj 6 - 9</p>	

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět **Přírodopis** je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a příroda stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Přírodopis se zpravidla vyučuje v odborné učebně, která je vybavená videopřehrávačem, dataprojektorem, počítačem, interaktivní tabulí, popřípadě v kmenové učebně.

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	2 hodiny týdně
8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení, logického uvažování
- učí se aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Zařazená průřezová témata: EV2 – EV4

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací a k nalézání souvislostí mezi nimi
- učíme žáky správnému používání odborné terminologie
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodních jevů

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky řešit úkoly pomocí více postupů
- zařazujeme do výuky metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení
- a docházejí k závěrům

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a diskusi
- učíme žáky formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě
- umožňujeme žákům prezentovat svou práci, hodnotit výsledky své práce, argumentovat a přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské:

- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní:

- učíme žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- vedeme žáky k samostatnému organizování práce, k navrhnutí postupu práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Země – živá planeta	Žák dle svých schopností: popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování	Uspořádání živého světa Jednobuněčnost a mnohobuněčnost Buňka - stavba Výživa buňky Rozmnožování buňky Práce s mikroskopem	Zeměpis Chemie Výchova k občanství Fyzika	OSV1 EV1 EV2 EV3 MEV7
Přehled organismů (bakterie, houby, nižší rostliny, bezobratlí)	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů	Bakterie Houby jednobuněčné - Kvasinky Houby mnohobuněčné Lišejníky Prvoci Žahavci	Zeměpis	OSV1 MEV7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Členovci - Klepítkatci Členovci - Korýši Členovci - Vzdušnicovci Členovci - Vzdušnicovci - Hmyz Hmyz s proměnou nedokonalou Hmyz s proměnou dokonalou Ostnokožci		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	Žák dle svých schopností:			
Zoologie	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla a funkce. Vývoj, vývin a systém živočichů Významní zástupci jednotlivých skupin: Strunatci Obratlovci Kruhoústí Paryby Ryby Hospodářský význam ryb Obojživelníci ocasatí bezocasí Plazi želvy krokodýli šupinatí Ptáci obecné charakteristiky etologie potravní vztahy	Zeměpis	OSV1 EV1 EV2 MEV7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Botanika	<p>odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>rozlišuje základní systematické</p>	<p>řády ptáků</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p> <p>Projevy chování Živočichů</p> <p>Mechorosty Plavuně a přesličky Kapradiny Fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, růst</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin: Kořen Stonek</p>	Člověk a svět práce	OSV1 EV1 EV2 MEV7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>List</p> <p>Květ, květenství</p> <p>Opylení, oplození</p> <p>Semena a plody</p> <p>Rozmnožování rostlin</p> <p>System rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců, význam rostlin</p> <p>Nahosemenné rostliny, les</p> <p>Krytosemenné – dvouděložné stromy a keře</p> <p>Charakteristika vybraných čeledí rostlin (např. pryskyřníkovité mákovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, brutnákovité, hluchavkovité lilkovité, hvězdincovité)</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		Krytosemenné – jednoděložné Charakteristika vybraných čeledí (liliovité, amarylkovité lipnicovité, vstavačovité) Exotické ovoce Koření Léčivé rostliny Ochrana přírody		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Savci	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>Původ savců</p> <p>Vejcícorodí</p> <p>Vačnatci</p> <p>Placentálové</p> <p>hmyzožravci</p> <p>letouni</p> <p>primáti</p> <p>hlodavci</p> <p>zajíci</p> <p>šelmy</p> <p>ploutvonožci</p> <p>chobotnatci</p> <p>lichokopytníci</p> <p>sudokopytníci</p> <p>kytovci</p> <p>Etologie – projevy chování</p> <p>Ekologie a ochrana přírody</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky</p>	Zeměpis	OSV1 EV1 EV2 MEV7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Stavba a funkce lidského těla	<p>Žák dle svých schopností: určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>významné druhy Péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p> <p>Stavba a funkce Jednotlivých částí lidského těla: buňky, tkáně, orgány a orgánové soustavy - Soustava opěrná Soustava pohybová Soustava trávicí Soustava dýchací Soustava oběhová Soustava vylučovací Soustava kožní Soustava nervová Smyslové orgány Soustava hormonální Soustava pohlavní Sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích Plánované rodičovství Fylogeneze a ontogeneze člověka.</p>	<p>Výchova ke zdraví</p>	<p>OSV1 OSV2 OSV7 MUV1 MUV2 MUV3 EV4 MEV7</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		Duševní hygiena Nemoci, úrazy, prevence: příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažných poranění a život ohrožující stavy, epidemie Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Země, vznik, stavba	Žák dle svých schopností: - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Vědy o Zemi Vznik Země Stavba Země Pohyb kontinentů Tektonika	Zeměpis	OSV1 MEV7 EV2
Mineralogie	Žák dle svých schopností: - rozpozná podle charakteristických vlastností některé nerosty pomocí pomůcek	Minerály – Ložiska a jejich vznik fyzikální a chemické vlastnosti minerálů	Chemie	OSV1
Petrologie	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny	Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny		
Geologické děje vnější a vnitřní	- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geol. dějů	Sopečná činnost Zemětřesení Zvětrávání a eroze mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku	Výchova ke zdraví	OSV1 MEV7 EV2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pedologie	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy 	<p>mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy</p> <p>nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	<p>Zeměpis Člověk a svět práce</p>	
Historie Země	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v teoriích o vzniku a vývoji života na Zemi <p>rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků a typ. organismů</p>	<p>Prahory a starohory Vznik života Vývoj života Prvohory Druhohory Třetihory Čtvrtohory Geologický vývoj ČR Český masiv, Karpaty Geologická budoucnost Země</p>		OSV1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK A PŘÍRODA</p> <p>Ekologie Člověk a životní prostředí</p>	<p>orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biot)</p> <p>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů</p> <p>rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>uveče konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce</p> <p>vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uveče konkrétní příklady parazitismu a symbiomy</p> <p>- uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>význam vody a teploty prostředí pro život ochrana a využití přírodních zdrojů</p> <p>význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život</p> <p>vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p>	<p>Zeměpis Člověk a svět práce</p>	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje aktuální stav životního prostředí a význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry 			

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v předmětu **Zeměpis** směřuje především k :

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, k osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8., 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a příroda stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními a pro žáky nadané a mimořádně nadané, kteří se vzdělávají podle plánů pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálních vzdělávacích plánů (IVP), jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání upraveny metody práce s těmito žáky, jejich hodnocení a další podpůrná opatření podle těchto plánů. Zeměpis se vyučuje především v odborné zeměpisné učebně, která je vybavena různými typy IT zařízení pro podporu výuky.

Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Zařazená průřezová témata: VDO4 - MUV1 – MUV2 – MUV3 – MUV4 – MUV5 - EV1 – EV2 - EV3 – EV4 – MEV1 – OSV1 – OSV4 – OSV7 – OSV10 – OSV11- VMEG1 – VMEG2 – VMEG3

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke kritickému posuzování, porovnávání a formulování závěrů
- vedeme žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod efektivního učení
- vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků, k nalézání souvislostí a k využívání v praxi
- vedeme žáky k vyhledávání a porovnávání informací
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- učíme žáky interpretovat a prezentovat různé texty, obrazový materiál
- a jiné formy záznamu v písemné i mluvené podobě
- snažíme se, aby žáci formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, aby se vyjadřovali souvisle v písemném i ústním projevu

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky myslet kriticky a hájit svá rozhodnutí
- vedeme žáky k pochopení problémů a vyhledání k nim vhodných informací
- vedeme žáky k plodné diskusi o možnostech řešení problémů
- vedeme žáky k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci a toleranci
- vedeme žáky ke schopnosti požádat o pomoc a vzájemně se naslouchat
- snažíme se, aby žáci měli pocit zodpovědnosti za svá jednání

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat názory druhých, uvědomovat si svá práva
- a povinnosti
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování a k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k chápání základních environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování v terénu
- vedeme žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- učíme žáky efektivně pracovat s mapou

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: ZEMĚPIS
 Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Planeta Země	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>Objasní postavení Slunce a Země ve vesmíru, popíše planetární systém a těles Sluneční soustavy Charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce Aplikuje poznatky o vesmíru a o Sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso Orientuje se na hvězdné obloze Rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie</p>	<p>Tvar a rozměr Země Pohyby Země Měsíc Sluneční soustava Slunce Měření vzdáleností Vesmír a vývoj poznání vzniku vesmíru Galaxie</p>	<p>F – 9 Čj – 7 D – 7</p>	<p>OSV 1 OSV 4 OSV 7 OSV 11</p>
2. Tvar a pohyby planety Země	<p>Používá v praktických příkladech znalosti kulatosti planety Země Orientuje se v přírodě podle Slunce Hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi Vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období Vysvětlí podstatu polárního dne a noci dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním</p>	<p>Otáčení kolem osy Otáčení kolem Slunce Otáčení kolem jádra Trvání dne a noci Roční období Slunovrat a rovnodennost</p>	<p>M – 6 F – 6</p>	<p>MUV 5</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3. Glóbus, měřítko glóbu	<p>slunovratu v praxi</p> <p>Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů Zemského povrchu</p>	<p>Poledníky Rovnoběžky Zeměpisná síť Měřítko glóbu</p>		<p>EV 1 EV 2 EV 4</p> <p>MEV 1</p>
4. Mapy, plány a jejich měřítko	<p>Používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek Seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách Prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic Vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících Používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi</p>	<p>Mapy a jejich měřítko Obsah a grafika map Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám Přepočet vzdáleností Práce s atlasem Poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Zeměpisná síť Časová pásma</p>	<p>M – 6,7 Čj – 7</p>	<p>OSV 10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
5. Obecný fyzický zeměpis Krajinná sféra	<p>Dokáže stanovit místní čas Rozumí pojmům: poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh, datová mez Používá základní geografickou a topografickou terminologii</p> <p>Vysvětlí pojem krajinná sféra orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry Rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry</p>	<p>Krajinná sféra Země a její složky Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi</p>	<p>M – 6,7 Vv – 6 – 9 Čj – 7</p>	
Litosféra	<p>Objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů Posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností</p>	<p>Stavba Země Dno oceánů, tvar povrchu Seismická a vulkanická činnost Zvětrávání</p>	<p>Př – 6 – 9</p>	
Atmosféra	<p>S porozuměním pracuje pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je</p>	<p>Stavba, podnebí, počasí Střídání ročních období Délka dne a noci Teplotní pásy Oběh vzduchu</p>	<p>Př – 6 – 9</p>	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Hydrosféra	Seznámí se s rozložením vody na Zemi Porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže	Moře, oceány, členitost pohyby mořské vody Voda na pevnině: jezera, bažiny, nádrže ledovce a podpovrchová voda	Př – 6 – 9	
Pedosféra	Popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce	Půda na Zemi Vznik a složení půdy Využití půd Ochrana půdy	Př – 9	
Biosféra	Vymezí geografická šířková pásma na Zemi Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	Tropické lesy Savany a stepi Pouště, subtropické rostlinstvo Lesy mírného pásu Lesotundry, tundry a polární pustiny Život v oceánu a moři Výškové stupně krajiny	F – 6 Př – 6	
6. Zeměpis světadílů a oceánů	Určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných	Absolutní a relativní geografická poloha,	Př – 6 – 9	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Polární oblasti	<p>souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech</p> <p>Porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů</p> <p>Popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map, členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů</p> <p>Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů</p> <p>Seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů</p> <p>Určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti</p> <p>uvede význam Arktidy a Antarktidy</p> <p>Seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí</p> <p>Posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využití polárních oblastí</p>	<p>rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů</p> <p>Arktida</p> <p>Antarktida</p> <p>Problémy a využití</p>	F – 6	
7. Zeměpis světadílů Austrálie a Oceánie	<p>Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí</p> <p>provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů</p>	<p>Poloha, rozloha, členitost</p> <p>Povrch, podnebí, vodstvo</p> <p>Nerostné bohatství</p> <p>Rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Australský svaz</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
8. Zeměpisné pozorování (vycházka)	Provede měření a orientaci na mapě pomocí buzoly		M – 6 F - 6	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: ZEMĚPIS
 Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Afrika	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů</p> <p>Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí</p>	<p>Poloha, rozloha, členitost</p> <p>Povrch, podnebí, vodstvo</p> <p>Nerostné bohatství</p> <p>Rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Regiony: Severní Afrika Tropická Afrika Jižní Afrika</p>	<p>Př – 6 – 9</p> <p>D – 6, 8</p>	<p>OSV 7</p> <p>OSV 10</p> <p>OSV 11</p> <p>VDO 4</p> <p>VMEG 1</p> <p>VMEG 3</p> <p>MUV 4</p> <p>MEV 1</p>
2. Amerika	<p>Určí geografickou polohu</p> <p>Popíše přírodní podmínky a specifika</p> <p>Charakterizuje státy jako celek i jako</p>	<p>Poloha, rozloha a členitost</p> <p>Povrch a nerostné suroviny</p> <p>Podnebí a vodstvo</p> <p>Rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Regiony:</p>	<p>Aj – 8 – 9</p> <p>Př – 6 – 9</p> <p>D – 7,8</p>	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3. Asie	<p>součást regionu</p> <p>Lokalizuje a popíše světadíl na mapě světa Charakterizuje odlišnosti od jiných světadílů i jednotlivých regionů Rozliší státy podle vyspělosti, kultury a jiných kritérií Zvažuje důvody změn v oblasti</p>	<p>Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika</p> <p>Poloha, rozloha, členitost Povrch, podnebí, vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo</p> <p>Regiony: Východní Asie Jihovýchodní Asie Jižní Asie Jihozápadní Asie Centrální Asie</p>	<p>Př – 6 – 9 D – 6, 7</p>	
4. Rusko	<p>Charakterizuje stát i jeho postavení ve světě; specifika Porozumí politickým, geografickým i kulturním odlišnostem Lokalizuje stát na mapě a ovládá jeho geografii</p>	<p>Poloha, rozloha, členitost Povrch, vodstvo, podnebí Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo, sídla</p>	<p>D – 8</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: ZEMĚPIS
 Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>1. Evropa</p>	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>Dokáže vyhledat světadíl i jeho jednotlivé regiony na mapě světa Zná odlišnosti jednotlivých regionů, států i jejich oblastí Chápe demografické a politické změny v jednotlivých regionech Rozumí významu EU Popíše změny v mapě z minulosti, konflikty a převraty</p>	<p>Poloha, rozloha, členitost Povrch, vodstvo, podnebí Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo, sídla</p> <p>Regiony: Východní Evropa Severní Evropa Britské ostrovy Západní Evropa Jižní Evropa Balkán Střední Evropa</p>	<p>Aj – 8,9 Nj – 7,8 D – 7,8,9</p>	<p>OSV 1 OSV 7 OSV 10 OSV 11 VMEG 2 MUV 1 MUV 2 MUV 3 EV 3 EV 4 MEV 1</p>
<p>2. Orientace na mapě ČR a Evropy</p>	<p>Orientuje se a rozpoznává souvislosti na mapě Evropy Charakterizuje vzájemné vztahy</p>	<p>Evropská integrace Umístění ČR v Evropě</p>		
<p>3. ČR na mapě Evropy</p>	<p>Lokalizuje stát na mapě světa i Evropy, charakterizuje jeho politické začlenění, orientuje se v historii</p>	<p>Poloha a rozloha ČR Vývoj státních hranic ČR Základní administrativní členění ČR</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
4. Přírodní podmínky ČR	Ovládá vznik, vývoj a současný stav reliéfu, řek a jezer Charakterizuje klimatické podmínky a jejich změny v rámci roku i delších časových úseků Rozpozná rostliny a živočichy žijící v této oblasti Chápe nutnost ochrany přírody z pozice jednotlivce i skupiny	Vznik a vývoj reliéfu Geologie Horopisné celky Podnebí Vodstvo Půdy Biota Ochrana přírody	D – 8 Př – 6	
5. Obyvatelstvo a sídla	Dokáže popsat hlavní centra osídlení území ČR od středověku až po současnost a rozeznává jejich rozdíly a specifika Porovná sídla podle daných kritérií	Vývoj osídlení v ČR Struktura obyvatelstva Sídla	D – 8, 9	
6. Hospodářství	Dokáže pojmenovat hlavní oblasti a odvětví tuzemského hospodářství a průmyslu Lokalizuje centra cestovního ruchu	Průmysl Zemědělství Lesní a vodní hospodářství Doprava a spoje Služby Cestovní ruch		
7. Oblasti ČR	Určí na mapě jednotlivé kraje ČR a jejich nejdůležitější oblasti i oblasti periferní Charakterizuje jednotlivé regiony	Administrativní členění ČR na kraje a okresy, NUTS 2		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
8. Můj domov	Vymezí a lokalizuje místní region, Který umí charakterizovat z hlediska nejdůležitějších hledisek v rámci ČR i regionu Ovládá historii bydliště Zná památky a místa cestovního ruchu ve svém okolí	Region Hané a horního Pomoraví Okres Prostějov – poloha a členění, obyvatelstvo a sídla, přírodní podmínky, hospodářství, turistika, zajímavosti, ochrana ŽP, město Prostějov Zeměpisná vycházka	Čj – 6, 8	
9. Evropská integrace	Zná začlenění ČR do nadnárodních struktur a organizací i jejich význam	Evropská unie OSN a další.	Ov – 9	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: ZEMĚPIS
 Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Obyvatelstvo a sídla</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>pracuje s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu a sídlech v celosvětovém měřítku</p> <p>rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a obyvatelstva na konkrétních příkladech</p> <p>orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele</p> <p>popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lid. sídel nejvýznamnějších aglomerací</p>	<p>počet obyvatel na Zemi rozmístění obyvatelstva a sídel ve světě</p> <p>hustota zalidnění ve světě a její příčiny</p> <p>nejlidnatější státy světa státy podle počtu obyvatel populační exploze</p> <p>jazyky, náboženství obyvatelstva lidské rasy sídla venkovská, městská</p>		<p>MUV1 VDO4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Hospodářský zeměpis světa	<p>určuje a vyhledává hlavní oblasti svět. hospodářství</p> <p>porovnává a lokalizuje na mapách oblasti světového hospodářství, hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>určuje a vyhledává hlavní oblasti svět. hospodářství</p> <p>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro rozmístění hospodářství ve světě</p> <p>vyhledává a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje</p>	<p>rozdělení hospodářství na sektory</p> <p>energetika nerostné suroviny</p> <p>vybraná průmyslová odvětví a jejich význam význam zemědělství rozmístění a produkce rostlinné a živočišné výroby hlavní oblasti průmyslu a zemědělství ve světě</p> <p>rozmístění hospodářství ve světě podle faktorů</p> <p>stupeň rozvoje jednotlivých států</p>	<p>Př – 9 Ch – 9</p>	
Politický zeměpis	<p>orientuje se na politické mapě světa a vyhledává nově vzniklé státy</p>	<p>politická mapa světa nově vzniklé státy a státy světa</p>	<p>OV – 9</p>	<p>VMEG 3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Mezinárodní organizace	rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, státního zřízení a formy vlády uvádí příklady různé míry demokracie ve světě lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě	státy podle polohy a rozlohy státní zřízení a formy vlády demokratické a diktátorské režimy ve světě konflikty ve světě terorismus a separatismus ve světě		VMEG 3
Globální problémy	seznamuje se s globálními problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	globální problémy současného světa, příčiny, možná řešení		MEV1 EV3
Praktický zeměpis	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v praxi zásady bezpečného-pohybu a pobytu-v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného	cvičení a pozorování v terénu v místní krajině bezpečnost chování a jednání v krajině a při mimořádných událostech		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>chování a jednání při mimořádných událostech</p> <p>využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací</p>	<p>vyhledávání informací v médiích a na internetu</p>		

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechovcích činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovcích.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáka ke zpěvu na základě jeho dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáka rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- učitel učí žáka rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- učitel povzbuzuje žáka a umožňuje mu reagovat pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel podporuje žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- učitel nabádá žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře a tanečním pohybem vyjadřovat hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Časové a organizační vymezení

Předmět **Hudební výchova** se vyučuje: v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci pracují ve třídě za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek a audiovizuální techniky

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p>	<p>Pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení a tvorba tónů, správná výslovnost)</p> <p>Deklamace říkadel, hra na ozvěnu, hra na tělo</p>	ČJ	OSV 1
Instrumentální činnosti	<p>využívá jednoduché hudební nástroje</p>	<p>Hra na Orffovy nástroje</p>		OSV 6
Hudebně pohybové činnosti	<p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>Pohybový doprovod hudby, hra na tělo</p>	TV	
Poslechové činnosti	<p>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Výrazové prostředky v hudbě: zvuk – tón, melodie, kvality tónů- délka, síla, výška</p>		OSV 3 VMEG 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	Chápe roli posluchače rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Pojmenovávání hudebních nástrojů		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p>	<p>Pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení a tvorba tónů, správná výslovnost)</p> <p>Deklamace říkadel, hra na ozvěnu, hra na tělo</p> <p>Nota jako grafický znak pro tón, notová osnova, houslový klíč, noty podle délky trvání, pomlka</p>	ČJ	OSV 1
Instrumentální činnosti	<p>využívá jednoduché hudební nástroje</p> <p>orientuje se v jednoduchém zápisu skladby</p>	<p>Hra na Orffovy nástroje</p>		OSV 6
Hudebně pohybové činnosti	<p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>Pohybový doprovod hudby, taktování, hra na tělo</p>	TV	OSV 3

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Poslechové činnosti	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby chápe roli posluchače	Výrazové prostředky v hudbě: zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty, lidský hlas a hudební nástroj		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlasě</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p>	<p>Pěvecké dovednosti hudební rytmus- realizace písní ve 2/4,3/4 a 4/4 taktu kánon</p> <p>Záznam vokální hudby- zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření, zápis rytmu jednoduché písně, nota jako grafický znak pro tón</p>	<p>ČJ</p> <p>VV</p>	OSV 1
Instrumentální činnosti	<p>využívá jednoduché hudební nástroje</p> <p>orientuje se v jednoduchém zápisu skladby</p>	<p>Hra na Orffovy nástroje, hudební doprovod, hudební hry</p>		OSV 6
Hudebně pohybové činnosti	<p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>Pohybový doprovod hudby, taktování - dvoudobý takt, hra na tělo</p>	TV	OSV 3

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Poslechové činnosti	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální	Výrazové prostředky v hudbě: hudba vokální, instrumentální, hudební nástroje a jejich zvuk		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i v mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých schopností a dovedností ji realizuje</p>	<p>Hlasová hygiena a rozšiřování hlasového rozsahu.</p> <p>Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <p>Intonace, vokální improvizace, hudební hry.</p> <p>Orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce.</p>	ČJ	OSV 1
Instrumentální činnosti	<p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí Orffových i jiných nástrojů</p>		
Hudebně pohybové činnosti	<p>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků</p> <p>na základě svých schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché</p>	TV	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Poslechové činnosti</p>	<p>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých výrazových prostředků upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>lidové tance pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách</p> <p>Hudební formy (malá písňová forma, velká písňová forma, rondo) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární Kvalita tónů, vztahy mezi tóny</p>		<p>OSV 7</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i v mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých schopností a dovedností ji realizuje</p>	<p>Hlasová hygiena a rozšiřování hlasového rozsahu.</p> <p>Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <p>Intonace, vokální improvizace, hudební hry.</p> <p>Orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce.</p>	ČJ	OSV 1
Instrumentální činnosti	využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře	reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí Orffových i jiných nástrojů		
Hudebně pohybové činnosti	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě svých schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Poslechové činnosti	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	lidové tance pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách Hudební formy (malá písňová forma, velká písňová forma, rondo) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární Kvalita tónů, vztahy mezi tóny		VMEG 1

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** má v 6. – 9. ročníku časovou dotaci jednu hodinu týdně. Výuka probíhá převážně v odborné učebně, žáci nejsou děleni na skupiny. Aktuálně jsou začleňovány návštěvy koncertů a jiných akcí spojených s hudbou. Důraz je kladen na rozvoj hudebních schopností a dovedností s ohledem na individuální hudební předpoklady každého žáka. Předmět směřuje k tomu, aby žáci chápali hudbu jako nedílnou součást života, aby se ji učili vnímat v širších souvislostech a aby posílili své individuální hudební sebevědomí, aby ztratili ostych z veřejného vystoupení a naučili se adekvátně svému věku vyjadřovat své názory na dění kolem sebe.

Výuka žáky též seznamuje se základy hudební teorie, hudebními formami a kapitolami z dějin hudby. Znalosti z těchto oborů jsou nutností ke komplexnějšímu uchopení hudebního díla, ke zefektivnění poslechových činností a k realizaci jednoduchých hudebních doprovodů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků využívané při výuce hudební výchovy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- používáme základní odbornou terminologii
- snažíme se o nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využíváme je v praxi
- čerpáme z vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- podněcujeme tvořivost žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému a kritickému přemýšlení
- žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- usilujeme o to, aby žáci rozpoznali podstatu problému a naučili se hledat nejvhodnější způsob řešení
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – přípravě, realizaci i hodnocení

Kompetence komunikativní

- dbáme na to, aby žáci při práci ve skupině dokázali vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názory druhých
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímáme se o náměty a názory žáků a snažíme se je začlenit do výuky
- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na dokumentaci hudebních vystoupení
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k efektivní spolupráci a respektování názorů jiných
- učíme žáky objektivně hodnotit práci svou i práci ostatních

- učíme žáky chápat odlišné kvality spolužáků
- dbáme na respektování pravidel při práci v týmu
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat názor druhých
- klademe důraz na kulturní tradice a učíme žáky chápat jejich význam
- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění
- vytváříme prostor pro žáky, aby se naučili adekvátně vyjadřovat k aktuálnímu hudebnímu dění
- klademe důraz na environmentální výchovu (používáme obaly od různých výrobků jako hudební nástroje)

Kompetence pracovní

- při samostatné práci dbáme na dodržování vymezených pravidel
- usilujeme o vytvoření pozitivního vztahu k hudebním činnostem
- vyžadujeme dodržování dohodnutých termínů odevzdávání sešitů, referátů, dílčích úkolů (písňových textů,...), a rozvíjíme tak smysl pro zodpovědnost
- podporujeme talentované žáky
- doplňujeme výuku návštěvou různých hudebních produkcí (koncerty, ...), divadelních představení, projekcí filmů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Vokální činnosti</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své individuální pěvecké schopnosti a dovednosti (dechová a vokální cvičení) - rozšiřuje svůj pěvecký repertoár - jednoduchým způsobem zaznamenává hudbu - rozvíjí svou hudební představivost - rozvíjí svou schopnost zpívat druhý hlas - dle svých individuálních předpokladů vytváří jednoduché doprovody písní - využívá Orffův instrumentář - rozvíjí své rytmické cítění - využívá hru na tělo 	<p>Vícehlasý a jednohlasý zpěv (lidový dvojhlas, kánon) Hlasová cvičení Diatonické postupy Rozšiřování hlasového rozsahu Reprodukce motivků a témat a jejich variace Notový zápis</p> <p>Tvorba jednoduchých doprovodů k písním Reprodukce jednoduchých motivů a témat Vyjadřování hudebních i nehudebních myšlenek pomocí hud. nástroje Hudební hry</p> <p>Rozvoj hudební paměti Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Pohybové hry a</p>		<p>OSV1,5,6,8,9 VMEG1 MEV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - chápe principy některých jednoduchých hudebních forem - vytváří předvěti a závěti (princip otázky a odpovědi) - dokáže jednoduchou pohybovou sekvencí vyjádřit rytmus - pohybově improvizuje v různých hudebních žánrech - reprodukuje taneční pohyby - procvičuje dvoudobý takt - dokáže vymezit pojem komorní hudba (dua, tria, ...) - zná rozložení nástrojů v symfonickém orchestru - rozlišuje pojmy part a partitura 	<p>improvizace Polkový krok</p> <p>Komorní hudba Symfonický orchestr Hudební nástroje Part, partitura, dirigent Kvalita tónů Variace Písňová forma Opera Slovní charakterizování hud. díla, žánru, interpreta Interpretace znějící hudby</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - sluchově analyzuje zvuk různých hudebních nástrojů - rozpoznává jednohlas od vícehlasu - rozpoznává kvality tónů - seznamuje se s hudebními formami - seznamuje se s hlavními představiteli světové i české operní tvorby - poznává známé úryvky z některých oper - vyhledává, třídí a adekvátní formou sděluje ostatním své poznatky ze současného i minulého hudebního dění - učí se objektivnímu hodnocení sebe i ostatních 			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Vokální činnosti</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičuje základy správné hlasové hygieny (dýchání, výslovnost...) - rozvíjí své individuální pěvecké schopnosti a dovednosti (dechová a vokální cvičení) - rozšiřuje svůj pěvecký repertoár - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - dbá na využití rytmických zákonitostí při mluveném projevu - porovnává klasické provedení lidové písně s různými jejími úpravami 	<p>Hlasová hygiena a její zásady Vícehlasý a jednohlasý zpěv Hlasová cvičení Diatonické postupy Rozšiřování hlasového rozsahu Vokální reprodukce hudebních motivů Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Lidová a umělá píseň Druhy lidových písní</p> <p>Reprodukce motivků a témat Tvorba jednoduchých doprovodů Nástrojová improvizace</p>		<p>OSV 8, 11 VMEG 1 MUV 1 MEV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé druhy lid. písní (verbuňk, milostná, pracovní, oslavná, duchovní, ...) - zpívá aspoň 1 pracovní píseň - dle svých individuálních předpokladů vytváří jednoduché doprovody písní - využívá Orffův instrumentář - rozvíjí své rytmické cítění - využívá hru na tělo - pantomimicky vyjadřuje obsah textu písně - pohybově doprovází znějící 	<p>Pantomima, pohybové vyjádření hudebního díla Tanec (praktický nácvik) Taktovací schémata Dirigování</p> <p>Velká jména světového zpěvu Polyfonie Kánon a fuga J. S. Bach A. Vivaldi Koncert jako hudební forma Hudba a drogy Muzikál – historie i současnost Videoprojekce– muzikál dle aktuálního zájmu žáků Slovní charakterizování hud. díla Interpretace znějící hudby</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>hudbu</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičuje krokové sekvence některého z tanců (podle aktuálního zájmu žáků) - seznamuje se se schémata dvou a třídobého taktu - učí se dirigovat v taktu dvoudobém a třídobém - zkouší dirigovat spolužáky - seznamuje se s nejznámějšími představiteli pěveckého umění - dokáže vysvětlit princip polyfonie - zná termíny kánon a fuga - poznává koncert jako hudební formu - seznamuje se s nejznámějšími koncerty baroka - diskutuje o možném vlivu podpůrných prostředků na 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>výkon umělce</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se hudebníky, jimž drogy, alkohol aj. změnil život - seznamuje se s českými i světovými muzikály - učí se pracovat s informacemi z médií (televize, tisk, internet, ...) - dle svého výběru zaujímá postoj k různým hudebním žánrům, interpretům, ... 			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle svého výběru zaujímá postoj k různým hudebním žánrům, interpretům, ... - rozvíjí své individuální pěvecké schopnosti a dovednosti (dechová a vokální cvičení) - rozšiřuje svůj pěvecký repertoár 	<p>Vícehlasý a jednohlasý zpěv Hlasová cvičení Diatonické postupy Rozšiřování hlasového rozsahu Písň E. Presleyho, The Beatles, L. Armstronga Transpozice melodie</p> <p>Pěvecké techniky</p>		OSV 1, 5, 8, 9 VMEG 2, 3 MEV 1, 2 MUV 4
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá písně cizích interpretů v originále i s českým textem - reflexe svého vokálního projevu i projevu ostatních zpěváků 	<p>Reprodukce motivů a témat Tvorba jednoduchých doprovodů Vyjadřování hudebních i nehudebních myšlenek pomocí hud. nástroje Cvičení hudební paměti</p>		
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti - zkouší různé techniky vokálního projevu (scat, 	<p>Pohybový doprovod</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Poslechové činnosti	<p>falzet)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle svých individuálních předpokladů vytváří jednoduché doprovody písní - využívá Orffův instrumentář - rozvíjí své rytmické cítění využívá hru na tělo - různými způsoby reprodukuje úryvky známých skladeb - vytváří hudební doprovody k písním, scénkám apod. - hojně využívá hru na tělo k doprovodům písní - vyjadřuje své hudební dojmy slovem i pohybem) - pohybově vyjadřuje hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla 	<p>znějící hudby Orientace v prostoru Improvizace, pantomima</p> <p>Seikilova píseň a gregoriánský chorál</p> <p>Gotika a renesance v hudbě a jejich představitelé Hudební formy baroka Představitelé barokní hudby Klasicismus Symfonie Vídeňští klasikové Představitelé světového romantismu</p> <p>Jazz a jeho kořeny Louis Armstrong Rock'n'roll Elvis Aaron Presley The Beatles Videoprojekce filmu s Beatles – beseda o filmu Slovní charakterizování</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - poznává nejstarší hudební památky - rozlišuje jednohlas a vícehlas - chápe rozdíl mezi hudbou duchovní a světskou, vokální a instrumentální - seznamuje se s představiteli gotické a renesanční hudby - seznamuje se s hud. formami baroka (opera, suita, koncert, fuga) - poznává hlavní představitele barokní hudby - poznává hlavní charakteristiky klasicismu - seznamuje se s novou hud. formou – symfonií - poznává hlavní představitele klasicistní hudby - setkává se s pojmy programní hudba a symfonická báseň - poslouchá úryvky vybraných skladeb z období romantismu - nahlíží do vybraných zajímavostí světové vážné 	<p>hud. díla Hudební dílo v kontextu doby</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>hudby 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s vývojem jazzu a jeho hudebními formami - seznamuje se s osobnostmi jazzu - rock'n'roll a Elvis Presley - seznamuje se s historií a významem skupiny The Beatles - sleduje část některého z filmů se členy skupiny Beatles - snaží se (pomocí referátů) rozlišovat některé styly populární hudby (hard rock, hip hop, disco,...) - učí se pracovat s informacemi z médií (televize, tisk, internet, ...) 			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vokální činnosti	<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v notovém zápisu vokální skladby - rozvíjí své individuální pěvecké schopnosti a dovednosti (dechová a vokální cvičení) - rozšiřuje svůj pěvecký repertoár - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého i sebe sama - dle svých individuálních předpokladů vytváří jednoduché doprovody písní 	<p>Zpěvník – opora při zpěvu Vícehlasý a jednohlasý zpěv Hlasová cvičení Rozšiřování hlasového rozsahu Reprodukce motivků a témat Reflexe a sebereflexe vokálního projevu</p> <p>Tvorba jednoduchých doprovodů Vyjadřování hudebních i nehudebních myšlenek pomocí hud. nástroje Improvizace Způsoby záznamu hudby</p>	Český jazyk	OSV 1, 5, 8, 9 MEV 1,2
Instrumentální činnosti				
Hudebně pohybové činnosti				
Poslechové				

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - využívá Orffův instrumentář - rozvíjí své rytmické cítění využívá hru na tělo - provádí jednoduché instrumentální improvizace - seznamuje se s různými notačními programy - dle svých představ ztvárňuje hudbu pohybem - vytváří své vlastní forbíny - pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby - seznamuje se s nejstaršími českými písněmi - rozlišuje hudbu světskou a duchovní - poznává představitele čes. 	<p>znějící hudby</p> <p>Nejstarší české písně</p> <p>Baroko v české hudbě</p> <p>Klasicismus v české hudbě J. J. Ryba</p> <p>Romantismus v české hudbě B. Smetana A. Dvořák Národní divadlo</p> <p>Představitelé české hudby 20. století Osvobozené divadlo Jaroslav Ježek</p> <p>Divadlo Semafor, S + Š Historie skupiny Olympic Folk</p> <p>Videoprojekce hudebního filmu</p> <p>Slovní charakterizování hud. díla</p> <p>Interpretace znějící hudby</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>hudebního baroka</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se skladateli českého klasicismu - poslouchá úryvky České mše vánoční J. J. Ryby - zná základní znaky období období romantismu - přiřazuje jména osobností z jiných uměleckých oblastí - poznává hl. představitele období - poslouchá ukázky z děl B.Smetany, A. Dvořáka - seznamuje se s historií Národního divadla - seznamuje se s některými představiteli české vážné hudby 20. Století - seznamuje se s historií OD a jeho hlavními představiteli - poznává historii a písně divadla Semafor - seznamuje se s vybranými představiteli populární a folkové hudby od 70. let 20. 	<p>Výrazové prostředky hudby</p> <p>Hudební dílo a jeho autor</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>století a zpívá jejich písně</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhlédne vybraný hudební film a beseduje o něm - učí se pracovat s informacemi z médií (televize, tisk, internet, ...) - dle svého výběru zaujímá postoj k různým hudebním žánrům, interpretům, ... - rozlišuje základní hudební styly a žánry - postihuje hudebně výrazové prostředky a chápe jejich význam pro pochopení hudebního díla 			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - chápe hudební skladbu v kontextu doby vzniku, života autora a vlastních zkušeností 			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Výtvarná výchova je postavena především na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů

- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- učitel umožňuje žákům využívat své poznatky v dalších výtvarných činnostech
- učitel vede žáky k tomu, aby dokázali zaujmout svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- učitel povzbuzuje žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a k vytvoření si vlastního postoje k nim
- učitel připravuje žáky k tomu, aby využívali získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vzájemné diskusi
- učitel učí žáky respektovat názory jiných
- učitel učí žáky pojmenovávat vizuálně obrazné elementy, porovnávat je, ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel umožňuje žákům obohatit si slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách

- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- učitel vede žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům užívat samostatně vizuálně obrazné techniky
- učitel vyžaduje od žáků dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- učitel vede žáky k využívání svých návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- učitel praktickými příklady vede žáky k pochopení a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Časové a organizační vymezení

Předmět **Výtvarná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vyučuje se jako samostatný předmět:

V 1. a 2. ročníku 1 hodina týdně

Ve 3. – 5. ročníku 2 hodiny týdně

Výuka probíhá ve třídě, žáci používají tradiční i nové výtvarné techniky, dodržují bezpečnost a zásady hygieny při práci

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: OSV

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 1.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity	Žák dle svých schopností: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie,tvary,objemy barvy, objekty/	Výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba: grafický záznam pohybu, přírodniny, věci denní potřeby, postava modelování:geometrické tvary, zvířata, stavby malba: přírodniny, zvířata, vlastní zážitky(tematické práce)	ČJ, PRV	OSV 1
Tvůrčí činnosti	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace		OSV 5 OSV 9

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Ověřování komunikačních účinků	interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření	Hodnocení vlastní práce		OSV 8

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity	Žák dle svých schopností: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie, tvary, objemy barvy, objekty/	Výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba: grafický záznam pohybu, přírodniny, věci denní potřeby, postava modelování: geometrické tvary, zvířata, stavby malba: přírodniny, zvířata, vlastní zážitky (tematické práce)	ČJ, PRV	OSV 1
Tvůrčí činnosti	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace		OSV 5 OSV 6 OSV 9
Ověřování komunikačních účinků	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Podle schopností hodnocení vlastní práce, vysvětlení výsledků tvorby spolužákům		OSV 8

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Rozvíjení smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity</p> <p>Tvůrčí činnosti</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie,tvary,objemy barvy, objekty/ porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností,vjemů, zážitků a představ</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace</p> <p>vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>Výtvarné techniky: kresba: grafický záznam pohybu, přírodniny, věci denní potřeby, postava modelování:geometrické tvary, zvířata, stavby malba: přírodniny, zvířata, vlastní zážitky(tematické práce)</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace</p> <p>tematické práce, ilustrace, komiksy</p>	<p>ČJ, PRV</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p> <p>OSV 8</p> <p>OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Ověřování komunikačních účinků	interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Podle schopností a zaměření - vysvětlení výsledků tvorby spolužákům nebo skupině		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti	Žák dle svých schopností: při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné	linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru: výtvarné osvojování přírodnin, předmětů, postav, skutečností		OSV 1
	užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů do celků / na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření/ Dekoratивní práce, koláže		OSV 9
	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, el. média, reklama	ČJ, PŘ, VL	OSV 5

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňování subjektivity	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností /pohyb těla, jeho umístění v prostoru akční tvar malby a kresby/		OSV 6
Ověřování komunikačních účinků	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazových vyjádření pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Tematické práce prováděné různými technikami a materiály		
	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	přijímání odlišné interpretace obrazných vyjádření v rámci skupin, jejich porovnávání s vlastní interpretací		
	nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil	vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. vyjádření záměru tvoby a proměny vlastní tvorby i děl výtvarného umění	ČJ	OSV 8

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti	Žák dle svých schopností:			
	při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné/	linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru: výtvarné osvojování přírodnin, předmětů, postav, skutečností		OSV 1
	užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů do celků / na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření/ Dekoratивní práce, koláže	ČJ, PŘ, VL	OSV 9
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –		OSV 5	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňování subjektivity	na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, el. média, reklama		OSV 6
	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností /pohyb těla, jeho umístění v prostoru akční tvar malby a kresby/		
Ověřování komunikačních účinků	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazových vyjádření pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Tematické práce prováděné různými technikami a materiály		OSV 8
	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	přijímání odlišné interpretace obrazných vyjádření v rámci skupin, jejich porovnávání s vlastní interpretací vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření.	ČJ	
	nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	samostatně vytvořil, vybral nebo upravil	vyjádření záměru tvorby a proměny vlastní tvorby i děl výtvarného umění		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** – časová dotace: 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Předmět Vv je převážně vyučován v odborné učebně, částečně v plenéru, při návštěvách muzea a galerií, příležitostně v počítačové učebně (výuka počítačové grafiky, digitální fotografie...).

Realizace předmětu je převážně formou tvůrčích činností a projektů, zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci výtvarného díla.

Důraz je kladen na poznávání výrazových prostředků, jejich možností a uplatnění při samostatné tvorbě. Rozvíjíme zejména smyslové vnímání, schopnost vyjadřování a prezentování emocí, představ, pocitů...a získáváme tak všestranné dovednosti s ohledem na individualitu žáků.

Nedílnou součástí výuky Vv je průběžné seznamování se stručným přehledem teorie dějin umění a poznávání jiných národních kultur a jejich umění.

Cílem je vytvoření pozitivního vztahu k výtvarnému, estetickému a vkusnému prostředí a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Žák by se měl naučit obhájit svůj výtvarný názor a zároveň dokázat pochopit, vnímat a tolerovat tvorbu jiných.

K naplňování klíčových kompetencí vede naplňování těchto výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- vedeme žáky, aby při své tvorbě poznávali vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací
- při teoreticky zaměřených hodinách předkládáme takové učební materiály, aby je mohli žáci dále využívat pro své vlastní poznání
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat svou vlastní činnost
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost
- vedeme žáky k sebehodnocení a ke kolektivnímu hodnocení
- prezentujeme práce žáků ve škole i na veřejnosti (např. výstavy a netradiční módní přehlídky ...)

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vedeme žáky k rozpoznání výtvarných problémů a hledání nejvhodnějších způsobů řešení
- umožňujeme volbu různých postupů a technik
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, od přípravy, přes realizaci až k hodnocení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru

- podněcujeme žáky, aby vhodnou formou obhájili svůj názor a tolerovali názory druhých
- klademe dostatek prostoru ke komunikaci různými formami (pomocí výtvarné techniky, prostředků, artefaktů ...)
- klademe důraz na etiku komunikace (naslouchání , respektování ...)

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme respektování pravidel při práci v týmu a vzájemné kladné ovlivňování kvality práce
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů školy (plakáty, upoutávky, novoročenky, dárky ...)
- prezentujeme výsledky práce žáků a podporujeme účast ve výtvarných soutěžích
- klademe důraz na environmentální výchovu a vedeme žáky k ekologickému myšlení a třídění odpadu
- zapojujeme žáky do projektů Evropské unie a seznamujeme je s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- doplňujeme výuku o malbu a kresbu v plenéru, návštěvu výstav, galerií a muzeí
- učíme žáky dodržovat hygienická pravidla při práci s výtvarným materiálem
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů
- podporujeme talentované žáky

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Úvod</p> <p>Výtvarné vnímání a zobrazování biologických staveb a struktura přírodnin, ochrana přírody (environmentální výchova)</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí s běžně užívanými vizuálně obraznými vyjádřeními uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci svého tvůrčího záměru zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby a porovnává jej s výsledky ostatních</p>	<p>Znalosti a dovednosti z 1. stupně ZŠ. Pomůcky do Vv Kresebné studie - linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, objemu, prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus... Kresba podle skutečnosti. Plastická tvorba Zobrazování přír. forem -</p>		<p>OSV 4,5,7,8,9,11 EV 3,4</p>
<p>Výtvarná kultura - přehled dějin umění (pravěk, Egypt a zemědělské kultury)</p>	<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů rozliší působení vizuálně obrazného</p>	<p>Výtvarná kultura - nauka o perspektivě (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, ...) Tematické práce</p>	<p>Dějepis</p>	<p>OSV 1,7,8 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Komponování plochy z částí geometrických tvarů	<p>vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu</p> <p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>Kolorovaná kresba Malba. Tvarová stylizace. Využití tvarů, kombinace barev, symbolika, ...</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9,11 MUV 2,4 EV 3,4 MEV 2,4</p>
Dekoratивní práce	<p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně</p>	<p>Dekoratивní techniky - ubrousková technika</p> <p>Výroba ručního papíru - technika papírmashé..</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 2,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výtvarná kultura - zobrazení člověka v průběhu dějin umění	<p>utvářeného a symbolického obsahu užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, vytváří a uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky</p> <p>variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity , vysvětluje</p>	<p>Lidská figura - tvarová stylizace. Prohlubování poznatků o proporcionality lidského těla. Postavy v pohybu. Kresba, malba podle modelu, fotografie</p>	<p>Dějepis</p>	<p>VMEG 1,2,3 OSV 4,5,7,8 MUV1,2,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Vytváření kulturního prostředí, rozvoj představivosti a tvořivosti - třetí prostor budovaný liniemi a barvou</p>	<p>své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu</p>	<p>Teorie barev</p> <p>Dekoratивní řešení plochy. Dekoratивní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Dotváření skutečnosti dle fantazie</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9 MUV 1,2,4 MEV 4 EV 3,4</p>
<p>Vytváření reliéfu a prostorových útvarů</p>	<p>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních</p>	<p>Koláže, asambláže. Plastická a prostorová tvorba, kompozice a rozvržení v prostoru. Využití techniky papírmashé, převádění předloh do objemových rozměrů</p>		<p>OSV 1,4,5,9,10,11 EV 3,4 MEV 5</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výtvarná práce v materiálu	<p>zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p> <p>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>Výtvarný projekt Poznávání výrazových vlastností materiálů</p>		<p>OSV 1,4,5,8,11 VMEG 1,3 MUV 1,4</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Úvod</p> <p>Zobrazování přírodních forem. Výtvarné vnímání a zobrazování biologických staveb a struktura přírodnin.</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci svého tvůrčího záměru zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby a porovnává jej s výsledky ostatních užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Pomůcky do Vv, seznámení s plánem učiva Kresba podle skutečnosti. Plastická tvorba Zobrazování přír. forem - perokresba, tužkokresba, kresba rudkou a uhlem.</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9,11 EV 4</p>
<p>Výtvarná kultura - přehled dějin umění (Antika, Románské umění, Gotika)</p>	<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>Výtvarná kultura –teorie dějin umění</p>	<p>Dějepis</p>	<p>OSV 7,8 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 5</p>
<p>Parafráze, kopie</p>	<p>rozliší působení vizuálně obrazného</p>	<p>Kolorovaná kresba</p>		<p>OSV 7,8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
reprodukcí	vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Malba. Tvarová stylizace. Využití tvarů, kombinace barev, symbolika, ...		VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 5
Dekoratивní práce	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, vytváří a uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby a porovnává jej s výsledky	Dekoratивní techniky		OSV 1,4,5,8,9 MUV2,4 EV 3,4 MEV 6,7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výtvarná kultura - zobrazení člověka v průběhu dějin umění	ostatních ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Lidská figura - tvarová stylizace. Prohlubování poznatků o proporcionalitě lidského těla, kánon lidské postavy, změny zobrazování člověka v průběhu dějin ...)		OSV 1,7,9 VMEG 1,2,3
	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			
Figurální kresba a grafika Kresba a malba podle modelu	vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce dokáže vyjádřit své postřehy a pocity , vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů interpretuje umělecká vizuálně	Kresba, malba podle fotografie, reprodukce, modelu.		OSV 1,4,5,7,8,9,10 EV 4 MUV 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vytváření reliéfu a prostorových útvarů	obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, vytváří a uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	Dekoratивní řešení plochy. Dekoratивní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Dotváření skutečnosti dle fantazie Koláže, asambláže. Plastická a prostorová tvorba, kompozice a rozvržení v prostoru. Využití techniky papírmashé, převádění předloh do objemových rozměrů.		OSV 1,4,5,9,10,11 EV 3,4 MEV 5
Výtvarná práce v materiálu	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, vytváří a uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a	Výtvarný projekt		OSV 1,4,5,8,11 VMEG 1,3 MUV 1,4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity vychází ze znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Úvod</p> <p>Zobrazování přírodních forem. Výtvarné vnímání a zobrazování .</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vychází při vlastní tvorbě ze svých vlastních zkušeností, myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci svého tvůrčího záměru zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby a porovnává jej s výsledky ostatních</p>	<p>Pomůcky do Vv, seznámení s plánem učiva Projekt „Strom“</p> <p>Kresebné studie – linie, tvar-jejich rozvržení v obrazové ploše, prostoru, podobnost, kontrast, rytmus..... Kresba stromu podle skutečnosti.</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9,11 EV 4</p>
<p>Výtvarná kultura - přehled dějin umění (Renesance, Baroko, Rokoko, Klasicismus, Secese)</p>	<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity</p>	<p>Výtvarná kultura –teorie dějin umění.</p> <p>Návštěva galerie, muzea. Estetická úroveň a vkus.</p>	<p>Dějepis</p>	<p>OSV 7,8 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 5</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Portrétní tvorba</p>	<p>porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě ke své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích</p>	<p>Domalba a dokresba portrétu např. z časopisu.</p> <p>Kolorovaná kresba. Malba.</p>		<p>OSV 1,4,5,7,8,9,10 VMEG 1,2,3 MEV 6</p>
<p>Dekoratивní práce v materiálu</p>	<p>vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru vybírání, vytváří a uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>	<p>Kolorovaná kresba. Malba. Tvarová stylizace. Využití tvarů, kombinace barev, symbolika, ... Dekoratивní techniky</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9 MUV 1,2,4 EV 3,4 MEV 6,7 VMEG 1,2,3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Architektura v dějinách- grafika, kresba a malba podle modelu	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	Významné stavby v dějinách a jejich architekti. Tematická práce Barevné a tvarové kompoziční řešení plochy		OSV 1,7,8,9 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4
Oděvní kultura a životní styl. Výtvarná práce v materiálu	vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí s běžně užívanými vizuálně obraznými vyjádřeními uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	Dekorativní řešení plochy- návrh látky, design v interiéru, barevné a tvarové kompoziční řešení plochy. Dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Látkové koláže, asambláže, tradiční a netradiční pojetí oděvu.		OSV 1,4,5,7,8,9,10,11 VMEG 1,2,3 MUV 1,4 MEV 5,6,7 EV 3,4

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Úvod</p> <p>Zobrazování přírodních a umělých forem. Výtvarné vnímání a zobrazování .</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vychází při vlastní tvorbě ze svých vlastních zkušeností,myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy,uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci svého tvůrčího záměru zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby a porovnává jej s výsledky ostatních</p>	<p>Pomůcky do Vv,seznámení s plánem učiva Prohlubování a procvičování učiva předešlých hodin Vv (6.,7.,8. roč.) Kresebné studie - linie, tvar– jejich rozvržení v obrazové ploše, prostoru, podobnost, kontrast, rytmus... Zátíší,kompozice. Kresba podle skutečnosti. Kresba v plenéru. Perokresba, tužkokresba, kresba rudkou a uhlím. Portrét</p>		<p>OSV 1,4,5,8,9,11 EV 4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Výtvarná kultura - přehled dějin umění (1.pol.20.stol., moderní umění, pop-art, op-art,realistické a abstraktní pojetí umění, současná umělecká tvorba...)	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce,dokáže vyjádřit své postřehy a pocity porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	Výtvarná kultura –teorie dějin umění. Návštěva galerie, muzea. Estetická úroveň a vkus.	Dějepis	OSV 7,8 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 5
Základy počítačové grafiky	užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích ke své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích	Inspirace grafickou tvorbou		OSV 1,3,5,7,8,9,10,11 VMEG 1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 2,5,6
Dekoratивní práce v materiálu	vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky	Kolorovaná kresba. Malba. Tvarová stylizace. Využití tvarů, kombinace barev, symbolika, ... Dekoratивní techniky - Novoročenka. Velikonoční a jarní přání,kraslice...		OSV 1,4,5,8,9,10 MUV 1,2,4 EV 3,4 MEV 6,7 VMEG 1,2,3

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Ilustrace v dějinách-grafika, kresba a malba</p>	<p>variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí s běžně užívanými vizuálně obraznými vyjádřeními</p> <p>uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy</p> <p>vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě</p> <p>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází ze znalostí historických souvislostí, vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy</p>	<p>Tematické práce</p> <p>Základy grafického ztvárnění</p> <p>Kresba, malba, grafika, domalovaná fotografie a reprodukce, grafické ztvárnění pozvánky, plakátu, přebalu knihy...</p> <p>Barevné a tvarové kompoziční řešení plochy.</p>		<p>OSV 1,7,8,9,10</p> <p>VMEG 1,2,3</p> <p>MUV 1,2,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Závěrečná tematická práce	využívá všech očekávaných výstupů			MEV 6,7

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování **podporující zdraví**, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví **důležitým** předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování **podpory** a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro **pozitivní** ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, **způsob jeho ochrany** i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s **různými riziky, která ohrožují** zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 8 ročníku :

v 6. ročníku 1 hodina

v 8. ročníku 1 hodina

Výuka probíhá převážně v multimediální učebně Přírodopisu, v speciální učebně Výchovy ke zdraví, v kmenové třídě i v tělocvičně.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví směřuje:

- k pochopení zdraví člověka jako systému složky duševní, fyzické a sociální
- k získávání vědomostí o příčinách, průběhu a následcích chorob
- k vytvoření komplexu znalostí o účinné prevenci
- k vytváření dobrých mezilidských vztahů a soužití v širším společenství
- k využívání různých druhů informačních zdrojů pro rozšiřování vědomostí potřebných k dalšímu vývoji člověka
- k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- k poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat OSV, MUV, MEV, EV, VMEG a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel komplexně spojuje přírodní a společenské jevy
- učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel pomáhá žákům s porozuměním a užíváním odborné terminologie
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých zdrojů
- učitel zadává žákům zajímavé domácí úkoly
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování, porovnávání a nalézání souvislostí
- získaných informací

Kompetence k řešení problému

- učitel připravuje problémové, krizové a mimořádné situace z praktického života
- podněcující tvořivé nápady žáků a jejich realizace
- učitel využívá chybná řešení žáků ve výuce
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci navrhnou reálná řešení, docházejí k vlastním závěrům, vyhodnocují a obhajují výsledné poznatky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení
- učitel používá k prezentaci učiva multimediální učebnu

Kompetence komunikativní

- učitel zadává práci ve skupinách založenou na komunikaci mezi žáky, diskusi a respektování názorů druhých lidí
- učitel učí žáky interpretovat text, prezentovat materiál – grafy – statistiky.
- učitel pomáhá žákům osvojit si kultivovaný ústní projev

- učitel vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými nejen ve školním prostředí
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené podobě
- učitel využívá metod kooperativního učení, které vedou ke spolupráci žáků
- učitel umožňuje žákům: prezentovat své práce, zhodnotit je a obhájit výsledky, reagovat na hodnocení spolužáků, argumentovat vhodným způsobem a přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- učitel využívá skupinových forem výuky a vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel mění role žáků ve skupině, učí žáky respektovat stanovená pravidla a vztahy ve skupině
- učitel využívá praktických cvičení a úkolů
- učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků při učení
- učitel navozuje situace k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti ve skupině
- učitel spoluvytváří pracovní atmosféru v třídním kolektivu

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel učí toleranci k individuálním rozdílům žáků (národnost, kultura, názory)
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- učitel zahrnuje do výchovy žáků ekologické prvky
- učitel připravuje žáky na bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- učitel formuje charakterové rysy žáků

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních, hygienických pravidel při praktických a laboratorních úkolech
- učitel zadává práci tak, aby měli žáci možnost si práci sami zorganizovat, navrhnout pracovní a časový postup
- učitel doplňuje výuku žáků exkurzí, besedou, výstavou
- učitel pomáhá k profesní orientaci žáků také výběrem obsahu učiva volitelných předmětů a zájmových útvarů
- učitel vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastních reálných schopností
- učitel navozuje situace směřující k sebehodnocení žáka (např. hry, soutěže, diskuse, modelové situace)
- učitel předvede a naučí žáky základní postupy I. Pomoci
- učitel zahrne do výuky znalosti z běžného praktického života

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Osobnostní a sociální rozvoj	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s lidmi pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy.</p> <p>Ovládá své myšlení, chování a jednání. Vnímá názory druhých lidí a zpětně koriguje svou osobnost.</p> <p>Využívá osvojené kompenzační a relaxační protistresové techniky k regeneraci organismu. Používá i sociální dovednosti k překonávání únavy a předcházení stresu. Dokáže požádat o pomoc a spolupráci.</p> <p>Vytváří si kladný hodnotový</p>	<p>Sebepoznání, sebepojetí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem - utváření vědomí vlastní identity <p>Seberegulace, sebeorganizace činností a chování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení sebereflexe - cvičení sebekontroly - cvičení sebeovládání <p>Psychohygiena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládání stresu: techniky (kompenzační, relaxační, regenerační, adaptační, posílení duševní odolnosti) - hledání pomoci při problémech <p>Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích</p>	<p>Výchova k občanství 6-9. Tělesná výchova 6-9. Hudební výchova 6-9. Výtvarná výchova 6.-9.</p>	<p>OSV1: rozvoj schopností poznání OSV2: sebepoznání, sebepojetí</p> <p>OSV3: seberegulace a sebeorganizace OSV4: psychohygiena</p> <p>OSV6: poznání lidí OSV10: řešení problémů OSV11: hodnoty, postoje,</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	<p>systém jako součást morálního profilu, který se projevuje v jeho postoji a rozhodování. Uplatňuje vstřícné prosociální chování.</p> <p>Chápe pojem osobnost, význam rozvoje a změn stránek osobnosti. Zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů. Učí se správnému postupu řešení osobních problémů. Stanovuje si reálné, dosažitelné cíle a připravuje vhodný postup řešení.</p> <p>Uvědomí si, že manželství vyžaduje vzájemné pochopení, toleranci, respekt, spolupráci a komunikaci. Chápe, že v souvislosti s narozením dítěte se mění struktura rodiny. Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na sociální klima rodiny.</p>	<p>dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování</p> <p>Osobnost člověka: - typy a formování - sebevýchova - duševní a tělesné zdraví - situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti - nevhodná řešení problému (uzavřenost, agrese, toxikomanie ....) - stanovení osobních cílů a postupu k dosažení.</p> <p>Rodina: manželství a rodičovství - role ženy a muže v rodině - vliv rodinného prostředí na rozvoj a komunikaci dospívající osobnosti - potřeby rodiny vzhledem k bydlení - hygiena domácnosti - faktory ovlivňující stabilitu</p>	<p>Výchova k občanství 6-9. Tělesná výchova 6-9. Dějepis</p>	<p>OSV1: rozvoj schopností poznání OSV3: seberegulace a sebeorganizace OSV6: poznání lidí OSV7:mezilidské vztahy</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Chápe význam dobrého soužití a přispívá k tvorbě dobrých mezilidských vztahů. Vysvětlí význam náhradní péče pro děti. Uplatní zásady hygieny, bezpečné ochrany zdraví v souvislosti se zařízením bytu i potřebami rodiny.</p> <p>Je schopen empatie, kooperace a pozitivní komunikace ve dvojici i ve skupině. Toleruje právo jedince na vlastní identitu. Respektuje přijatá pravidla soužití a systém rolí mezi vrstevníky ve skupině. Umí uvést příklady pozitivního a negativního vlivu na sociální klima ve skupině. Chápe význam dobrého soužití a přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů. Snaží se řešit problémové situace neagresivně.</p>	<p>rodiny, náhradní péče - sociální komunikace (rodina, škola, kamarádi, dospělí)</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace: - vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství) - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (škola, vrstevnická skupina, spolek, obec) - respektování sebe i druhých, přijímání názorů, efektivní komunikace, chování podporující dobré vztahy, empatie, aktivní naslouchání, dialog, asertivita, kooperace, řešení problémů - dopad vlastního jednání a chování</p>		<p>OSV8: komunikace OSV9: kooperace, kompetice OSV10: řešení problémů OSV11: hodnoty, postoje MU4: lidské vztahy</p>
Rizika	Uvede na příkladech přímou	Zdraví	Přírodopis 8.	OSV5: kreativita

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
ohrožující zdraví a jejich prevence	<p>souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Vysvětlí vztah mezi uspokojováním lidských potřeb a hodnotou zdraví. Zná hlavní příčiny vzniku civilizačních chorob, zdravotní rizika, možnosti prevence a způsoby omezující působení negativních faktorů.</p> <p>Uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti v případě manipulativního vlivu informačních médií, sekt i vrstevníků. Rozpozná taktiky reklamních agentur a umí k nim zaujmout správné stanovisko (tabák, alkohol).</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečného chování a chrání své zdraví.</p> <p>Aktivně projevuje</p>	<p>Příčiny civilizačních chorob</p> <p>Manipulativní reklama a informace: - vliv reklamy - vliv médií -propagace návykových látek formou manipulativní reklamy - působení sekt</p> <p>Ochrana zdraví při různých činnostech: pohyb, bezpečné prostředí ve škole</p> <p>Bezpečné chování:</p>	Tělesná výchova 6-9.	OSV6: poznání lidí OSV8: komunikace OSV10: řešení problémů MEV1: vnímání med. sdělení MEV2: interpretace med. sdělení MEV5: fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>komunikativní obranu, uplatňuje pravidla bezpečného chování proti manipulaci, agresi v situacích ohrožení a v rizikovém prostředí. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožující zdraví a v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Je schopen komunikovat s policií a dalšími specializovanými službami. Ovládá a bezpečně dodržuje zásady silničního provozu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace s neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických medií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení (šikana, deviace, násilí..) - služby odborné pomoci: krizová centra, linky důvěry, policie, záchranná služba, hasiči (adresy, telefony) - bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Hodnota a podpora zdraví - činnosti korekce zdravotních oslabení	<p>Určí projevy civilizačních chorob pozorováním i měření. Respektuje zdravotní stav svůj i druhých lidí. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví vlastní i druhých. Vyvozuje z poznatků osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</p> <p>Uvědomuje si a respektuje základní rozdíly v pohybové i výkonnostní úrovni různých skupin lidí. Využívá základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech (prostředí, klima a ekologické podmínky). Chápe význam pravidelného cvičení i kontroly svého zdravotního stavu. Je schopen poskytnout první</p>	<p>Projevy civilizačních chorob v jednotlivých soustavách lidského těla</p> <p>Pohybová aktivita: - rozdíly mezi činnostmi chlapců, dívek, malých dětí, dospělých a starých lidí, zdravých i handicapovaných. - zásady fair play jednání a bezpečnosti při pohybových činnostech - hygiena pohybové činnosti (oděv, obuv...) - instituce, kde je možné věnovat se pohybové činnosti - pravidelné zdravotní</p>	<p>Přírodopis 8. Tělesná výchova 6-9. Výchova k občanství 6-9. Hudební výchova 6.-9.</p>	<p>OSV1: rozvoj schopností poznání OSV2: sebepoznání, sebepečení OSV3: seberegulace a sebeorganizace OSV6: poznání lidí OSV10: řešení problémů OSV11: hodnoty, postoje</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<p>pomoc při úrazu.</p> <p>Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím.</p> <p>Umí upozornit na činnosti a prostředí, které jsou v rozporu se zdravím člověka.</p> <p>Aplikuje znalosti o zdravé výživě do stravovacího režimu.</p> <p>Zařazuje prvky psychohygieny do režimu dne.</p> <p>Vkládá do svého pohybového režimu cvičení v optimálním počtu opakování.</p> <p>Aktivně se vyhýbá činnostem, která mohou způsobovat zdravotní oslabení.</p>	<p>prohlídky</p> <p>Formy podpory zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita životního prostředí (ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - odpovědnost za zdraví <p>Zásady: osobní, intimní a duševní hygieny</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - otužování - denní režim <p>(vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim <p>(význam pohybu pro zdraví)</p>	<p>Přírodopis 9.</p> <p>Tělesná výchova 6-9.</p> <p>Výchova k občanství 6.-9.</p> <p>Pracovní činnosti 7.</p>	<p>EV 2: základní podmínky života</p> <p>EV4: vztahy člověka k prostředí</p> <p>OSV11: hodnoty, postoje</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Vyjádří názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i okolí. Uvede na příkladech přímou souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.</p> <p>Umí pojmenovat a rozpoznat nejznámější vady a nemoci soustav lidského těla. Uplatňuje osvojené způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s výskytem běžných chorob. Vyvozuje z poznatků osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Vnímá souvislosti mezi stravováním a rozvojem chorob Upraví a uplatní znalosti o zdravé výživě do svého stravovacího režimu.</p>	<p>Celostní pojetí zdraví a nemoci člověka – složky, interakce, základní potřeby, hierarchie - duševní, tělesné a sociální zdraví</p> <p>Soustavy lidského těla – stavba, funkce, nemoci, vady: - opěrná (kosterní): postoj těla, zlomeniny, vykloubení</p> <p>- pohybová (svalová): svalová dysbalance – nápravná cvičení (relaxační, regenerační)</p> <p>- trávicí: zásady zdravého stravování, otravy, poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie, obezita), výpočet optimální hmotnost</p> <p>- dýchací: kouření, zátěžové testy</p>	<p>Přírodopis 8. Tělesná výchova 6-9. Výchova k občanství 6.-9.</p>	<p>OSV1: rozvoj schopností poznání OSV6: poznávání lidí EV2: základní podmínky života EV4: vztah člověka k prostředí MUV1: kulturní diference MUV3: etnický původ</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Uvádí zdravotní rizika spojená s kouřením, užíváním alkoholu, konzumací návykových látek a dokáže argumentovat ve prospěch svého zdraví i druhých lidí. Uvědomuje si své základní životní potřeby a formy jejich naplňování.</p> <p>Respektuje odlišné přístupy k hodnotě zdraví ovlivněné odlišnou kulturou a vírou. Odmítá projevy rasismu. Umí upozornit na činnosti a prostředí, která jsou v rozporu se zdravím člověka.</p> <p>Využívá osvojené protistresové techniky k regeneraci organismu a překonání únavy. Respektuje zdravotní stav svůj i druhých lidí.</p> <p>Vysvětlí pravidla bezpečného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví.</p> <p>Dokáže obhájit kladný vliv plánovaného rodičovství. Zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV a hepatitidy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oběhová: tepenné a žilní krvácení, tlakové body, zátěžové testy - kožní: pigmentace, popáleniny, omrzliny, poleptání, rány - bodné, tržné, sečné, povrchové - vylučovací: dialýza - nervová: reflexy, stres - smyslová: - hormonální: - pohlavní: mužská a ženská, antikoncepce, těhotenství, porod, předčasné ukončení těhotenství, genetika – zákony přenosu genů, reprodukční zdraví, dětská gynekologie, 		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Umí rozlišit nejznámější druhy nemocí jednotlivých soustav lidského těla podle způsobu získávání. Dokáže určit vliv okolního prostředí na druh onemocnění.</p> <p>Vysvětlí příčiny přenosu a spouštěcí faktory chorob. Určí projevy a příznaky chorob pozorováním i měřením. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby dokáže vyhledat lékařskou pomoc.</p> <p>Plní základní zásady pro užívání a ukládání léků</p> <p>Samostatně zvládá základní postupy poskytnutí I. pomoci a transportu zraněného.</p> <p>Je schopen komunikovat a požádat o pomoc integrovaný záchranný systém.</p> <p>Chápe význam pravidelné kontroly svého zdravotního stavu.</p> <p>Odhaduje zdravotní rizika a možnosti prevence.</p>	<p>Nákazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační - přenosné potravou - získané v přírodě - přenosné krví a sexuálním kontaktem - přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty <p>Nemoci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami - základy I. pomoci – obvazová technika, umělá nepřímá masáž srdce, umělé dýchání, improvizované podmínky záchrany - polohy zraněného - transport zraněného - telefony – hasiči, rychlá záchranná služba, policie - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a 		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p>	<p>Orientuje se v alternativních výživových směrech. Je schopen sestavit jídelníček odpovídající zásadám zdravé výživy. Vnímá souvislosti mezi skladbou stravy, způsobem stravování a rozvojem civilizačních nemocí. Uplatňuje zdravé stravovací návyky i zásady zdravé výživy. Zná zásady šetrného zacházení s potravinami. Uvědomuje si vhodnost a nevhodnost technologických postupů při přípravě pokrmů.</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu vývoji a pravidlům zdravého životního stylu.</p>	<p>metabolických onemocnění -preventivní a léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p> <p>Výživa, zásady zdravého stravování: - alternativní výživové směry - zásady zdravého stravování - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - specifika stravování dětí a dospívajících - výběr, nákup a skladování poživatin - technologie zpracování jednotlivých druhů potravin - pitný režim</p> <p>Ontogeneze: novorozenec, kojeneček, dětství, dospívání – puberta (tělesné, duševní a společenské změny)</p>	<p>Přírodopis 8. Výchova k občanství 8.</p>	<p>OSV1: rozvoj schopností poznání OSV6: poznávání lidí MUV1: kulturní diference</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	<p>Zná důležitost i příčiny tělesných, fyziologických a psychických změn jedince</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích (silniční a železniční dopravy), které ohrožují zdraví lidí a v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí.</p>	<p>dospělost, stáří Sexuální dospívání Zdraví reprodukční soustavy Formování osobnosti (sexualita, zdrženlivost, předčasná sex. Zkušenost, promiskuita, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity)</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí: - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - havárie, autonehoda, zásah elektrickým proudem, požár, otrava, střelba, chem. látky)</p>	<p>Přírodopis 8. Tělesná výchova 6-9. Výchova k občanství 8.-9. Chemie 8.-9.</p>	<p>OSV1: rozvoj schopností poznání OSV6: poznávání lidí OSV7: mezilidské vztahy OSV9: kooperace, kompetice OSV10: řešení problémů MUV2: lidské vztahy EV4: vztah člověka k prostředí OSV1: rozvoj schopností poznání</p>
Hodnota a podpora zdraví	<p>Uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob. Respektuje význam sexuality</p>	<p>Vztahy partnerské: nemoci přenosné pohlavním stykem</p>	<p>- Přírodopis 8. Tělesná výchova 6-9. Hudební výchova 6-9.</p>	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.</p> <p>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.</p> <p>Umí posoudit pořady v médiích, která neukazují přátelství, lásku a rodičovství ve správné podobě. Uvědomuje si, jak správným chováním a zhodnocením situace lze předejít problémům (znásilnění, zneužití).</p> <p>Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka.</p> <p>Orientuje se v účincích nejznámějších látek.</p> <p>Chápe souvislosti mezi aplikací návykových látek a šířením nákazy viru HIV.</p> <p>Uplatňuje osvojené sociální</p>	<p>- metody antikoncepce</p> <p>- plánované rodičovství (biologická, psychická a sociální zralost)</p> <p>- sexualita a zákon</p> <p>- postoje k sexualitě, sexuální chování, orientace, promiskuita, prostituce, pornografie)</p> <p>- sexuální deviace</p> <p>- kriminalita mládeže</p> <p>- skryté formy a stupně individuálního násilí zneužívání</p> <p>- sexuální kriminalita</p> <p>Auto-destruktivní závislosti:</p> <p>- zneužívané návykové látky v ČR a rizikové skupiny lidí</p> <p>- (dopad na zdraví, partnerské vztahy, těhotenství, trestná činnost, sportovní dopink...)</p> <p>- způsoby pomoci při otravě alkoholem nebo jinými látkami</p> <p>- opatření a zákony související s podáváním alkoholu, nákupem a držetím drog</p>	<p>Výchova k občanství 7.</p>	<p>OSV4: psychohygienu</p> <p>OSV6: poznávání lidí</p> <p>OSV11: hodnoty, postoje</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (centra, telefonní linky, lékař, ..)</p> <p>Zná opatření a zákony související s podáváním alkoholu, nákupem a držetím drog.</p> <p>Uvědomuje si mechanismy vzniku hráčské závislosti a riziko hry na automatech</p> <p>Zařazuje prvky duševní hygieny a uplatňuje základní návyky tělesné hygieny ve svém denním režimu.</p> <p>Orientuje se v biologických rytmech, zařazuje formy aktivního odpočinku a otužování</p> <p>Vkládá do svého pohybového režimu aktivní cvičení v optimální zátěži.</p> <p>Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p>	<p>- centra odborné pomoci</p> <p>- psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému</p> <p>- rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty</p> <p>- nebezpečný internet)</p> <p>- násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání</p> <p>Formy podpory zdraví:</p> <p>- psychohygieny</p> <p>- intimní hygieny</p> <p>- osobní hygieny</p> <p>- otužování</p> <p>- kvalita životního prostředí</p> <p>- denní režim, biorytmus</p> <p>- pohybový režim</p> <p>- programy podpory zdraví</p> <p>- instituce věnující se pohybové činnosti</p> <p>- pravidelné zdravotní prohlídky</p> <p>- podpora zdravého životního stylu</p>		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví :

význam pohybu pro zdraví, příprava organismu na pohyb, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

TV, bezpečnost při pohybových činnostech

pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení a další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení :

komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování si základního tělocvičného názvosloví
- učitel je učí cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- učitel jim umožní změřit si základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími
- učitel učí žáky orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka
- pomáhá v řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím.

- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učitel učí žáky reagovat na základní povely a pokyny
- umožňuje žákům pokyny a povely vydávat, organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- učitel veden žáky k jednání v duchu fair - play ,
- učitel vyžaduje dodržování pravidel
- učitel učí žáky rozpoznat přestupky, respektovat opačné pohlaví
- učitel učí a pomáhá žákům zvládat pohybové činnosti ve skupině.
- učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

- učitel umožňuje žákům podílet se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevovat přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- učitel vede žáky k tomu, aby spojovali svou pohybovou činnost se zdravím, zařazovali si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- učitel vede žáky kritickému myšlení, k hodnocení cvičení, učí je být ohleduplný a taktní.
- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učitel učí žáky užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Časové a organizační vymezení:

Předmět Tělesná výchova je realizován ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vyučuje se:

V 1. ročníku 2 hodiny týdně

Ve 2. ročníku 2 hodiny týdně (20 hodin je výuka plavání)

Ve 3. ročníku 2 hodiny týdně (20 hodin je výuka plavání)

Ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a v hlavní části se věnují danému typu sportování. Závěr hodiny obsahuje zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Vždy dbá na bezpečnost dětí.

Průřezová témata v tomto předmětu: OSV

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
Ročník: 1.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</p> <p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech</p>	<p>Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost</p> <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náčiní a pomůcek</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití.</p> <p>Cviky na rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinaci pohybu.</p>	<p>PRV</p>	<p>OSV 1</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>zvládá dle svých schopností jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině usiluje o jeho zlepšení</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení, základy akrobacie, přeskok nízkých překážek, cvičení na kladince a na žebřinách Atletika: průpravná cvičení, vytrvalostní a rychlý běh, skok daleký z místa, hod míčkem z místa. Základy sportovních her- manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry. Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu</p>		<p>OSV 6 OSV 7 OSV 8</p>
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech Chování fair play, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her, závodů, soutěží</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</p> <p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech</p>	<p>Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost.</p> <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.</p> <p>Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náčiní a pomůcek. Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže.</p> <p>Průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití.</p>	<p>PRV</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 6 OSV 7 OSV 9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>zvládá dle svých schopností jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině usiluje o jeho zlepšení</p> <p>získá kladný vztah k vodě, naučí se splývat a základy plaveckých stylů /prsa,znak/.</p>	<p>Cviky na rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, na koordinaci pohybu.</p> <p>Gymnastika: průpravná cvičení, základy akrobacie, přeskok nízkých překážek, cvičení na žebřinách a na kladince.</p> <p>Atletika: průpravná cvičení, vytrvalostní a rychlý běh, skok daleký z místa hod míčkem z místa.</p> <p>Základy sportovních her: manipulace s míčem - přihrávky, chytání, spolupráce ve hře, průpravné hry.</p> <p>Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu</p> <p>Základní plavecký výcvik</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti podporující pohybové učení	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech Chování fair play. Měření a posuzování pohybových dovedností. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží.		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</p> <p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech</p>	<p>Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost.</p> <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.</p>	<p>PRV</p>	

<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>dle svých schopností zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náčiní a pomůcek. Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, správné zvedání zátěže. Průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití. Cviky na rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, na koordinaci pohybu.</p> <p>Gymnastika: průpravná cvičení, základy akrobacie, přeskok nízkých překážek, cvičení na žebřinách a na kladince.</p> <p>Atletika: průpravná cvičení, vytrvalostní a rychlý běh, skok daleký, hod míčkem z místa i s rozběhem.</p> <p>Základy sportovních her: manipulace s míčem, přihrávky, chytání, driblíng, Spolupráce ve hře. Kondiční cvičení s hudbou</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 6 OSV 7</p>
---	---	---	-------------------------------------

<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>naučí se základy plaveckých stylů /prsa,znak,kraul, /</p> <p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu.</p> <p>Zdokonalovací plavecký výcvik</p> <p>Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech.</p> <p>Chování fair play.</p> <p>Měření a posuzování pohybových dovedností.</p> <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností-her,závodů a soutěží.</p>		
---	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost, vůlí po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu).</p> <p>Příprava před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení. Zdravotně zaměřené činnosti na správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití</p> <p>Hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>PŘ</p>	<p>OSV 4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>zvládá dle svých schopností osvojované pohybové dovednosti a pohybové hry</p> <p>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybových činností jedná v duchu fair play : dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Pohybové hry s různým zaměřením a využitím netradičního náčiní při cvičení.</p> <p>Průpravné úpoly- přetahy a přetlaky. Rytmická a kondiční cvičení.</p> <p>Atletika: rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Gymnastika : průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti.</p> <p>Základy sportovních her, spolupráce ve hře, utkání dle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě.</p> <p>Chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu.</p> <p>Chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu.</p>		<p>OSV 6</p> <p>OSV 9</p>
Činnosti podporující	užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví	Komunikace v TV- základní tělocvičné		OSV 8 komunikace

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
pohybové učení	<p>cvičí podle popisu cvičení</p> <p>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p>	<p>názvosloví osvojovaných činností, organizace při TV</p> <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží</p> <p>zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>Měření výkonů, základní pohybové testy</p> <p>Sledování sportovního dění(média)</p>		OSV 7 mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost, vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu).</p> <p>Příprava před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení.</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti na správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití</p>	<p>PŘ</p>	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>zvládá dle svých schopností osvojované pohybové dovednosti a pohybové hry</p> <p>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybových činností</p> <p>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Pohybové hry s různým zaměřením a využitím netradičního náčiní při cvičení.</p> <p>Rytmická a kondiční cvičení.</p> <p>Atletika- rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Gymnastika – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti.</p> <p>Základy sportovních her, spolupráce ve hře, utkání dle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě. Chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu.</p>		<p>OSV 4</p> <p>OSV 6</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti podporující pohybové učení	užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví cvičí podle popisu cvičení	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností. Základní organizace prostoru a činností.		OSV 8
	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží, zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly.		OSV 7 OSV 9
	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření výkonů, základní pohybové testy		
	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Sledování sportovního dění(média)		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících, dělený na skupiny dívek a chlapců:

v 6. ročníku 2 hodiny

v 7. ročníku 2 hodiny

v 8. ročníku 2 hodiny

v 9. ročníku 2 hodiny

Výuka probíhá převážně v tělocvičně, na školním hřišti a v terénu.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova směřuje:

- k nácviku a výcviku pohybově – herních dovedností
- k udržení a zlepšování úrovně pohybových schopností
- vytvoření kladného a trvalého vztahu k celoživotní pohybové aktivitě
- využívání různých druhů informačních zdrojů pro rozšiřování vědomostí potřebných k dalšímu vývoji člověka

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat OSV, MUV a MEV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- učitel pomáhá žákům poznávat smysl a cíl svých pohybových aktivit
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel vede žáka k vnímání vlastního pokroku
- učitel napomáhá žákům zpracovat informace o pohybových aktivitách školy
- učitel usměrňuje žáka v plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti
- učitel vede žáka k používání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího a diváka

Kompetence k řešení problémů

- učitel pomáhá žákům tvořit nejrůznější problémové situace a plánovat způsoby řešení
- učitel podporuje žáka kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, obhajovat svá rozhodnutí
- učitel vede žáka uvědomit si zodpovědnost svých rozhodnutí a následky svých činů
- učitel aktivizuje žáka k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vyžaduje od žáka osvojit si kultivovaný ústní projev
- učitel aktivizuje žáka, aby se účinně zapojoval do diskuse
- učitel vede žáka ke spolupráci
- učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- učitel pomáhá žákům osvojit si komunikaci na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáka ke spolupráci ve skupině
- učitel vyžaduje od žáka podíl na vytváření pravidel práce v týmu
- učitel formuje v žákovi tvorbu pozitivní představy o vlastní osobě
- učitel pomáhá žákovi přijímat úspěchy i nezdary
- učitel vysvětlí žákům potřebu požádat o pomoc a umět ji také poskytnout

Kompetence občanské

- učitel formuje v žákovi morálně-volní charakterové vlastnosti
- učitel pomáhá žákovi zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- učitel učí žáka toleranci a respektování názorů spolužáků
- učitel se snaží aktivně zapojovat žáky do sportovních aktivit
- učitel vede žáka k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany svého zdraví
- učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování
- učitel staví žáka do rolí (hráče, rozhodčího i diváka), vyžaduje uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí
- učitel hodnotí žáka na základě jasných kritérií činností a výsledků

Kompetence pracovní

- učitel vyžaduje od žáků spoluorganizovat svůj pohybový režim
- učitel vede žáka k efektivitě při organizování vlastní práce
- učitel umožní žákovi poskytovat základní první pomoc
- učitel pomáhá žákovi využívat znalosti a dovednosti v běžné praxi
- učitel vyžaduje od žáků dodržovat obecná pravidla bezpečnosti a slušného chování

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
Ročník: 6.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví	Žák dle svých schopností:			
	Osvojí si a dodržuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně, v přírodě i v silničním provozu	Bezpečnost práce v TV, školní řád TV, pravidla přesunu v terénu		
	Začíná zařazovat pohybovou aktivitu do svého denního režimu formou rekreačního až výkonnostního sportu. Odmítá drogy a jiné škodliviny pro neslučitelnost se zdravím a sportem.	Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim pohybové aktivity rekreační sport výkonnostní sport	Výchova ke zdraví Přírodopis	OSV1
Usiluje o zlepšení a udržení úrovně svých pohybových schopností.	Rozvoj schopností: rychlostních vytrvalostních silových koordinačních		OSV2	
Naučí se zásadám zatěžování organismu.	Zdravotně orientovaná zdatnost: kondiční programy manipulace se zátěží			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Nacvičí a pochopí využití cvičebních technik k odstranění projevů zdravotních oslabení.</p> <p>Používá zásad hygieny v běžném životě. Vhodně reaguje na podmínky prostředí (např. teplota, znečištění ovzduší) a přizpůsobí své pohybové aktivity. Naučí se poskytovat zásady první pomoci a odsun zraněného.</p> <p>Usiluje o zvládnutí nácviku, zdokonalení, udržení pohybových a herních dovedností v základních sportovních odvětví.</p> <p>Zpětně posuzuje kvalitu provedení osvojené pohybové činnosti a hledá příčiny nedostatků.</p> <p>Zvládne aplikovat osvojené pohybové dovednosti ve hře nebo</p>	<p>Prevence a korekce jednostranné zátěže - svalových dysbalancí (cvičení): průpravná, kondiční koordinační, relaxační kompenzační, spinální vyrovnávací, speciální kreativní</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: hygiena vhodné oblečení, obuv improvizované ošetření odsun raněného</p> <p>Pohybové hry Netradiční pohyb. hry Gymnastika: - akrobacie, přeskok - kondiční - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí (hrazda, kladina, švédská bedna, koza, trampolína) - rytmičká a tance Úpoly:</p>	<p>Výchova ke zdraví 6. Přírodopis 8. Hudební výchova 6-9. Anglický jazyk 6-9.</p>	<p>MUV2 OSV3 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>v soutěži dle svých individuálních předpokladů .</p> <p>Snaží se spojit pohybový projev s hudebním vnímáním, projevit kreativitu a cítit estetický prožitek.</p> <p>Rozvíjí pozitivní charakterové a morálně – volní vlastnosti např. cílevědomost, ctízádnost, iniciativu, herní kázeň, rozhodnost, odvahu a cit pro kolektivní výkon.</p> <p>Užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího i diváka.</p>	<p>- střehové postoje, držení</p> <p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy startů - rychlý běh - vytrvalý běh (na dráze, v terénu) - štafetový běh - skok do dálky, do výšky - hod míčkem - běžecká abeceda <p>Sportovní hry: (Volejbal, Košíková, Fotbal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - utkání <p>Plavání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotní - plavecké styly - aquagymnastika - skoky do vody <p>Bruslení:</p> <p>Komunikace v TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborná terminologie - smluvené povely, gesta - značky - vzájemná komunikace 	<p>Matematika 6. Dějepis 6-9. Výchova k občanství 6-9. Výchova ke zdraví 6,8.</p>	<p>OSV9</p> <p>OSV10</p> <p>OSV7</p> <p>OSV8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Používá k pohybové činnosti vhodnou výzbroj a výstroj. Záměrně nic nepoškozuje, učí se jak postupovat při opravách a ukládání materiálu.</p> <p>Rozumí základním olympijským myšlenkám - čestné soupeření, pomoc handicapovaným lidem, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu. Sleduje významné události ve sportu.</p> <p>Užívá osvojená pravidla a práva na úrovni cvičence, rozhodčího i diváka. Spolurozhoduje již osvojené hry a soutěže. Spolupracuje a dodržuje taktiku směřující k úspěchu družstva.</p> <p>Vyhodnotí určené prvky pohybové činnosti a dokáže změřit výkonnostní úroveň své tělesné zdatnosti jednoduchými testy.</p>	<p>Organizace prostoru a pohybových činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstroj, výzbroj - výběr a ošetřování <p>Historie a současnost sportu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné sport. soutěže - významní sportovci <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry, závody, soutěže <p>Zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů - posuzování pohybových dovedností 		<p>OSV9:</p> <p>OSV10</p> <p>OSV11</p> <p>MEV5</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví	Žák dle svých schopností: Osvojí si a dodržuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně, v přírodě i v silničním provozu.	Bezpečnost práce v TV, školní řád TV, pravidla přesunu v terénu	Výchova ke zdraví Přírodopis	OSV1
	Zařazuje pohybovou aktivitu do svého denního režimu formou rekreačního až výkonnostního sportu. Odmítá drogy, alkohol, kouření a jiné škodliviny pro neslučitelnost se zdravím a sportem.	Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim pohybové aktivity rekreační sport výkonnostní sport		
	Aktivně spolupracuje na zlepšování a následné udržení úrovně svých pohybových schopností.	Rozvoj schopností: rychlostních vytrvalostních silových koordinačních		
Uplatňuje zásady přiměřeného zatěžování vlastního organismu.	Zdravotně orientovaná zdatnost: kondiční programy manipulace se zátěží		OSV2	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Nacvičí, pochopí a uplatní cvičební techniky k odstranění projevů zdravotních oslabení. Využívá kompenzační a relaxační techniky k překonání fyzické i duševní únavy.	Prevence a korekce jednostranné zátěže - svalových dysbalancí (cvičení): průpravná, kondiční koordinační, relaxační kompenzační, spinální vyrovnávací, speciální kreativní		
	Používá zásad hygieny v běžném životě. Vhodně reaguje na podmínky prostředí (např. teplota, znečištění ovzduší) a přizpůsobí své pohybové aktivity. Naučí se poskytovat zásady první pomoci a odsun zraněného.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: hygiena vhodné oblečení, obuv improvizované ošetření odsun raněného		
	Usiluje podle individuálních schopností zvládnout nácvik, zdokonalení, udržení a aplikaci pohybových i herních dovedností v základních sportovních odvětvích.	Pohybové hry Netradiční pohyb. hry Gymnastika: - akrobacie, přeskok - kondiční - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí (hrazda, kladina, švédská bedna, koza, trampolína, kruhy) - rytmičká a tance	Zeměpis 8. Výchova ke zdraví 6. Přírodopis 8. Hudební výchova 6-9. Anglický jazyk 6-9.	MUV2 OSV3 OSV5 OSV6 OSV7
	Zpětně posuzuje vlastní kvalitu provedení osvojené pohybové činnosti a hledá příčiny nedostatků. Zvládne aplikovat osvojené			

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>pohybové dovednosti ve hře nebo v soutěži podle svých individuálních fyzických i psychických předpokladů .</p> <p>Snaží se spojit pohybový projev s hudebním pocitem, projevit kreativitu a vnímat vnitřní estetický prožitek.</p> <p>Upevňuje pozitivní charakterové a morálně – volní vlastnosti např. cílevědomost, ctížádost, iniciativu, herní kázeň, rozhodnost, odvahu a cit pro kolektivní výkon.</p>	<p>Úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - střehové postoje, držení <p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy startů - rychlý běh - vytrvalý běh (na dráze, v terénu) - štafetový běh - skok do dálky, do výšky - hod míčkem, granátem - běžecká abeceda <p>Sportovní hry: (Volejbal, Košíková, Fotbal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - utkáni <p>Plavání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotní - plavecké styly - aquagymnastika - skoky do vody <p>Bruslení:</p> <p>Lyžování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecké lyžování - sjezdové lyžování - bezpečný pohyb v zimní horské krajině - jízda na vleku - základy orientace 		<p>OSV8</p> <p>OSV9:</p> <p>OSV10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>Užívá osvojenou odbornou terminologii, gestikulaci a komunikaci na úrovni cvičence, rozhodčího i diváka.</p> <p>Vybere k pohybové činnosti vhodnou výzbroj a výstroj. Záměrně nic nepoškozuje, učí se jak postupovat při opravách a správnému ukládání materiálu.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - táboření – přežití v přírodě - turistické dovednosti: ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody + potravy + tepla - ochrana přírody - příprava a dokumentace turistické akce - pravidla bezpečnosti silničního provozu (chodec, cyklista) <p>Komunikace v TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborná terminologie - smluvené povely, gesta - značky - vzájemná komunikace <p>Organizace prostoru a pohybových činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstroj, výzbroj - výběr a ošetřování 	<p>Matematika Dějepis Výchova k občanství Výchova ke zdraví</p>	<p>OSV7</p> <p>OSV8</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Uplatňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným lidem, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu. Sleduje významné události ve sportu.</p> <p>Užívá osvojená pravidla a terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího i diváka. Spolurozhoduje již osvojené hry a soutěže. Spolupracuje a dodržuje taktiku směřující k úspěchu družstva.</p> <p>Vyhodnotí určené prvky pohybové činnosti a dokáže změřit výkonnostní úroveň své tělesné zdatnosti jednoduchými testy.</p>	<p>Historie a současnost sportu: - významné sport. soutěže - významní sportovci</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností: - hry, závody, soutěže</p> <p>Zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech: - měření výkonů - posuzování pohybových dovedností</p>		<p>OSV9</p> <p>OSV10</p> <p>OSV11</p> <p>MEV5</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 8.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví	Žák dle svých schopností: Osvojí si, dodržuje a uplatňuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně, v přírodě i v silničním provozu.	Bezpečnost v TV, školní řád TV Přesun a chůze v terénu	Výchova ke zdraví Přírodopis	OSV1
	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem od formy rekreační až po výkonnostní. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportovní etikou.	Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim pohybové aktivity rekreační sport výkonnostní sport		
	Udržuje a zlepšuje úroveň svých pohybových schopností.	Rozvoj schopností: rychlostních vytrvalostních silových koordinačních		
Aplikuje zásady zatěžování, změří úroveň své tělesné zdatnosti za pomoci jednoduchých testů. Usiluje o zlepšování své tělesné	Zdravotně orientovaná zdatnost: kondiční programy manipulace se zátěží		OSV2	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	zdatnosti a v souvislosti volí vhodný rozvojový program.			
	Používá cvičebních technik k odstranění projevů zdravotních oslabení. Využívá základních kompenzačních a relaxačních technik k překonávání únavy.	Prevence a korekce jednostranné zátěže - svalových dysbalancí (cvičení): průpravná, kondiční koordinační, relaxační kompenzační, spinální vyrovnávací, speciální kreativní		
	Upraví svou pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a prostředí. Zná základní zásady poskytování první pomoci, zvládá zajištění odsunu zraněného, předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou pohybovou činnost.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: hygiena vhodné oblečení, obuv improvizované ošetření odsun raněného		
	Usiluje o nácvik, zdokonalení, udržení pohybových a herních dovedností v základních sportovních odvětvích. Samostatně se připravuje před pohybovou činností ve shodě s	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohyb. hry Gymnastika: - akrobacie, přeskoky - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí	Zeměpis 8. Výchova ke zdraví 6. Přírodopis 8. Hudební výchova 6-9. Anglický jazyk 6-9.	MUV2 OSV3 OSV5 OSV6

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>budoucí hlavní zátěží.</p> <p>Zhodnotí provedení osvojované pohybové činnosti, označí nedostatky a možné příčiny.</p> <p>Zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti aplikovat ve hře nebo v soutěži.</p> <p>Snaží se skoorinovat kvalitní pohybový projev s vnímáním hudby, zapojit kreativitu a estetickou prožitkovost.</p>	<p>(hrazda, kladina, švédská bedna, koza, trampolína)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmičká a kondiční - tance <p>Úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - střehové postoje, držení - pohyb v postoji <p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy startů - rychlý běh - vytrvalý běh (na dráze, v terénu) - překážkový běh - štafetový běh - skok do dálky, do výšky - hod míčkem, granátem - vrh koulí - běžecká abeceda <p>Sportovní hry: (Volejbal, Košíková, Fotbal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - utkání <p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přesun, chůze v terénu - ochrana přírody - základy orientačního běhu 		<p>OSV7</p> <p>OSV8</p> <p>OSV9</p> <p>OSV10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti podporující pohybové učení	<p>Prakticky užívá osvojené odborné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře zpráv a uživatele internetu.</p> <p>Upevňuje pozitivní charakterové a mravní vlastnosti: cílevědomost, iniciativu, herní kázeň, rozhodnost, odvahu a cit pro kolektiv.</p> <p>Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.</p>	<p>Plavání: - plavecké dovednosti - zdokonalení plaveckého způsobu - aquagymnastika - skoky do vody - prvky zdravotního plavání Bruslení</p> <p>Komunikace v TV: - odborná terminologie - smluvené povely, gesta - značky - vzájemná komunikace</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností: - nestandardní podmínky - výstroj, výzbroj - výběr a ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu: - významné sport. soutěže - významní sportovci</p>	<p>Matematika Dějepis Výchova k občanství Výchova ke zdraví</p>	<p>OSV7 OSV8</p> <p>OSV9</p> <p>OSV10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Aplikuje osvojená pravidla a práva na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka i organizátora jednoduchých turnajů nebo závodů. Spolurozhoduje osvojené hry a soutěže. Dohodne se na spolupráci, dodržuje jednoduchou taktiku vedoucí k úspěchu družstva.</p> <p>Pozoruje určené prvky a výkony pohybových činností, provede evidenci, zpracování naměřených dat a vyhodnocení. Podílí se na prezentaci výsledků.</p>	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností: - hry, závody, soutěže</p> <p>Zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech: - měření výkonů - posuzování pohybových dovedností</p>		<p>OSV11</p> <p>MEV5</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
 Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>Dodržuje a uplatňuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně, v přírodě i v silničním provozu.</p> <p>Aktivně organizuje vlastní pohybový režim. Pohybové činnosti od formy rekreační až po sportovní – výkonnostní zařazuje pravidelně a cílevědomě. Zaujímá záporný postoj k drogám a dalším návykovým látkám pro neslučitelnost se zdravím a sportovní morálkou.</p> <p>Udržuje a zvyšuje úroveň svých pohybových schopností.</p> <p>Zvládá zásady přiměřeného zatěžování organismu, usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti a</p>	<p>Bezpečnost v TV, školní řád TV Přesun a chůze v terénu</p> <p>Význam pohybu pro zdraví: pohybový režim pohybové aktivity rekreační sport výkonnostní sport</p> <p>Rozvoj schopností: rychlostních vytrvalostních silových koordinačních</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost: kondiční programy</p>	<p>Výchova ke zdraví Přírodopis</p>	<p>OSV1 OSV2</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>používá vhodné cvičební programy. Dokáže objektivně změřit úroveň své tělesné zdatnosti za pomoci jednoduchých testů.</p> <p>Při projevech zdravotních oslabení a civilizačních chorob používá cvičebních technik zaměřených na zmírnění nebo odstranění projevů. Používá základních kompenzačních a relaxačních technik k překonávání únavy.</p> <p>Sleduje údaje o znečištění ovzduší, životního prostředí a klimatu. Vzhledem k získaným informacím upraví délku a intenzitu zátěže pohybových aktivit.</p> <p>Dokáže účinně poskytnout základní zásady první pomoci, zvládne zajistit odsun zraněného, předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou pohybovou činnost.</p>	<p>manipulace se zátěží</p> <p>Prevence a korekce jednostranné zátěže - svalových dysbalancí (cvičení): průpravná, kondiční koordinační, relaxační kompenzační, spinální vyrovnávací, speciální kreativní</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: hygiena vhodné oblečení, obuv improvizované ošetření odsun raněného</p>		

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<p>Aktivně se zapojuje do nácviku, procvičení a dlouhodobého upevnění pohybově - herních dovedností v základních sportovních odvětvích.</p> <p>Samostatně a cílevědomě se pohybově připravuje na následující formu hlavní zátěže.</p> <p>Objektivně hodnotí osvojené pohybové činnosti, dokáže označit nedostatky a možné příčiny.</p> <p>Použije v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti ve hře nebo v soutěži.</p> <p>Snaží se kreativně a esteticky, autorským způsobem spojit pohybový projev s vnímáním hudby.</p>	<p>Pohybové hry s různým zaměřením</p> <p>Netradiční pohyb. hry</p> <p>Gymnastika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie, přeskoky - cvičení s náčiním - cvičení na náradí (hrazda, kladina, švédská bedna, koza, trampolína) - rytmická a kondiční - tance <p>Úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - střehové postoje, držení - pohyb v postoji <p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy startů - rychlý běh - vytrvalý běh (na dráze, v terénu) - překážkový běh - štafetový běh - skok do dálky, do výšky - hod míčkem, granátem - vrh koulí - běžecká abeceda <p>Sportovní hry: (Volejbal, Košíková, Fotbal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace 	<p>Zeměpis</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Přírodopis</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Anglický jazyk</p>	<p>MUV2</p> <p>OSV3</p> <p>OSV5</p> <p>OSV6</p> <p>OSV7</p> <p>OSV8:</p> <p>OSV9:</p> <p>OSV10</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Činnosti podporující pohybové učení	<p>Zvládá používat osvojené odborné názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře zpráv a uživatele internetu.</p> <p>Upevňuje své pozitivní charakterové a mravní vlastnosti: cílevědomost, iniciativu, herní kázeň, rozhodnost, odvahu a cit pro kolektiv.</p>	<p>- utkání Turistika a pobyt v přírodě: - přesun, - chůze v terénu se zátěží - ochrana přírody - základy orientačního běhu Plavání: - plavecké dovednosti - zdokonalení plaveckého způsobu - aquagymnastika - skoky do vody - prvky zdravotního plavání Bruslení</p> <p>Komunikace v TV: - odborná terminologie - smluvené povely, gesta - značky - vzájemná komunikace</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností: - nestandardní podmínky - výstroj, výzbroj - výběr a ošetřování</p>	<p>Matematika Dějepis Výchova k občanství Výchova ke zdraví</p>	<p>OSV7 OSV8</p> <p>OSV9</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Prosazuje tvořivě ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.</p> <p>Osvojená pravidla a práva uplatní v roli cvičence, rozhodčího, diváka i organizátora jednoduchých turnajů nebo závodů. Spolurozhoduje osvojené hry a soutěže. Domluví se na spolupráci, dodržuje jednoduchou taktiku vedoucí k úspěchu družstva.</p> <p>Objektivně sleduje určené dovednosti a pohybové výkony, provede evidenci, zpracování naměřených dat a vyhodnocení. Podílí se na prezentaci výsledků.</p>	<p>Historie a současnost sportu: - významné sport. soutěže - významní sportovci</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností: - hry, závody, soutěže</p> <p>Zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech: - měření výkonů - posuzování pohybových dovedností</p>		<p>OSV10</p> <p>OSV11</p> <p>MEV5</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Obsahem **práce s drobným materiálem** je vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů, seznamování se s funkcí a využití pracovních pomůcek a materiálů, osvojování si jednoduchých pracovních postupů a organizace práce, poznávání lidových zvyků, tradic a řemesel

Konstrukční činnosti jsou realizovány při práci se stavebnicemi (plošnými, prostorovými, konstrukčními), při sestavování modelů a při práci s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce učí žáky poznávat základní podmínky pro pěstování rostlin, pečovat o nenáročné rostliny, pěstovat rostlin ze semen a pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky pozorování

Příprava pokrmů vede žáky k dodržování pravidel správného stolování a učí je přípravě jednoduchého prostírání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učitel učí žáky používat vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a náradí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k tomu, aby si promýšleli pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům rozšiřovat si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- učitel vede žáky k tomu, aby uměli popsat postup práce, aby užívali správnou terminologii

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- učitel umožňuje žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel dbá na správné a zodpovědné zacházení s pracovními pomůckami

Časové a organizační vymezení:

Předmět Pracovní činnosti je vyučován v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracují ve třídě, na školním pozemku nebo v cvičné kuchyňce (v prostorách školní jídelny - stolování). Podle pokynů učitele dodržují zásady bezpečné práce, pracují samostatně nebo ve skupinách.

Průřezová témata v tomto předmětu: OSV, EV

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Ročník: 1.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p>	<p>Papír, karton – skládání, ohýbání, trhání, stříhání lepení</p> <p>Přírodniny – navlékání, lepení</p> <p>Textil – stříhání, lepení</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p>	VV,PRV	OSV 1 OSV 9
Konstrukční činnosti	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Práce se stavebnicí		OSV 6

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pěstitelské práce	provádí pozorování přírody, pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin Péče o pokojové rostliny		EV 4
Příprava pokrmů	chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování		OSV 7

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Ročník: 2.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p>	<p>Papír, karton – skládání, ohýbání, trhání, stříhání lepení</p> <p>Přírodniny – navlékání, lepení</p> <p>Textil – stříhání, lepení, šití</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>Práce se stavebnicí</p>	VV, PRV	OSV OSV 5
Konstrukční činnosti	<p>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí</p>			OSV 6
Pěstitelské práce	<p>provádí pozorování přírody, zaznamenává výsledky pozorování, pečuje o nenáročnou rostlinu</p>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>Péče o pokojové rostliny</p>	PRV	EV 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Příprava pokrmů	chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování	Pravidla správného stolování, nácvik udržování pořádku	PRV	OSV 7

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Ročník: 3.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p>	<p>Papír, karton – skládání, ohýbání, trhání, stříhání lepení</p> <p>Přírodniny – navlékání, lepení</p> <p>Textil – stříhání, lepení, šití</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>Práce se stavebnicí</p>	<p>VV,PRV</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p>
Konstrukční činnosti	<p>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí</p>			OSV 6
Pěstitelské práce	<p>provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování, pečuje o nenáročnou rostlinu</p>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>Péče o pokojové rostliny</p>	<p>PRV</p>	EV 4

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Příprava pokrmů	chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování	Pravidla správného stolování, jednoduchá úprava stolu Nácvik udržování pořádku a čistoty pracovních ploch	PRV	OSV 7

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Ročník: 4.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic, podílí se na výzdobě školy</p> <p>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu,</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Vlastnosti materiálů - přírodniny, papír a karton, textil, drát, plast</p> <p>ohýbání, řezání, stříhání, lepení, spojování</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	PŘ, LV	OSV 1
Konstrukční činnosti	<p>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Stavebnice/plošné, prostorové a konstrukční/</p> <p>Práce s návodem, předlohou a schématem</p>	ČJ	OSV 6

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pěstitelské práce	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny provádí jednoduché pěstitelské činnosti,samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí,pečuje o okolí školy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pěstování pokojových rostlin Pokusy a pozorování Rostliny jedovaté,rostliny jako drogy Úprava okolí školy	PŘ	EV 4 OSV 3
Příprava pokrmů	orientuje se v základním vybavení kuchyně dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch,dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin Kuchyňská zařízení Úprava stolu Bezpečnost při práci Zdobení vánočního a velikonočního cukroví, Pomazánky, saláty.	PŘ	OSV 7

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Ročník: 5.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	<p>Žák dle svých schopností:</p> <p>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic, podílí se na výzdobě školy volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Vlastnosti materiálů - přírodniny, papír a karton, textil, drát, plast ohýbání, řezání, stříhání, lepení, spojování</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	PŘ, LV	OSV 1 OSV 3 OSV 5
Konstrukční činnosti	<p>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Stavebnice/plošné, prostorové a konstrukční/ Práce s návodem, předlohou a schématem</p>	ČJ	OSV 6

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pěstitelské práce	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí, pečuje o okolí školy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pěstování pokojových rostlin Pokusy a pozorování Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy Úprava okolí školy	PŘ	EV 4 OSV 3
Příprava pokrmů	orientuje se v základním vybavení kuchyně dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin Kuchyňská zařízení Úprava stolu Bezpečnost při práci Zdobení vánočního a velikonočního cukroví, Pomazánky, saláty, jednohubky, chlebíčky	PŘ	OSV 7 OSV 9

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na 2. stupni je vyučován předmět pracovní činnosti ve třech ročnících, 7. až 9. po jedné hodině týdně.

Realizuje v těchto tematických okruzích:

- v 7. ročníku příprava pokrmů, pěstitelské práce a chovatelství nebo práce s technickými materiály
- v 8. ročníku svět práce a příprava pokrmů
- v 9. ročníku svět práce a využití digitálních technologií

Předmět vyučujeme ve skupinách, v daném ročníku vždy jedno pololetí jeden tematický okruh. Vyučuje se převážně v odborných učebnách.

Vzdělávací obsah je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- dodržujeme individuální přístup k žákům
- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- rozvíjíme logické a samostatné myšlení
- vedeme žáky ke schopnosti sebehodnocení
- využíváme mezipředmětových vztahů
- podněcujeme tvořivou činnost žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému vyhodnocování situace a vyhodnocování praktických závěrů
- zařazujeme do výuky rozmanité aktivity (praktická cvičení, práce v kuchyni apod.)
- vedeme žáky ke schopnosti získávat informace z různých zdrojů a vzájemně je propojovat a prakticky využívat
- učíme žáky kriticky myslet

Kompetence komunikativní

- dbáme na hlasitý, souvislý, přesný a výstižný projev
- vedeme žáky k práci s textem
- podporujeme přátelské vztahy ve skupině
- rozvíjíme schopnost žáků využívat různé druhy informačních technologií a prostředků
- učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj názor
- vedeme žáky ke schopnosti poslouchat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima ve skupině
- učíme žáky spolupracovat s ostatními
- připravujeme žáky k tomu, aby byli schopni správně se vyjadřovat, uplatňovat svá práva
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni plnit si své povinnosti
- vedeme ke schopnosti empatie

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na jiné
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím a kulturnímu dědictví národa
- využíváme různých výročí a svátků
- motivujeme žáky ke zkoumání názorů a pohledů jiných lidí
- vedeme žáky k šetrnosti, k nutnosti neplýtvat surovinami, energií, vodou – ochrana životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vytváření kladného vztahu k práci
- vedeme je k profesní orientaci
- učíme žáky vytrvalosti a soustavnosti při práci
- učíme žáky plánovat si práci, osvojit si dovednosti a návyky v kuchyni
- rozvíjíme u žáků schopnost kriticky posoudit vlastní schopnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Tematický okruh: PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Úvod	Žák dle svých schopností: - zná zásady bezpečnosti a hygieny práce, - dokáže poskytnout 1. pomoc při úrazu na školním pozemku	Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Poskytnutí 1.pomoci při úrazu.	Př 8	
Základní podmínky pro pěstování rostlin	- pozná půdu jako jednu z nutných podmínek života - naučí se ovládat a pracovat s odbornými pojmy - seznámí se s nutností ochrany půdy a rostlin. - pozná vliv člověka na životní prostředí a význam péče o půdu a rostliny. - se seznámí jak půdu chránit půdu i rostliny	Význam, vznik a rozdělení půd. Zpracování půdy, výživa rostlin. Ochrana rostlin a půdy.	Z 6 Ch 8 Čj Př	
Pěstování rostlin	- chápe význam zeleniny pro zdraví člověka. - pozná hlavní druhy zeleniny - použije vhodné pracovní postupy pěstování rostlin a květin	Význam a rozdělení. Osivo a sadba. Podmínky a zásady pěstování.	Př Vkz Čj M	

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Chovatelství	<p>v praxi a užije květiny k dekoraci</p> <p>- pozná hlavní léčivé byliny a jejich využití</p> <p>- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat</p> <p>- seznámí se se zásadami bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dovede poskytnout 1. pomoc i při úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>Pěstování vybraných druhů rostlin</p> <p>Léčivé rostliny</p> <p>Chov domácích zvířat</p> <p>Bezpečnost a hygiena při práci</p>	<p>PC8</p> <p>VO6</p> <p>Čj 6 - 9</p> <p>Př 8</p> <p>Tv 6 - 9</p>	<p>OSV 1,2,6,8</p> <p>VDO 1</p> <p>EV 3</p> <p>OSV 1 – 11</p> <p>VDO 1,4</p> <p>MOV 1,2</p> <p>EV 3,4</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Tematický okruh: PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup z ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Práce s technickými materiály	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>dokáže provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologické postupy a kázeň</p> <p>má představu o výběru vhodného materiálu, pracovních nástrojů a nářadí pro zadané jednoduché technické úkoly</p> <p>je schopný si svoji pracovní činnost naplánovat a zorganizovat</p> <p>připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku a dokáže používat technickou dokumentaci</p> <p>dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>organizace práce, technologické postupy, technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p> <p>úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	<p>Př - dřeviny</p> <p>VV – náčrty, výkresy</p> <p>Př – ochrana životního prostředí</p>	<p>OSV - 1</p> <p>OSV - 5</p> <p>OSV - 3</p> <p>OSV - 10</p> <p>EV – 3,4</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Tematický okruh: PŘÍPRAVA POKRMŮ
Ročník: 7.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Kuchyně	Žák dle svých možností: - používá a zná vybavení kuchyně a bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče	základní vybavení kuchyně a bezpečnost při používání běžných kuchyňských spotřebičů	VO	MuV2
	- dokáže poskytnout první pomoc při drobném úrazu v kuchyni - udržuje pořádek a čistotu během přípravy pokrmů	bezpečnost a hygiena provozu, pravidla první pomoci při úrazech v kuchyni udržování čistoty a pořádku, při přípravě pokrmů, hygiena provozu čistící prostředky	VkZ	MuV2 OSV, M11 EV (3) EV (4)
2. Příprava pokrmů	- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé a vyvážené výživy	- základní postupy při přípravě pokrmů za studena a při jejich tepelném zpracování - zásady zdravé a vyvážené výživy - pozná různé druhy ovoce	PŘ – zdravý způsob života, vliv výživy na zdraví člověka PŘ – druhy ovoce, zeleniny, obilovin atd.	EV (1)

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3. Základy stolování	- dodržuje základní pravidla stolování a společenského chování u stolu	a zeleniny - jednoduché prostírání, obsluha a chování při stolování		OSV (5) OSV (7)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Tematický okruh: PŘÍPRAVA POKRMŮ
Ročník: 8

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Kuchyně	<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže bezpečně obsluhovat základní spotřebiče - dokáže poskytnout účinnou první pomoc při poranění v kuchyni a ošetří lehčí zranění - umí provádět úklid pracovních ploch a nádobí - zachází bezpečně a šetrně s čisticími prostředky - pochopí význam ochrany životního prostředí - dokáže samostatně upravit stůl pro běžné stolování 	<p>Vybavení kuchyně, nádobí a spotřebiče</p> <p>Bezpečnost při práci v kuchyni</p> <p>První pomoc při úrazech v kuchyni</p> <p>Hygiena, udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky</p>	<p>PŘ – ochrana přírody</p> <p>Fy – hoření, elektřina</p>	<p>MUV(2)</p> <p>EV(1,3,4)</p> <p>OSV(5, 8, 11)</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
2. Potraviny a jejich jednoduchá úprava	- ovládá základní postupy při nákupu a skladování potravin	Výběr, nákup potravin a jejich skladování	PŘ – druhy ovoce, zeleniny, obilovin atd. Pč – pěstování různých plodin	EV (1) OSV (5) OSV (7)
	- je schopen připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava pomazánek, salátů Polévky Pokrmy z masa a ryb Příkrmy a přílohy Dezerty a moučníky		
3. Příprava pokrmů a stolování	- dodržuje základní pravidla stolování a společenského chování u stolu	Sváteční prostírání, obsluha a chování při stolování		

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**
 Tematický okruh: **SVĚT PRÁCE**
 Ročník: **8.**

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Sebepoznání	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>charakterizuje nejdůležitější osobnostní kvality, rozpoznává své silné a slabé stránky</p> <p>realisticky volbu povolání spojuje se sebepoznáváním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním informací</p> <p>samostatně vyhledává potřebné informace</p>	<p>Volba profesní orientace</p> <p>zdravotní stav temperament technika sebepoznávání osobní zájmy a cíle osobní vlastnosti a schopnosti sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace</p>	VO	MeV5 MeV7 OSV3
2. Volba profesní orientace	<p>Orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách, grafech</p> <p>umí s dostatečnou mírou sebejistoty vyplňovat frekventované tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky</p> <p>zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech SŠ</p>	<p>Možnosti vzdělávání</p> <p>práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb práce s materiály získanými z ÚP a organizací zabývajících se volbou povolání možnosti vzdělávání -</p>		OSV2 VDO2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>posuzuje své možnosti při rozhodování o volbě vhodného vzdělávání a profesní přípravy</p> <p>využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení,</p> <p>práce s materiály získanými ze SŠ - vyhledání informací na internetu</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Tematický okruh: SVĚT PRÁCE
Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Trh práce	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>přemýšlí o alternativních řešeních v klíčových životních situacích a ví si rady v situacích spojených s případným neúspěchem</p> <p>zdůvodní svůj dosavadní náhled na budoucí povolání</p> <p>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>plánuje po krocích svoji budoucnost, stanovuje si realistické a splnitelné cíle</p> <p>v modelových situacích prezentuje svou osobu při ucházení se o zaměstnání</p> <p>samostatně vyhledává potřebné informace</p>	<p>Trh práce povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů</p> <p>charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>informace z ÚP (možnosti rekvalifikace), PPP, tisku a internetu</p> <p>adaptace na životní změny</p>		<p>MeV5 MeV7 OSV 3</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
2. Zaměstnání, podnikání	<p>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s možností využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se základními právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>Rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Způsoby hledání zaměstnání, psaní motivačního dopisu, životopisu, pohovor u zaměstnavatele</p> <p>Problémy nezaměstnanosti, úřady práce</p> <p>Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Zákoník práce</p> <p>Druhy a struktura organizací</p> <p>Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>		<p>VDO2</p> <p>OSV1</p> <p>OSV8</p> <p>OSV6</p> <p>MEV1</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Tematický okruh: VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ
 Ročník: 9.

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Digitální technika	<p>Žák dle svých možností:</p> <p>ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Počítač a periferní zařízení (hardware)</p> <p>Digitální fotoaparát</p> <p>Videokamera</p> <p>Přenosné počítače</p> <p>Mobilní telefony</p>	<p>Informační a komunikační technologie</p>	<p>OSV1 OSV5</p>
Digitální technologie	<p>pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</p>	<p>Bezdrátové technologie (Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS)</p> <p>Navigační technologie</p>	<p>Informační a komunikační technologie</p>	<p>OSV1 OSV5</p>

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Jsou realizovány v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Žáci si volí mezi:

- a) konverzací z anglického jazyka a konverzací z německého jazyka
- b) estetikou a finanční gramotností

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Konverzace v anglickém jazyce** se vyučuje jako samostatný předmět na 2. stupni v jednom pololetí 9. ročníku:

časová dotace – 1 vyučovací hodina týdně

Vzdělávání v předmětu Konverzace v anglickém jazyce:

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností žáků a rozvoj slovní zásoby.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci rozvíjeli znalosti a dovednosti nabyté v hodinách anglického jazyka, aby byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích každodenního života na určité úrovni a hovořit s ním o základních tématech. Žáci jsou produktivními i reproduktivními metodami práce (mluvení, poslech a reprodukce slyšeného) vedeni k samostatnějšímu myšlení v cizím jazyce, zvýšení produktivních jazykových dovedností a v neposlední řadě i zvýšení mezinárodního sebevědomí.

Výuka probíhá v odborné učebně, ve které je možno bez problému využít interaktivní tabuli, slovníky, časopisy i knihy.

Prohloubení znalosti cizího jazyka vede žáky k bližšímu pochopení cizojazyčných kultur, jejich tradic a prohlubuje v nich toleranci a zájem o ně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby propojovali získané poznatky do širších celků
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali posoudit vlastní pokrok v učení
- usilujeme o to, aby žáci poznali smysl a cíl učení
- vedeme žáky k tomu, aby uměli ověřovat své výsledky
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vedeme žáky k samostatné práci s cizojazyčnými slovníky a k porozumění poslechu autentických nahrávek

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se o to, aby žáci byli schopni pochopit problém
- vedeme žáky k tomu, aby uměli vyhledat vhodné informace
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni hledat vhodná řešení problémů, tato řešení obhájit a o problému věcně komunikovat
- klademe vhodné otázky
- vytváříme modelové situace
- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- usilujeme o to, aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učíme žáky, aby uměli používat různé prostředky komunikace – ústní, písemnou, internet
- vedeme žáky k souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinách

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách
- podporujeme, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky sebekontroly
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- učíme žáky, aby se uměli zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- klademe důraz na to, aby byli žáci schopni efektivně organizovat svou práci
- vedeme žáky k tomu, aby byli aktivním členem pracovního týmu
- pomáháme žákům najít cestu ke správnému řešení
- zohledňujeme individuální rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Volitelný předmět**Vyučovací předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE****Ročník: 9.**

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
INTRODUCTION	Žák dle svých schopností: Představí sám sebe ostatním Hovoří o tom, co dělal v minulosti Popisuje obrázek	<u>Gramatika</u> - přítomné a minulé časy - předložky času a místa - přídavná jména <u>Slovní zásoba</u> - osobní údaje - časové údaje - popis osoby a místa <u>Mluvení</u> - mluvní cvičení bez předešlé přípravy		
FAMILY	Pojmenuje členy širšího okruhu rodiny Vypráví o jednotlivých členech rodiny, jejich zaměstnání, koníčcích, bydlení, ... Hraje scénky z rodinného života Rozumí jednoduché konverzaci na dané téma	<u>Gramatika</u> - přítomné časy - hovorová angličtina - ukazovací zájmena <u>Slovní zásoba</u> - rodina - svět práce - koníčky - byt a dům <u>Mluvení</u> - intonace - slovní a větný přízvuk	Výchova k občanství	MUV 2 OSV 7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
FREE TIME	Rozumí textům na dané téma Vyhledává informace v autentických materiálech Rozšiřuje slovní zásobu Hovoří o koníčcích, sportu, kultuře a zábavě	<u>Gramatika</u> - přítomné časy <u>Slovní zásoba</u> - koníčky - sport - divadlo, kino, film, kniha <u>Mluvení</u> - správná výslovnost - změna intonace v souvislosti s emocemi		MUV 1
MEDIA	Seznamuje se s různými druhy médií Jmenuje výhody a nevýhody médií Vytváří rozhovor s VIP osobností Vytváří inzerát/reklamu na dané téma Dabuje krátké scény z filmů	<u>Gramatika</u> - přítomné a minulé časy - gramatické výjimky při tvoření novinových titulků <u>Slovní zásoba</u> - média, technologie <u>Mluvení</u> - dabing - intonace, výslovnost	Práce na počítači	MEV 1 MEV 6 MEV 7 OSV 5 OSV 8
TALES	Čte a rozumí krátkým textům Vyhledává v textech požadované informace Dramatizuje přečtené texty Hledá odlišnosti mezi jednotlivými kulturami na základě přečteného	<u>Gramatika</u> - minulé časy - přímá a nepřímá řeč <u>Slovní zásoba</u> - typické fráze - literatura	Český jazyk a literatura	VMEG 1 MUV 1

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MY NEW IDENTITY	Orientuje se v krátkých životopisech Rozumí textu (psanému, mluvenému) a reprodukuje ho Vytváří a vypráví text na téma „Moje nová identita“	<u>Gramatika</u> - přítomné časy <u>Slovní zásoba</u> - identita - charakterové vlastnosti <u>Mluvení</u> - mluvní cvičení po přípravě		OSV 2 OSV 5

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Konverzace v německém jazyce** se vyučuje jako samostatný předmět na 2. stupni v 9. ročníku, 1 pololetí 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Konverzace v německém jazyce:

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Komunikaci, schopnosti dorozumět se v cizím jazyce je podřízena i veškerá výuka gramatiky.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích na určité úrovni a hovořit s ním o jednoduchých- základních tématech. Žáci se seznamují i s psanou, zvukovou formou textu a musí být schopni porozumět čtenému textu. Výběr slov a slovních spojení odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka probíhá většinou v odborných učebnách, ve kterých se využívá dostupných pomocných materiálů.

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, ve kterých se tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, jejich tradic a prohlubuje v nich toleranci a zájem o ně. Vede žáky k využívání různých informačních zdrojů – počítače, cizojazyčné slovníky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- usilujeme o to, aby žáci poznali smysl a cíl učení
- vedeme žáky k tomu, aby propojovali získané poznatky do širších celků
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali posoudit vlastní pokrok v učení
- vedeme žáky k tomu, aby uměli ověřovat své výsledky
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vedeme žáky k samostatné práci s cizojazyčnými slovníky a k porozumění poslechu autentických nahrávek

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se o to, aby žáci byli schopni pochopit problém
- vedeme žáky k tomu, aby uměli vyhledat vhodné informace
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni hledat vhodná řešení problémů, tato řešení obhájit a o problému věcně komunikovat
- klademe vhodné otázky
- vytváříme modelové situace
- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- usilujeme o to, aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učíme žáky, aby uměli používat různé prostředky komunikace – ústní, písemnou, internet
- vedeme žáky k souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinách
- umožňujeme žákům práci s počítačovými programy

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách
- podporujeme, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky sebekontroly
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- učíme žáky, aby se uměli zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- klademe důraz na to, aby byli žáci schopni efektivně organizovat svou práci
- vedeme žáky k tomu, aby byli aktivním členem pracovního týmu
- pomáháme žákům najít cestu ke správnému řešení
- zohledňujeme individuální rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Volitelný předmět**Vyučovací předmět: KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE****Ročník: 9.**

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Im Restaurant	Žák dle svých schopností: zapojí se do rozhovorů na dané téma sestaví jídelní lístek objedná si v restauraci odpovídá na jednoduché otázky na dané téma	jídlo, pití, restaurace typická jídla v německy mluvících zemích	Zeměpis Pracovní činnosti	OSV5 OSV8 VMEG2 MUV1 MUV4
Meine Stadt	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se orientace ve městě odpoví turistovi na jednoduché otázky rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	město, život ve městě	Výchova k občanství Zeměpis	OSV1 OSV8 OSV10 VMEG2
Kultur	seznámí se s německy zpívajícími zpěváky rozumí textu písně, vyhledává požadované informace, doplňuje informace, zpívají na základě vizuální opory rozumí obsahu příběhu vyjádří svůj názor na dané téma dabing	kultura, kino, film	Hudební výchova	OSV5 OSV8 MUV4 VMEG2

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Mein deutsches Buch	rozumí obsahu autentického textu, vyhledává informace, reaguje na otázky jednoduchým způsobem shrne obsah a hlavní myšlenky příběhu	literatura	Český jazyk a literatura	VMEG2 MUV4
Einkaufen	zapojí se do jednoduchého rozhovoru na téma v obchodě zeptá se na základní informace týkající se zboží a jeho ceny, na podobné otázky reaguje rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu v obchodě a nakupování vyhledá požadovanou informaci v autentickém textu napíše jednoduchý text - inzerát	nákupy	Matematika Výchova k občanství	OSV5 OSV7 OSV8 MUV4 MEV3

ESTETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Žáci jsou děleni na skupiny, výuka probíhá 1x týdně. Předmět Est je převážně vyučován v odborné učebně Vv, částečně v plenéru, při návštěvách muzea a galerií, příležitostně v počítačové učebně (výuka počítačové grafiky, digitální fotografie...).

Realizace předmětu je převážně formou seznamování se s přehledem teorie dějin umění a poznávání jiných národních kultur a jejich umění, ale také tvůrčích činností a projektů, zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci estetického díla.

Rozvíjíme zejména estetické vnímání okolního světa, schopnost vyjadřování k různé estetické úrovni umělecké produkce a prezentování vlastního názoru na současné i historické výtvarné umění. Nedílnou součástí výuky Est je získávání estetických návyků při interpretaci, tvorbě a prezentaci výtvarného díla s přihlédnutím na individualitu žáků.

Cílem je vytvoření pozitivního vztahu k výtvarnému, estetickému a vkusnému prostředí a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Žák by se měl naučit obhájit svůj výtvarný názor a zároveň dokázat pochopit, vnímat a tolerovat tvorbu jiných.

K naplňování klíčových kompetencí vede naplňování těchto výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- vedeme žáky, aby při své tvorbě poznávali vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací
- při teoreticky zaměřených hodinách předkládáme takové učební materiály, aby je mohli žáci dále využívat pro své vlastní poznání
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat svou vlastní činnost
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost
- vedeme žáky k sebehodnocení a ke kolektivnímu hodnocení
- prezentujeme práce žáků ve škole i na veřejnosti (např. výstavy a netradiční módní přehlídky ...)

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vedeme žáky k rozpoznání výtvarných problémů a hledání nejvhodnějších způsobů řešení
- umožňujeme volbu různých postupů a technik
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, od přípravy, přes realizaci až k hodnocení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru
- podněcujeme žáky, aby vhodnou formou obhájili svůj názor a tolerovali názory druhých
- klademe dostatek prostoru ke komunikaci různými formami (pomocí výtvarné

- techniky, prostředků, artefaktů ...)
- klademe důraz na etiku komunikace (naslouchání , respektování ...)

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme respektování pravidel při práci v týmu a vzájemné kladné ovlivňování kvality práce
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů školy (plakáty, upoutávky, novoročenky, dárky ...)
- prezentujeme výsledky práce žáků a podporujeme účast ve výtvarných soutěžích
- klademe důraz na environmentální výchovu a vedeme žáky k ekologickému myšlení a třídění odpadu
- zapojujeme žáky do projektů Evropské unie a seznamujeme je s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- doplňujeme výuku o malbu a kresbu v plenéru, návštěvu výstav, galerií a muzeí
- učíme žáky dodržovat hygienická pravidla při práci s výtvarným materiálem
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů
- podporujeme talentované žáky

Volitelný předmět**Vyučovací předmět: ESTETICKÁ VÝCHOVA****Ročník: 9.**

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Úvod Estetika-výchova k estetice v každodenním životě	Žák dle svých schopností: vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a vychází ze zkušeností a reality	Základy estetiky, pojmy, estetické cítění, vkus a nevkus.... Je umění to, co se nám líbí ?		OSV 1,2,5,7,8 VMEG1,2,3 MUV 1,2,4 MEV 5
Design	vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků variuje různé vlastnosti a využívá jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Práce s širokou tematikou, individuální, skupinové, kolektivní, s cílem využít všech dostupných prostředků, technik a formátů Nalezený objekt, sestavený objekt, koláž, asambláž, instalace, záznam události, akční tvorba...		OSV 1,2,5,7,8 VMEG1,2,3 EV 3,4 MUV 1,2,4 MEV 5,6,7

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Umění, které nás obklopuje	vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Místní architektonické památky- rozdělení do jednotlivých krajů. Památná místa, hrady, zámky, podrobněji Prostějov a okolí, olomoucký kraj. Galerie a výstavy, práce s reprodukovánými díly, tvůrčí i slovní reflexe spatřených děl	Dějepis	OSV 1,4,5,8,9 MUV2,4 EV 3,4 MEV 6,7
Výtvarná kultura - přehled dějin umění	vnímá a porovnává výsledky umělecké produkce, dokáže vyjádřit své postřehy a pocity porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů vnímá rozdíly mezi uměleckým vyjádřením a běžnou vizuální produkcí dovede vyjádřit základní specifika uměleckého vyjádření rozpoznává základní formální znaky hlavních uměleckých slohů a směrů a na základě poskytnutých	Výtvarná kultura – teorie dějin umění Základní orientace v uměleckých slozích a hlavních uměleckých směrech	Dějepis	VMEG 1,2,3 OSV 7,8 MUV 1,2,4 MEV 5

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Pohyb a proměna v dokumentu, kouzlo okamžiku</p>	<p>informací řadí konkrétní dílo ke slohu nebo směru interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí, historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků</p> <p>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru dovede využít digitální technologie a užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a vychází ze zkušeností a reality při vlastní tvorbě prezentuje a zhodnotí výsledek své tvorby uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy</p>	<p>Kresba, malba podle fotografie, reprodukce, modelu. Digitální fotografie a krátký videozáznam, reportáž, fotopříběh - další práce v klasických materiálech navazující na fotografie a rozvíjející jejich výrazové možnosti</p>	<p>Informatika</p>	<p>OSV 1,4,5,7,8,9,10,11 VMEG 1,3 EV 3,4 MEV 5,6,7 MUV 1,2,4</p>

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Hudba, pohyb, slovo a naše smysly	<p>užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků</p>	<p>Samostatná nebo společná práce s využitím kombinace vnímání různými smysly. Pohyb, slovo, hudba - prezentace vlastních prací v rámci většího celku , práce v sériích, malby, kresby , kombinované techniky... Samostatná volba prostředků, technik a způsobů výpovědi v rámci zadaného tématu</p> <p>Energie v nás a kolem nás, vztahy a síly, které ovlivňují náš svět</p>		OSV 1,4,5,7,8,9,10,11 VMEG 1,3 EV 3,4 MEV 5,6,7 MUV 1,2,4

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vyučovací předmět **Finanční gramotnost** je zařazen v 9. ročníku jako volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně.

Předmět je vyučován převážně v učebně s interaktivní tabulí a projektorem, na některé hodiny nutno použít i počítačovou učebnu (hlavně k vyhledávání neznámých pojmů a právních řádů spojených s finanční gramotností).

Cílem volitelného předmětu je seznámit žáky s funkcí peněz, hotovostním a bezhotovostním stykem, bankovními produkty, vytvořením životopisu, finančním fungováním domácnosti, pojištěním a právními předpisy spojenými s touto problematikou. Zároveň také využít jejich samostatné kreativity i skupinové práce, vést k zodpovědnosti a efektivnímu využití znalostí z oboru finanční matematiky.

K realizaci klíčových kompetencí vede naplňování těchto výchovných a vzdělávacích kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme přesně a stručně se vyjadřovat užíváním jazyka finanční gramotnosti včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh, rozvíjíme abstraktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- srozumitelně jim vysvětlujeme, co se mají naučit
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učíme se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učíme se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti jiných lidí
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou

Kompetence komunikativní

- učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním jazyka finanční matematiky včetně symboliky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme respektování pravidel při práci v týmu a vzájemné kladné ovlivňování kvality práce
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel

- vedeme žáky ke správnému využívání učebních materiálů
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů
- podporujeme talentované žáky
- doplňujeme výuku o náhled do konkrétních finančních produktů

Volitelný předmět**Vyučovací předmět: FINANČNÍ GRAMOTNOST****Ročník: 9.**

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. Procenta	Žák dle svých schopností: Užívá pojmy jako, celek, část celku, procentová část, základ Počítá jednoduché i složitější příklady s procenty, zaokrouhluje, využívá kalkulaátor Převádí procenta na zlomky a zpět	Práce s kalkulaátorem Výpočet základu, procentové části, počtu procent Výpočet slev v obchodech	Matematika 7	OSV 1, OSV 10
2. Ceny	Pochopí princip tvorby cen Chápe nutnosti slev Modeluje a řeší situace s využitím znalostí o cenových praktikách	Tvorba ceny Cenové praktiky Odlišné ceny téhož zboží Tvorba slev	Člověk a svět práce 9	OSV 1, OSV 10
3. Peníze	Rozliší ochranné prvky jednotlivých bankovek Dokáže využít bezhotovostního a hotovostního placení, rozliší výhody obojího	Historie peněz Formy peněz Ochranné prvky Hotovostní a bezhotovostní placení		OSV 10

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
4. Hospodaření domácnosti	Dovede vytvořit, popsat a zhodnotit vlastní i rodinný rozpočet	Osobní rozpočet Rodinný rozpočet Možnosti rozpočtů	Výchova k občanství 7	OSV 10
5. Finanční trh	Orientuje se v bankovních poplatcích Chápe pojem daň ze zisku Umí spočítat zisk z vkladu	Jednoduché a složené úrokování Bankovní a jiné poplatky Daně	Matematika 9	OSV 1, OSV 10
6. Finanční produkty	Rozliší základní finanční produkty Rozumí principu stavebního spoření a penzijního připojištění Chápe proces poskytování úvěru Zná pojem finanční leasing	Banky, vklady, úvěry Měny, kurzovní lístek Šeky, směnky Stavební spoření Penzijní fondy Leasing Burzy	Matematika 9	OSV 10 VMEG 2 MEV 1, MEV 5
7. Pojištění	Chápe princip pojišťovny Orientuje se v základních produktech Rozumí rizikům podpojištěnosti	Životní pojištění Úrazové pojištění Cestovní pojištění Povinné ručení		OSV 1, OSV 10

Tematický celek	Očekávaný výstup ze ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
8. Finanční plánování	Umí sestavit strukturovaný životopis a motivační dopis Zná základní práva spotřebitele, vyřídí reklamaci Rozumí pojmem zadluženost a osobní bankrot Umí si objednat zboží v internetovém obchodu	Životopis a motivační dopis Práva spotřebitele, reklamace Zadluženost Exekuce Osobní bankrot Internetové obchody a nákupy v nich		MEV 1 MEV 1 MUV 2 MUV 4 OSV 1

6) PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Zásady hodnocení a klasifikace žáků

Vnitřní klasifikační řád vychází ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a z vyhlášky č. 48 / 2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

I. Hodnocení žáků

1. Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:
  - a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou,
  - b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
  - c) stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií,
  - d) zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s vyhláškou č. 48/2005, v platném znění, včetně předem stanovených kritérií,
  - e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
  - f) způsob získávání podkladů pro hodnocení,
  - g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
  - h) způsob hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
  - a) jednoznačné,
  - b) srozumitelné,
  - c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
  - d) věcné,
  - e) všestranné.
3. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
4. Aby žák mohl být při vyšší absenci z předmětu klasifikován, musí být v daném pololetí nejméně třikrát vyzkoušen, z toho nejméně jednou ústně.

II. Hodnocení žáků na vysvědčení

- 1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
  - a) 1 - velmi dobré,
  - b) 2 - uspokojivé,
  - c) 3 - neuspokojivé.

- 2) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- 3) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
  - a) 1 - výborný,
  - b) 2 - chvalitebný,
  - c) 3 - dobrý,
  - d) 4 - dostatečný,
  - e) 5 - nedostatečný.
- 4) Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 5) Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.
- 6) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
  - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
  - b) prospěl(a),
  - c) neprospěl(a),
  - d) nehodnocen(a).
- 7) Žák je hodnocen stupněm
  - a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,
  - b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

- 8) Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

III. Klasifikace žáka

- a) Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v ŠVP školy.
- b) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
- c) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.
- d) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- e) Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- f) O stavu klasifikace ve třídě budou třídní učitelé informováni od ostatních vyučujících průběžně. Závažné problémy budou okamžitě řešeny ve spolupráci s výchovnou poradkyní a následně s rodiči. O závažných problémech bude informováno vedení školy (ZŘ a ŘŠ).
- g) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se řeší průběžně, hromadně se projednají na pedagogických radách – 1x za čtvrt roku.
- h) Na konci klasifikačního období zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a připraví podklady pro opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu (bude projednáno na pedagogické radě).

IV. Celkové hodnocení

- 1) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně

základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- 2) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 3) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 4) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 5) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- 6) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

V. Opravné zkoušky

- 1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- 4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

VI. Ukončení základního vzdělávání

- 1) Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku základního vzdělávání, vysvědčení o úspěšném ukončení druhého ročníku šestiletého gymnázia nebo čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia nebo osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, nebo vysvědčení vydané po úspěšném ukončení kursu pro získání základního vzdělání. Tato vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání stupně základního vzdělání.
- 2) Žák, který úspěšně ukončil základní vzdělávání, nebo žák, který splnil povinnou školní docházku a nepokračuje v základním vzdělávání, přestává být žákem školy 30. června příslušného školního roku. Žák, který splnil povinnou školní docházku a koná opravňující zkoušku nebo bude hodnocen v náhradním termínu, je žákem školy do termínu konání těchto zkoušek, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Žák, který byl přijat ke vzdělávání ve střední škole, je považován za žáka základní školy do 31. srpna příslušného školního roku.

VII. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procitěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Projevuje zájem o předmět.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své vědomosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. O předmět má částečný zájem.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje malý zájem a snahu o předmět.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

VIII. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnosti a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

IX. Kritéria pro uložení výchovných opatření a snížení známky z chování:

Napomenutí třídního učitele – za porušení ŠŘ.

Důtka třídního učitele – za opakované porušování ŠŘ a další jiný drobný přestupek, hrubé slovní vyjadřování a slovní napadení spolužáků, opakované naplnění školních povinností, 1 – 3 neomluvené hodiny.

Důtka ředitele školy – hrubé a opakované porušování ŠŘ, opakované hrubé slovní a fyzické napadení spolužáků, prokazatelně nevhodné chování na veřejnosti, 4 – 10 neomluvených hodin.

Stupeň 2 (uspokojivé) – opakované hrubé porušování ŠŘ, šikanování, vandalismus, úmyslné poškozování školního majetku a majetku žáků školy, drobné krádeže, úmyslné ublížení na zdraví, prokázané případy šetřené policií, 11 – 20 neomluvených hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé) – velmi hrubé a opakované porušování ŠŘ, hrubé projevy šikany, hrubé krádeže, poškozování majetku školy a ostatních žáků školy, těžké úmyslné ublížení na zdraví, velmi závažné případy šetřené policií, více než 20 neomluvených hodin.

O uložení výchovného opatření rozhoduje třídní učitel. Důtku ředitele školy a sníženou známku z chování schvaluje ředitel školy na návrh třídního učitele a po projednání na pedagogické radě.

Pochvala – za příkladný čin nebo mimořádně výborné výsledky ve školní práci může být žákovi udělena pochvala – třídního učitele nebo ředitele školy.

X. Klasifikace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

U žáků s SVP se učitel řídí individuálními předpoklady a schopnostmi každého žáka v návaznosti na doporučení školského poradenského zařízení. Je kladen důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má dotyčný předpoklady podat lepší výkon. Zákonní zástupci žáků s SVP mohou v odůvodněných případech požádat o **slovní hodnocení** svého dítěte. Slovní hodnocení schvaluje ředitel školy, konkretizaci slovně hodnocených předmětů a podmínky slovního hodnocení se zákonnými zástupci projednává výchovný poradce v úzké spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného ŠVP

1. ovládá bezpečně
2. ovládá
3. podstatně ovládá
4. ovládá se značnými mezerami
5. neovládá

b) úroveň myšlení

1. pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
2. uvažuje celkem samostatně
3. menší samostatnost myšlení
4. nesamostatné myšlení
5. odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

1. výstižné, poměrně přesné
2. celkem výstižné
3. nedostatečně přesné
4. vyjadřuje se s obtížemi
5. nesprávné i návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

1. spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
2. dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
3. s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
4. dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5. praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

1. aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2. učí se svědomitě
3. k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
4. malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5. pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního do složitější slovní podoby, převoditelnost mezi číselným a slovním hodnocením však musí být jednoznačná a transparentní.

XI. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

1. Kromě hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků jsou žáci vedeni i k různým formám sebehodnocení. Škola jim pro to vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce. Všechny projevy autoevaluace jsou směřovány ne k hodnocení osobnosti žáka, ale jeho výkonu a pokroku. Škola nabízí vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů, které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost využívání různých softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí a dovedností .
2. Žák je veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních) :
  - schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi
  - schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností
  - schopnost prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu
  - schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se...

- schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních částí úloh
- schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků
- schopnost využívání mezipředmětových vazeb
- schopnost aplikovat etické principy v praxi
- schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností
- pochopení své role v kolektivu.

Využívá se hlavně vlastní zhodnocení práce v hodině, na projektech, vlastní závěrečné vysvědčení, slovní zhodnocení okamžitého výkonu, vlastní klasifikace svého výkonu i do žákovských knížek, hodnocení podílu na práci ve skupině, kooperace ve skupině.

3. K autoevaluaci pokroku ve výsledcích výchovy a vzdělávání žáků může být též dle zájmu využíváno žákovské portfolio, v němž se soustřeďuje veškerý materiál pro hodnocení a na základě kterého se žák ve spolupráci s učitelem, popř. i se zákonným zástupcem, snaží o posouzení svého pokroku. Portfolio tak může vypovídat i o tom, jak učitel uměl své žáky naučit reflektovat jejich vlastní práci.

Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.